

Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Datganiad Cyfrifon Wedi'u Harchwilio 2018/19

Cynnwys

Tudalen

Datganiad y Cadeirydd	1
Adroddiad Naratif	2
Datganiad o Gyfrifoldebau am y Datganiadau Ariannol	13
Tystysgrif y Prif Swyddog Ariannol	14
Adroddiad Archwilio	15
Polisiâu Cyfrifyddu a Ddefnyddir Wrth Ffurio'r Cyfrifon	18
Datganiad Cynhwysfawr o Incwm a Gwariant	22
Datganiad Trosglwyddo Cronfeydd	23
Mantolen	24
Datganiad o Lif Arian	25
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol Craidd	26
Cyfrifon Grwpiau	37
Datganiad Llywodraethu Blynyddol	50

- Atodiad 1(i): Sgôr Sicrwydd AGS - Cryf
- Atodiad 1(ii): Sgôr Sicrwydd AGS – Cryf/Cymedrol
- Atodiad 1(iii): Sgôr Sicrwydd AGS –Cymedrol
- Atodiad 1(iv): Sgôr Sicrwydd AGC – Cymedrol/Cyfyngedig
- Atodiad 1(v): Cynllun gweithredu AGS 2018/19
- Atodiad 1(vi): Camau gweithredu AGC wedi'u monitro trwy Raglen Waith ABP
- Atodiad 1(vii): Geirfa o Dermau Cyfrifeg Llywodraeth Leol Perthnasol

Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Datganiad y Cadeirydd

“Mae Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn rhaglen unigryw o weithio'n gydweithredol sy'n ceisio galluogi newid economaidd trawsnewidiol, trwy fuddsoddi a dargedir mewn seilwaith, arloesedd ac ymagweddau a yrrir gan heriau at fynd i'r afael â materion diwydiannol a chymdeithasol. Mae'n fuddsoddiad mewn pobl a lleoedd a'r nod yw dod â thegwch a chyfleoedd i bawb, ble bynnag ble maent yn byw yn y rhanbarth.

Mae'n adeiladau ar dreftadaeth falch y rhanbarth, pa mor hawdd yw hi i fyw yno, ei allbwn economaidd sydd eisoes yn sylweddol a'n synnwyr unigryw o le. Mae'n ceisio cyfoethogi mewn ffyrdd eraill, gan wella gwasanaethau cyhoeddus, cryfhau ymgysylltu â'r gymdeithas ddinesig a galluogi ein gweithlu i addasu i'r sgiliau a'r galluoedd sydd eu hangen er mwyn gyrru diwydiannau'r dyfodol. Mae ein Bargaen Ddinesig wedi'i hadeiladu ar bartneriaeth ac yn trwytho cyfreithlondeb democrataidd trwy gydbwyso arweinyddiaeth leol gref gydag ymgysylltu diwydiannol a busnes treiddiol.

Mae ein Bargaen Ddinesig yn addasol ac yn ymatebol i'r newidiadau parhaus rydym yn eu gweld o'n cwmpas a gyda gwelliannau i'n cronfa tystiolaeth, Strategaeth Twf Diwydiannol newydd a Fframwaith Buddsoddi er mwyn defnyddio ein buddsoddiadau mewn ffyrdd effeithiol a dargedir – rydym yn barod i gyflawni Bargaen Ddinesig sy'n creu cyfoeth, ffyniant a buddion cynhwysiad ledled y rhanbarth.”

Y Cynghorydd Andrew Morgan

Cadeirydd, Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Adroddiad Naratif

Cyflwyniad

Mae'r Brifddinas Ranbarth yn cynnwys deg awdurdod lleol: Blaenau Gwent; Pen-y-bont ar Ogwr; Caerffili; Caerdydd; Merthyr Tudful; Sir Fynwy; Casnewydd; Rhondda Cynon Taf; Torfaen; a Bro Morgannwg. Dyma'r ddinas-ranbarth fwyaf yng Nghymru ac mae'n cyfrif am tua 50% o gyfanswm allbwn economaidd economi Cymru, 49% o gyfanswm y gyflogaeth ac mae ganddi dros 38,000 o fusnesau gweithredol.

Mae Dinas-Ranbarth Caerdydd yn ardal lle y mae pobl eisiau byw a gweithio. Gyda dwy ddinas (Caerdydd a Chasnewydd) wrth ei chraidd, mae'r rhanbarth wedi gweld adfywio a buddsoddi sylweddol dros y degawdau diweddar. Mae Caerdydd, fel y brifddinas, bellach yn ddeinamig, yn tyfu'n gyflym a rhagwelir y caiff raddfa tyfu uwch o ran poblogaeth dros y 20 mlynedd nesaf nag unrhyw ddinas arall yn y DU.

Mae'r Fargen Ddinesig yn rhestru ymagwedd drawsnewidiol o ran sut y bydd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn cyflawni graddfa a natur y buddsoddiad sydd ei angen i gefnogi cynlluniau'r ardal am dwf. Yn ganolog i hyn fydd datblygu Cronfa Buddsoddi 20 mlynedd am £495, y bydd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn ei defnyddio i fuddsoddi mewn ystod o brojectau.

Mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn credu y bydd buddsoddiadau yn y meysydd hyn yn creu hyd at 25,000 o swyddi newydd ac yn dod ag o leiaf £4 miliwn o fuddsoddiad ychwanegol gan bartneriaid lleol a'r sector preifat erbyn 2036.

Cefndir

Yn 2017 derbyniwyd cymeradwyaeth y Cyngor gan bob un o'r deg awdurdod partner o fewn Prifddinas-Ranbarth Caerdydd er mwyn sefydlu Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Llofnodwyd y Cytundeb Cydweithio mewn perthynas â chyflawni'r Fargen Ddinesig ("JWA") gan bob un o'r deg Cyngor ar 1 Mawrth 2017. Mae'r JWA yn rhestru trefniadau llywodraethu'r Cydbwyllgor.

Mae gan bob awdurdod partner un cynrychiolydd sy'n aelod etholedig yn gwasanaethu ar y Cydbwyllgor, y cyfeirir ato hefyd fel 'Cabinet Rhanbarthol' Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae'r JWA hefyd yn cynnwys Fframwaith Sicrwydd a Chynllun Gweithredu.

Cefnogir y Cydbwyllgor gan Swyddfa'r Fargen Ddinesig (CDO) wedi'i harwain gan Gyfarwyddwr y Fargen Ddinesig. Hefyd, penodwyd Cyngor Caerdydd fel y Corff Atebol (endid cyfreithiol) ac mae'n gyfrifol am gyflawni rhwymedigaethau'r Cyngor parthed y Fargen Ddinesig yn unol â darpariaethau'r JWA. Telir cost y CDO a'r Corff Atebol gan gyfraniadau a wnaed gan awdurdodau partner trwy gymeradwyaeth flynyddol Cyllideb Refeniw y Cydbwyllgor.

Cronfa Buddsoddi Ehangach (WIF)

Mae'r Fargen Ddinesig yn darparu cyllid i gefnogi cynlluniau a fydd yn ysgogi twf economaidd y rhanbarth. Mae'r cytundeb gyda Llywodraethau'r DU a Chymru yn dod i gyfanswm o £1.2 biliwn, y mae £734 miliwn ohono wedi'i ddyrannu i'r Metro ac yn cael ei reoli'n uniongyrchol gan Lywodraeth Cymru. Mae'r £495 miliwn sy'n weddill yn perthyn i'r 'Gronfa Buddsoddi Ehangach' ac yn cynnwys:

- £375 miliwn o grant gan Drysorlys Ei Mawrhydi wedi'i broffilio i'w dalu dros 20 mlynedd, £50 miliwn o grant refeniw a fydd yn cael ei dalu'n llawn o fewn 1-5 mlynedd, wedi'i ddilyn gan £325 miliwn o gyllid grant cyfalaf sy'n llifo trwy flynyddoedd 6-20;
- £120 miliwn o Gyfraniadau'r Cyngor ar ffurf cyllid cyfalaf, yn cael ei dynnu i lawr yn ôl y gofyn

'Brig-doriad' y Gronfa Buddsoddi Ehangach

Yn flynyddol, cafodd hyd at 3% o'r Gronfa Buddsoddi Ehangach ei glustnodi i gefnogi gwaith Cyrff Rhanbarthol ac i dalu costau Datblygu a Chefnogi Rhaglenni. Mae hyn gyfwerth â swm blynyddol o hyd at £742,500 a chyfeirir ato fel 'Brig-doriad' y Gronfa Buddsoddi Ehangach

'Cydbwysedd Cyllid' y Gronfa Buddsoddi Ehangach

Mae gweddill y Gronfa Buddsoddi Ehangach (tua £480 miliwn) i'w ddefnyddio i ariannu cynigion buddsoddi fel y rhestrir yng Nghynllun Busnes y Cytundeb Cydweithio, oherwydd y dygir y rhain ymlaen i'w hystyried a'u cymeradwyo yn unol â gofynion y Fframwaith Sicrwydd.

Yn 2017/18 cymeradwywyd a gweithredwyd buddsoddiad cyntaf Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Cymeradwywyd benthyciad o £38.5 miliwn parthed y project Lled-dargludyddion Cyfansawdd, sydd â'r potensial i generadu 2,000 o swyddi a dros £380 miliwn o fuddsoddiad yn y sector preifat.

Adolygiadau Porth

Caiff Adolygiad Porth sy'n seiliedig ar ganlyniadau ei gynnal gan Drysorlys EM bob 5 mlynedd yn dechrau ym mis Rhagfyr 2020. Mae cyllid ar gyfer y flwyddyn ariannol 2021/22 a'r tu hwnt yn amodol ar lwyddo ym mhob Adolygiad Porth, ac mae'n bosibl y bydd angen ad-dalu unrhyw gyllid sydd heb ei wario os na lwyddir yn yr Adolygiad Porth.

Pan fydd cyllid wedi'i ymrwymo a/neu mae bwriad clir i wario, mae'n bosibl y caniateir cario cyllid ymlaen at flynyddoedd y dyfodol. Hefyd caniateir cario ymlaen parthed y flwyddyn derfynol (2020-21), cyhyd ag y llwyddir yn yr Adolygiad Porth.

Adolygiad Blynyddol, Cynlluniau a Datblygiadau at y Dyfodol

Mae dogfen Penawdau Telerau'r Fargen Ddinesig yn amlinellu nodau'r Cyd-bwyllgor parthed ei Chronfa Buddsoddi Ehangach, sef; creu 25,000 o swyddi newydd a throsoli £4 biliwn o fuddsoddiad yn y sector preifat.

Gwnaed cynnydd sylweddol yn 2018/19, parthed datblygu a mewnosod seiliau cryf ar gyfer proses, llywodraethu ac atebolrwydd a dechrau a chyflawni rhaglenni a projectau. Yn benodol dyma'r datblygiadau pwysig a fu:

- Datblygu cronfa o dystiolaeth a data da trwy ddadansoddi sector 'Cyflwr y Rhanbarth', a wnaed gan Brifysgol Caerdydd. Mae hyn yn bwysig o ran datblygu hunan-ymwybyddiaeth a sicrhau bod gan Brifddinas-Ranbarth Caerdydd ei mecanweithiau ei hun ar waith i ddatblygu llinellau sylfaen economaidd a bydd yn dangos pwyntiau cymhariaeth a chynnydd sy'n hanfodol i'r Adolygiad Porth
- Cafodd hyn ei drawsnewid yn ymagwedd a arweinir gan fusnes at ffurfio a chyhoeddi Cynllun Twf Diwydiannol ac Economaidd sy'n rhestru'n glir y blaenoriaethau a'r sectorau allweddol a fydd yn galluogi twf cynaliadwy a gwydn yn unol ag amcanion a thargedau craidd y Fargen Ddinesig.
- Yn ei dro, mae hyn wedi cefnogi datblygu agwedd hanfodol at y Fframwaith Sicrwydd, y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd, ymagwedd glir, trwyadl a chadarn at asesu a gwerthuso cynigion buddsoddi yn fanwl. Bydd y fframwaith newydd hwn yn gwella ac yn egluro trefniadau llywodraethu, gan gynnwys sefydlu Panel Buddsoddi newydd, canllawiau a llawlyfr buddsoddi a chynnwys arbenigwyr o'r sectorau cyhoeddus a phreifat.
- Yn ogystal â'r gwelliannau a'r datblygiadau llywodraethu allweddol, cafodd cyflawni projectau ei gyflymu yn unol ac yn addas ar gyfer yr egwyddorion a'r ffyrdd newydd hyn o weithio a sefydlwyd yn y fframweithiau, cynlluniau a phrojectau uchod. Mae hyn wedi cynnwys:
  - parhau i gyflawni Project Ffowndri CSC yn effeithiol;
  - dyfarnu cyllid sbarduno ar gyfer y Gronfa 'Strength in Places';
  - datblygu a gweithredoli'r Cynllun CCR i Raddedigion;
  - dechrau Metro Plus a;
  - cais cam cyntaf llwyddiannus i WEFO ar y cysyniad Prawf Gwasanaethau Cyhoeddus

Mae hyn oll yn arwydd o gryfhau sylfeini a sicrhau bod Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn creu'r amodau cywir ar gyfer twf, datblygu a chynhwysiant.

Crynodeb o Berfformiad Ariannol

Gwariant a Chyllid y Cyd-bwyllgor 2018/19

Dangosir manylion o'r sefyllfa Alldro yn erbyn y cyllidebau cymeradwy 2018/19 isod.

Sefyllfa Cyllideb Refeniw ac Alldro y Cyd-bwyllgor 2018/19

Cyllideb Refeniw y Cyd-bwyllgor	Cyllideb 2018/19 £	Alldro 2018/19 £	Amrywiant 2018/19 £
Gwariant:			
Swyddfa'r Fargaen Ddinesig	699,015	588,240	(110,775)
Gwasanaethau Cymorth i Gyrrff Atebol	350,985	252,766	(98,219)
Cyfanswm	1,050,000	841,006	(208,994)
Ariennir gan:			
Tanwariant a ddygwyd ymlaen	(41,846)	(0)	41,846
Cyfraniadau Partner	(1,008,154)	(841,006)	167,148
Cyfanswm	(1,050,000)	(841,006)	208,994

Sefyllfa'r Gyllideb 'Brig-dorri' ac Alldro y Gronfa Buddsoddi Ehangach 2018/19

Brig-doriad y Gronfa Buddsoddi Ehangach	Cyllideb 2018/19 £	Alldro 2018/19 £	Amrywiant 2018/19 £
Gwariant Gros:			
Cyrrff Rhanbarthol	274,386	164,202	(110,184)
Datblygu a Chefnogi Rhaglenni Projectau	238,114	31,768	(206,346)
	230,000	85,981	(144,019)
	742,500	281,951	(460,549)
Incwm Buddsoddi	0	(110,943)	(110,943)
Gwariant Net	742,500	171,008	(571,492)
Ariennir gan:			
Grant Refeniw HMT	(742,500)	(171,008)	571,492
Cyfanswm	(742,500)	(171,008)	571,492

Cyllideb 'Cydbwysedd Cyllid' ac Alldro y Gronfa Buddsoddi Ehangach 2018/19

	Cyllideb 2018/19 £	Alldro 2018/19 £	Amrywiant 2018/19 £
'Cydbwysedd Cyllid' y Gronfa Buddsoddi Ehangach			
Gwariant Cyfalaf:			
Buddsoddiad Ffowndri CSC	13,690,000	12,308,359	(1,381,641)
Adnoddau Project yn Ystod y Flwyddyn	4,015,000	0	(4,015,000)
Is-gyfanswm	17,705,000	12,308,359	(5,396,641)
Gwariant Refeniw:			
Cyflawni a Gweithredu Project Ffowndri CSC	150,000	150,000	0
Cynllun Peilot Graddedigion	31,450	7,034	(24,416)
Adnoddau Project yn Ystod y Flwyddyn	968,550	0	(968,550)
Is-gyfanswm	1,150,000	157,034	(992,966)
Cyfanswm	18,855,000	12,465,393	(6,389,607)
Ariennir gan			
Grant Refeniw HMT	1,150,000	157,034	(992,966)
Cyfraniadau'r Cyngor	17,705,000	12,308,359	(5,396,641)
Cyfanswm	18,855,000	12,465,393	(6,389,607)

Sefyllfa Ariannol ar 31 Mawrth 2019

Crynohir sefyllfa Mantolen y Cydbwyllgor isod ac mae'n rhoi manylion o'i asedau a'i hatebolrwydd ar 31 Mawrth 2019.

Crynodeb o'r Fantolen	31 Mawrth 2019 £'000
Asedau Hirdymor:	
Dyledwyr Hirdymor, Refeniw a Chyfalaf (Project Ffowndri CSC)	37,118,359
Asedau a Rhwymedigaethau presennol:	
Dyledwyr Tymor Byr, Arian Parod a Chyferwerth ag Arian Parod, llai Credydwyr Tymor Byr	27,532,102
Rhwymedigaethau Hirdymor	(27,923,108)
Asedau Net	36,727,353
Ariennir gan: Cronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio (£208,994) a Chronfeydd wrth Gefn (£36,518,359) na ellir eu defnyddio	36,727,353

Buddsoddiadau

Yn 2017/18 cymeradwywyd buddsoddiad ar ffurf benthyciad o £38.5 miliwn er mwyn cefnogi Ffowndri Lled-Dargludyddion Cyfansawdd Cyf., Cerbyd Diben Arbennig a berchnogir yn gyfan gwbl gan y deg cyngor. Rhestrwyd manylion y trefniant yn yr adroddiadau i'r Cabinet Rhanbarthol ac fe'i rhestrir yn y gwahanol ddogfennau cyfreithiol.

Bydd y benthyciad, gyda buddsoddiad y sector preifat yn ariannu caffael (gan Lywodraeth Cymru) adeilad y Ffowndri, ei ailwampio a'i ffitio. Yn ogystal, bydd adeilad y Ffowndri yn cynnwys nifer o 'ystafelloedd glân' sydd â'r dechnoleg ddiweddaraf ac offer arbenigol. Hefyd bydd y benthyciad yn talu am y costau cychwyn ar y dechrau sy'n gysylltiedig â'r Cerbyd Diben Arbennig megis cofrestru a chostau ariannol a gweinyddol eraill.

Caiff y benthyciad ei dynnu i lawr dros dair blynedd, gyda £37.12 miliwn yn cael ei fuddsoddi yn ystod y cyfnod dros Flynyddoedd Ariannol 2017/18 a 2018/19 a chaiff y gweddill (£1.38 miliwn) ei dynnu i lawr yn 2019/20.

Caiff y benthyciad ei ad-dalu dros dymor o 11 o flynyddoedd a bydd ad-daliadau'n dechrau ym mis Awst 2020. Caiff ad-daliadau'r benthyciad eu hailgylchu yn ôl i'r Gronfa Buddsoddi Ehangach a'u defnyddio i ariannu ymrwymadau'r Fargen Ddinesig yn y dyfodol.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Nid yw'r Cydbwyllgor yn endid cyfreithiol yn ei hawl ei hun ac felly ni all fynd i mewn i gontractau ar gyfer Nwyddau neu Wasanaethau. Caiff swyddogion sy'n cefnogi gweithgarwch y Cydbwyllgor eu cyflogi trwy gontract trwy un o'r awdurdodau partner neu sefydliadau eraill y sector cyhoeddus, megis Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru. Mae'r corff sy'n cyflogi yn gyfrifol am bob rhwymedigaeth pensiwn presennol ac yn y dyfodol a allai godi o'r trefniadau hyn. Mae'r Cydbwyllgor yn ad-dalu'r holl gostau sy'n gysylltiedig â chyflogau, gan gynnwys cyfraniadau pensiwn sy'n gysylltiedig â chyflogwyr ac mae'n cyfrif am y rhain yn ei Gyfrif Incwm a Gwariant. Felly, ni gydnabyddir unrhyw atebolrwydd am daliadau pensiwn neu fudd-daliadau yn y dyfodol ym Mantolen y Cyd-bwyllgor ar hyn o bryd.

Balansau a Chronfeydd wrth Gefn

Ar 31 Mawrth 2019, roedd y Cydbwyllgor yn meddu ar Gronfeydd wrth gefn y gellir eu defnyddio o £208,994. Dyma'r tanwariant net yn erbyn cyllidebau Refeniw y Cydbwyllgor a ariennir gan gyfraniadau gan y deg awdurdod partner. Caiff y rhain eu cario ymlaen fel Cronfeydd wrth Gefn wedi'u Clustnodi a Rhai Cyffredinol er mwyn ychwanegu at adnoddau cyllideb a fydd ar gael ym mlynnyddoedd y dyfodol.

Ail-Osod Cyfnod Blaenorol

Cafodd ail-ddatganiad ôl-syllol ei wneud ar gyfer Datganiad wedi'i Archwilio ar gyfer y cyfnod a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2018 sy'n lleihau swm y Cyfrif Addasu Cyfalaf gan £331,472; mae'n lleihau'r Dyledwyr Hirdymor – Cyfalaf ac yn cynyddu'r Dyledwyr Hirdymor – Refeniw a'r Credydwyr Hirdymor gan yr un swm. Mae hyn at ddiben datgelu'r gymhareb y caiff y symiau eu derbyn ynddynt wrth gael eu had-dalu ac ar gael i'w hailddefnyddio maes o law.

Llywodraethu Corfforaethol

Rhestrir trefniadau llywodraethu y Cydbwyllgor yn y JWA ac maent yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a gwerthoedd sydd ar waith i gyflawni'r canlyniadau a fwriedir fel y'i hadolygwyd trwy gymhwyso Fframwaith Llywodraeth CIPFA/SOLACE.

Mae gan y Cydbwyllgor drefniadau ar waith trwy'r Swyddfa Rheoli Rhaglenni a'r Corff Atebol, a gynllunnir i ddarparu llywodraethu cryf a system rheoli mewnol effeithiol. Mae'r rhain yn cynnwys y JWA fel sail llywodraethu gyffredinol, Fframwaith Sicrwydd sy'n disgrifio sut y caiff y gronfa Buddsoddi ei dyrannu a'i rheoli a Chynllun Gweithredu cyffredinol parthed cerrig milltir a thargedau allweddol.

Cymeradwyodd y Cydbwyllgor y Cynllun Busnes JWA 5 mlynedd ar 23 Chwefror 2018 a chafodd ei gymeradwyo gan bob un o'r deg awdurdod partner yn ystod Mawrth 2018. Mae'r JWA yn darparu gweledigaeth strategol glir a'i ffocws dros y tymor canolig. Hefyd, cymeradwyodd y Cydbwyllgor ei Gynllun Busnes Blynyddol 2018/19, gan osod y blaenoriaethau uniongyrchol a'r rhaglen waith gysylltiedig.

Mae'r Fframwaith Llywodraethu yn cynnwys dwy egwyddor graidd a phum egwyddor ategol, fel y disgrifir yn fframwaith Darparu Llywodraethu Da CIPFA.

Egwyddorion Craidd

- a. Ymddwyn gyda hygrededd, dangos ymrwymiad cryf wrth werthoedd moesol a pharchu'r rheol gyfreithiol;
- b. Sicrhau bod yn agored a chynnwys y rhanddeiliaid yn llawn.

Egwyddorion Ategol

- c. Diffinio canlyniadau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy;
- d. Penderfynu pa ymyriadau sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau cyrraedd y mwyaf posibl o'r canlyniadau a fwriedir;
- e. Datblygu capasiti'r corff, yn cynnwys gallu ei dîm arwain a'r unigolion sy'n rhan o hwnnw;
- f. Rheoli risgiau a pherfformiad trwy reolaeth fewnol gadarnhaol a rheolaeth arian cyhoeddus gadarn;
- g. Rhoi ymarferion da ar waith yn ddidwyll, adrodd ac archwilio er mwyn cynnig atebolrwydd effeithiol.

Mae egwyddorion a a b yn treiddio gweithrediad egwyddorion c i g ond mae llywodraethu da yn ddeinamig, ac mae Cyd-bwyllgor Bargaen Dinas CCR wedi ymrwymo i wella llywodraethu yn barhaus trwy broses werthuso ac adolygu.

Mae'r Datganiad Llywodraethu Blyneddol (AGS) ar dudalennau 50 i 59 yn crynhoi'r asesiad o'r llywodraethu sydd ar waith ar gyfer y Cydbwyllgor.

Cyflwyniad i'r Datganiadau Ariannol

Mae'r ddogfen hon yn cyflwyno'r Datganiad o'r Cyfrifon ar gyfer Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Caiff y rhain eu paratoi yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018/19.

Y Datganiadau Ariannol

Rhestrir y datganiadau ariannol, ynghyd â Datganiad o Gyfrifoldebau ac Adroddiad yr Archwiliwr, ar dudalennau 13 hyd at 25 ac maent yn cynnwys:

Polisiâu Cyfrifyddu, Beirniadaethau a Rhagdybiaethau (tudalennau 18-21)

Y polisiâu cyfrifyddu a gymhwysir gan y Cydbwyllgor, dyfarniadau beirniadol a wnaed yn eu cais a meysydd y cyfrifon lle y gwneir amcangyfrifon neu ragdybiaethau sylweddol.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (tudalen 22)

Mae'r datganiad hwn yn darparu gwybodaeth am sut mae'r Cydbwyllgor wedi perfformio drwy gydol y flwyddyn ac o ganlyniad, a yw eu gweithredoedd wedi arwain at warged neu ddiffyg.

Datganiad Trosglwyddo o fewn Cronfeydd (tudalen 23)

Mae'r datganiad hwn yn dangos y newidiadau i gronfeydd wrth gefn y Cydbwyllgor yn ystod y flwyddyn ac felly'r symudiadau o ran sefyllfa ariannol y Cydbwyllgor.

Mantolen (tudalen 24)

Mae'r datganiad hwn yn rhoi 'cipolwg' o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2019, gan ddangos yr hyn mae'r Cydbwyllgor yn berchen arno a'r hyn sy'n ddyledus ganddo.

Datganiad Llif Arian Parod (tudalen 25)

Mae'r datganiad hwn yn dangos y rheswm dros newidiadau yn y symiau arian parod a symiau cyfatebol arian parod y Cydbwyllgor dros y cyfnod adrodd.

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol Craidd (tudalennau 26-36)

Dyma'r nodiadau sy'n dod gyda'r prif ddatganiadau ariannol ac maent yn darparu haen ychwanegol o wybodaeth a chyd-destun.

Datganiadau o Gyfrifoldebau am y Datganiadau Ariannol

Cyfrifoldebau Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Mae gofyn i'r Cydbwyllgor:

- wneud trefniadau ar gyfer gweinyddu ei faterion ariannol yn gywir i sicrhau bod swyddog priodol yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Dyma yw Cyfarwyddwr Corfforaethol Adnoddau a Swyddog Adran 151 Cyngor Caerdydd sydd â rôl Swyddog Adran 151 Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.
- rheoli ei faterion i sicrhau defnydd darbodus, effeithiol ac effeithlon o adnoddau a diogelu ei asedau
- cymeradwyo'r datganiad cyfrifon.

Cyng Andrew Morgan

Dyddiad

Cadeirydd Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd

Cyfrifoldebau'r Swyddog Adran 151 fel Prif Swyddog Ariannol y Cydbwyllgor

Mae'r Swyddog Adran 151 yn gyfrifol am baratoi datganiadau ariannol y Cydbwyllgor yn unol ag arferion priodol fel y nodir yng Nghod Ymarfer CIPFA ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018-19 (y Cod).

Wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn, mae'r Swyddog Adran 151 wedi:

- dewis polisiâu cyfrifyddu addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson, heblaw os yw newidiadau polisi wedi'u nodi yn y cyfrifon hyn;
- gwneud beirniadaethau ac amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus;
- a chydymffurfio â'r Cod.

Hefyd mae'r Swyddog Adran 151 wedi:

- cadw cofnodion cyfrifyddu cywir diweddar; a
- chymryd camau rhesymol at atal a chanfod twyll ac unrhyw afreoleiddra.

Tystysgrif Swyddog Adran 151

Mae datganiadau ariannol Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn rhoi golwg wir a theg o sefyllfa ariannol yr Awdurdod ar 31 Mawrth 2019 a'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn yn dod i ben 31 Mawrth 2019.

Christopher Lee

Dyddiad

**Swyddog Adran 151, Cydbwyllgor Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth
Caerdydd**

Adroddiad Archwilio

Adroddiad yr archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i aelodau Cyd-bwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-ranbarth Caerdydd

Adroddiad ar archwiliad y datganiadau ariannol

Barn

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol:

- Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd; a
  - Grŵp Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd;
- am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Mae datganiadau ariannol Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn cynnwys y Datganiad Symudiadau o ran Cronfeydd wrth Gefn, y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian, a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu sylweddol.

Mae datganiadau ariannol Grŵp Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn cynnwys y Datganiad Symudiad y Grŵp o ran Cronfeydd wrth Gefn, Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr y Grŵp a Datganiad Llif Arian y Grŵp a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisiau cyfrifyddu sylweddol.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol a gafodd ei gymhwyso wrth eu paratoi yn gyfraith y gellir ei chymhwyso ac mae'r Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018-19 yn seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol (IFRSs).

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi golwg wir a theg o sefyllfa ariannol Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a Grŵp Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd fel yr oedd ar 31 Mawrth 2019 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny; a
- maent wedi cael eu paratoi yn unol â gofynion deddfwriaethol a'r Cod Ymarfer ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018-19.

Sail ar gyfer barn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â deddfwriaeth gymwy a Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (DU)). Caiff fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny eu hegluro ymhellach yn adran cyfrifoldebau'r archwilydd ar gyfer archwilio datganiadau ariannol yn fy adroddiad. Rwyf yn annibynnol ar Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ac yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i fy ngwaith o archwilio'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safonau Moesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio sydd wedi dod i law yn ddigonol ac yn briodol i roi sail i fy marn.

Casgliadau mewn perthynas ag ystyriaethau parhaus

Nid oes gen i unrhyw beth i adrodd arno mewn perthynas â'r materion canlynol y mae'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) yn gofyn i mi adrodd arnynt os:

- nad yw defnyddio'r sail ystyriaeth barhaus ar gyfer cyfrifo wrth baratoi datganiadau ariannol yn briodol neu
- nad yw'r swyddog ariannol cyfrifol wedi dagan yn y datganiadau ariannol unrhyw ansicrwydd perthnasol a allai roi amheuaeth sylweddol ar allu'r Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i barhau i fabwysiadu'r sail ystyriaeth barhaus o gyfrifyddu am gyfnod o ddeuddeg mis o leiaf ar ôl y dyddiad y caiff y datganiadau ariannol eu cymeradwyo i'w cyhoeddi.

Gwybodaeth arall

Mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am y wybodaeth arall yn yr Adroddiad Naratif a'r cyfrifon. Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys y wybodaeth sy'n cael ei chynnwys yn yr adroddiad Naratif heblaw am y datganiadau ariannol ac adroddiad fy archwilydd arnynt. Nid yw fy marn ar y datganiadau ariannol yn cynnwys y wybodaeth arall ac, ac eithrio i'r graddau a nodir yn amlwg fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd.

Yn gysylltiedig â fy ngwaith o archwilio'r datganiadau ariannol, fy nghyfrifoldeb yw darllen y wybodaeth arall i nodi unrhyw anghysondebau sylweddol amlwg yn y datganiadau ariannol a archwiliwyd ac i nodi unrhyw wybodaeth sy'n anghywir yn sylweddol yn seiliedig ar, neu'n anghyson yn sylweddol â, y wybodaeth rwy'n ei chaffael wrth gynnal yr archwiliad. Os byddaf yn dod yn ymwybodol o unrhyw camddatganiadau neu anghysondebau sylweddol amlwg, byddaf yn ystyried y goblygiadau ar gyfer fy adroddiad.

Adroddiad ar ofynion eraill

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad:

- mae'r wybodaeth a gynhwysir yn yr Adroddiad Naratif ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau ariannol a chafodd yr adroddiad blynyddol ei baratoi yn unol â'r Rheoliadau Cynlluniau Pensiwn Llywodraeth Leol 2018-19; ac
- mae'r wybodaeth a roddwyd yn y Datganiad Llywodraethol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratoir y datganiadau ariannol ar ei chyfer yn gyson â'r datganiadau arianno a pharatowyd y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yn unol â'r arweiniad.

Materion rwy'n adrodd arnynt fel eithriad

Yng ngoleuni gwybodaeth a dealltwriaeth y Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a'r grŵp a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi adnabod camddatganiadau sylweddol yn yr adroddiad Naratif neu yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

Nid oes dim gennyf i'w adrodd o ran y materion canlynol, rwyf yn eu hadrodd i chi os, yn fy marn i:

- na chadwyd cofnodion cyfrifyddu priodol;
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion a'r adroddiadau;
- nad wyf wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau sy'n ofynnol gennyf ar gyfer fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau archwiliad

Ardystiaf fy mod i wedi cwblhau'r archwiliad ar gyfrifon Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn unol â gofynion Deddf Archwiliad Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog ariannol sy'n gyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel yr eglurwyd yn llawn yn y Datganiadau o Gyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am baratoi datganiad cyfrifon Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd gan gynnwys datganiadau ariannol Grŵp Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd sy'n rhoi golwg deg a chywir, ac am reolaeth fewnol i'r graddau y mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn pennu'n angenrheidiol i alluogi'r gwaith o baratoi datganiadau o gyfrifon sy'n rhydd rhag unrhyw gamddatganiadau sylweddol, ni waeth yn sgil twyll neu wall.

Wrth baratoi'r datganiad cyfrifon, mae'r swyddog ariannol cyfrifol yn gyfrifol am asesu gallu Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a'r grŵp i barhau fel ystyriaeth barhaol, gan ddatgelu fel sy'n briodol, unrhyw faterion sy'n gysylltiedig ag ystyriaeth barhaus a defnyddio'r sail ystyriaeth barhaus cyfrifyddu oni bai y credir ei bod yn amhriodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nod yw cael sicrwydd rhesymol am a yw'r datganiadau ariannol yn gyffredinol yn rhydd rhag unrhyw gamddatganiad sylweddol, ni waeth yn sgil twyll neu wall, ac i gyflwyno adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad sy'n cael ei gynnal yn unol â Safonau Rhyngwladol ar Archwilio (DU) bob amser yn canfod camddatganiad sylweddol pan fydd yn bodoli. Gall camddatganiadau ddigwydd oherwydd twyll neu wall a chaent eu hystyried yn sylweddol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellir disgwyl yn rhesymol iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wnaed ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd dros archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad yn ffurfio rhan o fy adroddiad archwilydd.

Anthony J Barrett

Ar gyfer ac ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru

Medi 2019

24 Heol y Gadeirlan

Caerdydd

CF11 9LJ

Polisiau cyfrifyddu a ddefnyddir wrth ffurfio'r cyfrifon

Yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014, mae'r Datganiad o Gyfrifon hwn yn crynhoi trafodion y Cydbwyllgor ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019 a'i sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2019. Paratwir y cyfrifon yn unol ag arferion cyfrifyddu priodol fel y'u nodir yn y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2018/19 (y Cod).

1. Safonau Cyfrifyddu a gyhoeddir ond heb eu mabwysiadau eto

Y prif newid i'r Cod fydd gofynion Safon Adrodd Ariannol 16 – Prydlesi yn 2020/21. Bydd hyn yn dileu'r dosbarthiad presennol sef gweithredu a phrydlesi ariannol sy'n ymwneud ag adeiladau offer ayyb. a'u triniaethau cyfrifyddu gwahanol. Bydd yn ei wneud yn ofynnol i bob prydles, sydd â thymor dros flwyddyn, gael ei chofnodi fel ased a rhwymedigaeth oni bai bod yr ased gwaelodol o werth isel.

Er y disgwylir na fydd hyn yn cael unrhyw effaith ariannol uniongyrchol, bydd rhaid gwneud gwaith i sicrhau y nodir unrhyw drefniadau yn debyg i brydlesi sy'n perthyn i'r Cydbwyllgor, a'u cofnodi'n gywir. Bydd hyn yn cynnwys adolygiad o brosesau presennol a chreu rhai newydd ar gyfer rheoli a chofnodi trefniadau prydles presennol a newydd.

2. Addasiadau'r Cyfnod Blaenorol

Mae'n bosibl y bydd addasiadau'r cyfnod blaenorol yn codi o ganlyniad i newid mewn polisiau cyfrifyddu neu i gywiro gwall sylfaenol. Cyfrifir am newidadau mewn amcangyfrifon cyfrifyddu yn rhagolygol, h.y. yn y blynyddoedd presennol ac yn y dyfodol yr effeithir iddynt gan y newid ac nad ydynt yn achosi addasiad i'r cyfnod blaenorol.

Caiff gwallau sylweddol a ddarganfyddir yn ffigyrau'r cyfnod blaenorol trwy ddiwygio balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol.

Gwneir newidiadau mewn polisiau cyfrifyddu dim ond pan fydd yn ofynnol gan arferion cyfrifyddu priodol neu mae'r newid yn darparu gwybodaeth mwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau ac amodau eraill ar sefyllfa ariannol y Cydbwyllgor neu berfformiad. Cymhwysir unrhyw newid yn ôl-syllol (oni bai y datgenir fel arall) trwy addasu balansau agoriadol a symiau cymharol ar gyfer y cyfnod blaenorol fel y cafodd y polisi newydd ei gymhwyso erioed.

3. Cronni Incwm a Gwariant

Cyfrifir gweithgarwch yn y flwyddyn y'i gwneir, nid pan wneir neu geir y taliadau arian parod. Yn benodol:

- caiff refferniw o werthu nwyddau ei gydnabod pan fydd y Cydbwyllgor yn trosglwyddo risgiau a buddion sylweddol perchnogaeth i'r prynwr

- caiff referniw o ddarparu gwasanaethau/contractau ei gydnabod pan all y Cydbwyllgor fesur yn ddibynadwy'r ganran gwblhau a phan fo'n debygol y bydd y buddion economaidd neu'r potensial gwasanaethau yn cael eu cyflawni
- cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan gânt eu defnyddio
- cofnodir treuliau o ran gwasanaethau a ddaw i law fel gwariant pan geir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir y taliadau
- cyfrifir am log sy'n dod i law gyda buddsoddiadau ac sy'n daladwy ar fenthyciadau fel incwm a gwariant ar sail y gyfradd log berthnasol ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol yn hytrach na'r llifoedd arian parod sefydlog neu a bennir gan y contract
- Pan gydnabyddir referniw a gwariant ond na chafwyd neu na thalwyd arian parod, cofnodir dyledwr neu gredydwr ar gyfer y swm perthnasol yn y Fantolen. Pan nad ystyrir dyledwyr i fod yn gasgladwy caiff y balans ei leihau gan ddarpariaeth ar gyfer dyled amheus

4. Arian Parod a chyfatebolion Arian Parod

Nid yw'r Cydbwyllgor yn gweithredu ei Gyfrif Banc ei hun, yn lle hynny, gweinyddir pob trafodyn arian parod gan Gyngor Caerdydd yn ei rôl fel Corff Atebol. Mae strategaeth Rheoli'r Trysorlys ar waith i reoli balansau arian parod, buddsoddiadau tymor byr a gofynion benthyca'r Cydbwyllgor.

Mae'r strategaeth yn galluogi'r Corff Atebol i gynnal a chadw trywydd archwilio clir (ac felly gweledd) o ran arian parod y Cydbwyllgor o'i adnoddau ei hun, wrth gadw hyblygrwydd er mwyn rheoli balansau arian parod a chyfrifo llog a enillir neu sy'n daladwy. Mae'r trefniadau'n cynnwys buddsoddiadau tymor byr trwy bartïon cymeradwy i gontract ac fe'u hanelir at sicrhau enillion trwy'r farchnad, wrth sicrhau y gall gofynion arian parod y projectau a gymeradwywyd fel rhan o'r Gronfa Buddsoddi Ehangach gael eu gwasanaethau bob amser.

5. Eiddo, Peiriannau, Offer

Mae'r asedau hyn yn rhai sydd â sylwedd ffisegol a ddefnyddir wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, y rhai y bwriedir i'w dal am gyfnod amhenodol a'r rhai ar gyfer hyrwyddo diwylliant ac y disgwylir i'w defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol.

Mae asedau a gaiff eu cario ar Fantolen y Grŵp yn dod o dan gategori Asedau sy'n cael eu Hadeiladu a chânt eu dangos fel Cost Hanesyddol nes iddynt ddod yn Weithredol.

6. Asedau a Rhwymedigaethau wrth gefn

Y rhain yw buddion neu rwymedigaethau posibl sy'n deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol ac y caiff eu bodolaeth ei chadarnhau yn unig gan un neu fwy o ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol nad ydynt yn llwyr dan reolaeth y Cydbwyllgor. Ni chydabyddir asedau a rhwymedigaethau wrth gefn yn y datganiadau cyfrifyddu ond fe'u datgelir mewn nodyn i'r cyfrifon.

7. Grantiau – Refeniw

Cyfrifir am grantiau a chyfraniadau eraill o ran gwariant refeniw ar sail gronol ac fe'u cydnabyddir pan fo'r:

- Cydbwyllgor wedi cydymffurfio â'r amodau ar gyfer eu derbyn.
- bod sicrwydd digonol y daw'r grant neu gyfraniad i law.

Bydd y driniaeth gyfrifyddu'n amrywio o ran pryd yr ystyrir bod amodau sy'n graidd i'r cytundeb wedi'u cydymffurfio â nhw.

Pan gaiff yr amodau eu bodloni, caiff y grant neu'r cyfraniad ei gredydu i'r llinell gwasanaeth berthnasol, wedi'i fanylu fel Incwm Grant.

Pan nad oes sicrwydd rhesymol y caiff yr amodau eu bodloni, ni chydabyddir unrhyw arian parod a ddaw i law fel derbyn arian grant eithr fel ad-daliad oherwydd y corff dyfarnu. Cedwir yr arian parod ar y Fantolen fel rhwymedigaeth.

Mae cyllid grant yn ddarostyngedig i Adolygiadau Porth bob 5 mlynedd ac amserlennir yr adolygiad cyntaf i ddechrau ym mis Rhagfyr 2020.

8. Buddion mewn Cwmnïau ac Endidau Eraill

Mae gan y Cydbwyllgor fuddion mewn cwmnïau ac endidau eraill. Yn amodol ar lefel y perthnasedd a'r amlygrwydd i risg, mae'r rhain wedi'u cysoni i greu Cyfrifon Grŵp. Yng nghyfrifon endid sengl y Cydbwyllgor ei hun, mae'r buddion mewn cwmnïau o'r fath wedi'u cofnodi fel asedau ariannol yn y Fantolen.

9. Darpariaethau

Caiff darpariaethau eu codi fel gwariant i'r llinell gwasanaeth briodol yn y Datganiad Cynhwysfawr ar Incwm a Gwariant yn y flwyddyn y daw'r Cydbwyllgor yn ymwybodol o'r rhwymedigaeth, wedi'i fesur wrth yr amcangyfrif gorau ar ddyddiad mantolen y gwariant sy'n ofynnol i setlo'r rhwymedigaeth, gan ystyried risgiau ac ansicrwydd perthnasol. Pan wneir taliadau, fe'u codir i'r ddarpariaeth, a gedwir ar y Fantolen. Caiff darpariaethau eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a phan nad oes eu hangen mwyach, cânt eu credydu'n ôl i'r llinell gwasanaeth berthnasol.

10. Cronfeydd

Ceidw'r Cydbwyllgor symiau fel cronfeydd wrth gefn at ddibenion polisi yn y dyfodol neu i dalu am daliadau argyfwng fel y nodir y rhain. Mae cronfeydd yn cael eu creu drwy ddyrannu symiau o Weddill Cronfa'r Cyngor yn y Datganiad Trosglwyddo Cronfeydd. Pan gaiff gwariant ei ariannu o gronfa, fe'i codir i'r gwasanaeth priodol yn y flwyddyn honno. Yna dyrennir y gronfa'n ôl i'r Datganiad Symud Cronfeydd wrth Gefn, fel nad oes taliad net ar gyfer y gwariant.

11. Treth ar Werth (TAW)

Caiff TAW sy'n daladwy ei heithrio o'r gwariant heblaw am pan nad ellir cael ei hadfer o CThEM. Eithrir TAW sy'n dderbyniadwy rhag incwm.

Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (2018/19)

Mae'r datganiad hwn yn cofnodi holl incwm a gwariant y Cydbwyllgor drwy gydol y flwyddyn ac o ganlyniad mae'n dangos cost cyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu a sy'n gyffredinol dderbyniol.

2017/2018 £		Nodiadau	2018/2019 £
	Cost Gwasanaethau		
456,740	Costau staff	1	435,935
19,044	Safleoedd	2	15,738
2,614	Trafnidiaeth	3	24,380
323,954	Cyflenwadau a Gwasanaethau	4	416,206
329,016	Gwasanaethau Cymorth	5	267,732
1,131,368	Gwariant Gweithredu		1,159,991
(772,251)	Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol	6	(1,038,154)
(156,350)	Incwm o grantiau	6	(178,042)
(928,601)	Incwm Gweithredu		(1,216,196)
202,767	Cost Net Gwasanaethau		(56,205)
(16,864)	Llog ac Incwm Buddsoddi	18	(110,943)
(16,864)	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi		(110,943)
(24,210,000)	Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Cydnabyddedig	17	(12,308,359)
(24,210,000)	Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol		(12,308,359)
(24,024,097)	(Gwarged)/ Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		(12,475,507)
0	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		0
(24,024,097)	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		(12,475,507)

Datganiad Symud Cronfeydd wrth Gefn 2018/19

Rhennir y datganiad hwn yn Gronfeydd wrth Gefn y Gellir eu Defnyddio a rhai Na Ellir eu Defnyddio. Cronfeydd wrth Gefn y gellir eu defnyddio yw rhai y gall y Cydbwyllgor eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau ac ni ellir defnyddio Cronfeydd wrth Gefn megis y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Symudiadau o ran Cronfeydd wrth Gefn	Balans y Gronfa Gyffredinol £	Cronfeydd y Gronfa Gyffredinol a Glustnodir £	Cyfanswm y Cronfeydd y gellir eu defnyddio £	Cronfeydd Na ellir eu defnyddio £	Cyfanswm Cronfeydd £
Balans ar 31 Mawrth 2018 wedi'i gario ymlaen	41,846	0	41,846	24,210,000	24,251,846
<u>Symudiadau o ran Cronfeydd wrth Gefn yn ystod 2018/19</u>					
Gwarged/ (Diffyg) ar y Cyfrif Incwm a Gwariant (Gweler Nodyn 7)	12,475,507	0	12,475,507	0	12,475,507
Cyfanswm yr Incwm a Gwariant Cynhwysfawr cyn Trosglwyddiadau	12,475,507	0	12,475,507	0	12,475,507
Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Ariannu (Gweler Nodyn 8)	(12,308,359)		(12,308,359)	12,308,359	0
Cynnydd/(Lleihad) Net i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodir	167,148	0	167,148	12,308,359	12,475,507
Trosglwyddiadau i/(o) Cronfeydd a Glustnodir	(85,495)	85,495	0	0	0
Cynnydd/ (Gostyngiad yn y Flwyddyn)	81,653	85,495	167,148	12,308,359	12,475,507
Balans ar 31 Mawrth 2019	123,499	85,495	208,994	36,518,359	36,727,353
Balans ar 31 Mawrth 2017 a gariwyd ymlaen	227,749	0	227,749	0	227,749
<u>Symudiadau o ran Cronfeydd wrth gefn yn Ystod 2017/18</u>					
Gwarged/ (Diffyg) ar y Cyfrif Incwm a Gwariant	24,024,097	0	24,024,097	0	24,024,097
Cyfanswm yr Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	24,024,097	0	24,024,097	0	24,024,097
Addasiadau rhwng y Sail Cyfrifyddu a'r Sail Ariannu	(24,210,000)		(24,210,000)	24,210,000	0
Cynnydd/(Lleihad) Net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	(185,903)	0	(185,903)	24,210,000	24,024,097
Trosglwyddiadau i/ (o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	0	0	0	0	0
Cynnydd/(Lleihad) yn ystod y Flwyddyn	(185,903)	0	(185,903)	24,210,000	24,024,097
Balans ar 31 Mawrth 2018	41,846	0	41,846	24,210,000	24,251,846

Mantolen ar 31 Mawrth 2019

Mae'r datganiad hwn yn cynnwys dwy adran cydbwysu – asedau net y Cydbwyllgor a chyfanswm y cronfeydd wrth gefn y delir ganddo.

31 Mawrth 2018 £		Nodiadau	31 Mawrth 2019 £
0	Asedau yn cael eu hadeiladu		0
450,000	Dyledwyr Hirdymor - Refeniw	13	600,000
24,210,000	Dyledwyr Hirdymor - Cyfalaf	13	36,518,359
24,660,000	Asedau Hirdymor		37,118,359
3,019	Dyledwyr Tymor Byr	11	33,114
19,667,536	Arian Parod a Chyfatebolion Arian Parod	12	29,720,199
19,670,555	Asedau Cyfredol		29,753,313
(2,127,559)	Credydwyr Tymor Byr	14	(2,221,211)
(2,127,559)	Rhwymedigaethau Cyfredol		(2,221,211)
(17,951,150)	Credydwyr Hirdymor	14	(27,923,108)
(17,951,150)	Rhwymedigaethau Hirdymor		(27,923,108)
24,251,846	Asedau Net		37,727,353
41,846	Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio	15	208,994
24,210,000	Cronfa Addasu Cyfalaf	17	36,518,359
24,251,846	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn		37,727,353

2018/19 Datganiad o Lif Arian

Mae'r datganiad hwn yn dangos sut mae'r Cydbwyllgor yn cynhyrchu ac yn defnyddio arian parod a'r gyfwerth drwy ddsbarthu'r llif arian fel rhai sy'n codi o weithgarwch gweithredu, buddsoddi a chyllido.

2017/2018 £		Nodiadau	2018/2019 £
(24,024,097)	Net (Gwarged) / Diffyg ar ddarparu Gwasanaethau		(12,457,507)
24,290,950	Addasu gwarged/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau i drosglwyddiadau nad ydynt yn rhai arian parod	16	12,272,845
266,853	Llifiau arian parod net o weithgareddau gweithredu		(202,662)
24,660,000	Gweithgareddau buddsoddi	16	12,458,359
(44,210,000)	Gweithgareddau cyllido	16	(22,308,359)
(19,283,147)	(Cynnydd)/gostyngiad net mewn arian parod a chyfatebolion arian parod		(10,052,662)
(384,389)	Arian a chyfatebolion arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd		(19,667,537)
(19,667,536)	Balans Arian Parod ar 31 Mawrth		(29,720,199)

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol Craidd

1. Taliadau cydnabyddiaeth

2017/2018 £	Taliadau cydnabyddiaeth	2018/2019 £
456,740	Taliadau cydnabyddiaeth	435,935
456,740	Cyfanswm	435,935

Caiff swyddogion sy'n cefnogi gweithgarwch y Cydbwyllgor eu cyflogi trwy contract trwy un o'r awdurdodau partner neu sefydliadau eraill y sector cyhoeddus, megis Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

Yn unol â Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol 19 – Buddion i Gyflogeion, mae'n ofynnol i'r corff sy'n cyflogi ddatgelu rhywfaint o wybodaeth benodol ynglŷn ag incwm a gwariant ei gynllun pensiwn a'i asedau a'i rwymedigaethau perthynol. Gan nad yw'r Cydbwyllgor yn cyflogi staff yn uniongyrchol, nid yw'r datgeliadau statudol hyn yn gymwys (yn lle hynny caiff rhwymedigaethau o ran pensiynau staff ayyb. y swyddogion perthnasol eu datgelu yn natganiadau ariannol pob corff cyflogi).

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn gofyn bod nifer y cyflogeion y mae eu cyflog dros £60,000 y flwyddyn yn cael ei ddatgelu o fewn bandiau o £5,000. Hefyd, mae'r Cod yn gofyn am ddatgeliad arall sy'n perthyn i uwch-gyflogeion.

Mae'r tablau canlynol yn cynnwys datgeliadau swyddogion a ddaw o fewn meini prawf Enillion Swyddogion a chawsant eu gwneud yn wirfoddol, am y rhesymau a amlinellir uchod.

Band taliadau cydnabyddiaeth £	Nifer y cyflogeion	
	2017/18	2018/19
70,000 – 74,999	0	1
95,000 - 99,999	1	0

Cyfanswm y Cydnabyddiaeth hau gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2017/18 £	Teitl Swydd Yr Uwch- gyflogai	Cyflog, ffioedd a lwfansau £	Cyfraniad pensiwn cyflogwyr £	Cyfanswm £	Nodiadau
119,889	Cyfarwyddwr y Rhaglen	33,000	7,293	40,293	Gadawyd y swydd ym mis Gorffennaf 2018. Cyflog blynyddol £99,000
0	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	74,885	16,550	91,435	Dechreuwyd y Swydd ym mis Awst 2018. Cyflog Blynyddol £111,447

2. Costau Safleoedd

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant Safleoedd am y flwyddyn.

2017/2018 £	Costau Safleoedd	2018/2019 £
13,274	Rhenti	12,430
5,611	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	3,288
159	Gwariant arall sy'n Perthyn i Safleoedd	20
19,044	Cyfanswm	15,738

3. Costau Trafnidiaeth

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Drafnidiaeth am y flwyddyn.

2017/2018 £	Costau Trafnidiaeth	2018/2019 £
1,442	Lwfansau Car	2,004
1,172	Treuliau Teithio	22,376
2,614	Cyfanswm	24,380

4. Cyflenwadau a Gwasanaethau

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Gyflenwadau a Gwasanaethau am y flwyddyn.

2017/2018 £	Cyflenwadau a Gwasanaethau	2018/2019 £
21,698	TGCh, Ffonau, Argraffu a Meddalwedd	11,417
22,395	Llogi Ystafelloedd Cyfarfod a Chostau Cyfarfodydd Eraill	8,389
83,872	Marchnata, Brandio a Chyfathrebiadau	93,368
190,921	Datblygu a Chefnogi Rhaglenni*	249,790
5,068	Costau Cyflenwadau a Gwasanaethau	53,242
323,954	Cyfanswm	416,206

* Mae Datblygu a Chefnogi Rhaglenni yn ymwneud ag ystod o gyngor a chefnogaeth broffesiynol sydd eu hangen er mwyn sicrhau bod pob project a ddygir ymlaen yn gadarn ac wedi mynd trwy'r lefel her a gwirio annibynnol angenrheidiol i gydymffurfio â gofynion y Fframwaith Sicrwydd.

5. Costau Gwasanaethau Cymorth

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Gyflenwadau a Gwasanaethau am y flwyddyn

2017/2018 £	Costau Gwasanaethau Cymorth	2018/2019 £
28,524	Gwasanaethau Pobl AD	14,540
120,735	Cymorth Cyfrifyddol	134,137
2,050	Trysorlys, Archwilio Mewnol ac Yswiriant	3,070
75,038	Cymorth Cyfreithiol a Llywodraethu	75,213
9,834	TGCh, Gwybodaeth a Llywodraethu	7,963
80,435	Archwilio Allanol	32,809
12,400	Cyngor a Chymorth Allanol	0
329,016	Cyfanswm	267,732

6. Incwm

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi incwm y cyfrifwyd amdano yn ystod y flwyddyn.

2017/2018 £	Incwm	2018/2019 £
(772,251)	Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol (Gweler Nodyn 10)	(1,038,154)
(156,350)	Incwm o grantiau	(178,042)
(928,601)	Cyfanswm	(1,216,196)

Mae Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol yn perthyn i'r cyllid a dderbyniwyd parthed Cyllideb Refeniw y Cydbwyllgor o'r deg awdurdod partner.

Derbyniwyd cyfanswm o £10 miliwn o grant Trysorlys EM yn ystod y flwyddyn parthed trydedd blwyddyn cyllid y Fargen Ddinesig. Caiff y grant ei basbortio trwy Lywodraeth Cymru (y corff sy'n talu grantiau) yn dilyn derbyn eu termau ac amodau o ran grantiau.

Dangosir y balans na chaiff ei ddefnyddio ar hyn o bryd o'r cyfanswm o £30 miliwn o grant Trysorlys EM a dderbyniwyd dros y tair blynedd gyntaf mewn credydwy'r tymor byr (£1,742,500) a hirdymor (£27,588,971).

Mae Llywodraeth Cymru wedi cadarnhau, mewn unrhyw flwyddyn, pan fydd cyllid wedi'i ymrwymo a/neu mae bwriad clir i wario, caniateir cario cyllid ymlaen i flynyddoedd y dyfodol.

7. Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu

Mae'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllid yn dangos sut cafodd y cyllid sydd ar gael i'r Cydbwyllgor ei ddefnyddio i ddarparu gwasanaethau o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir o dan Arferion Cyfrifyddu sy'n Gyffredinol Dderbyniol (GAAP).

Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	Gwariant Net y gellir ei godi ar Falansau'r Gronfa Gyffredinol £	Addasiadau £	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2018/2019 £
Costau staff	435,935	0	435,935
Safleoedd	15,738	0	15,738
Trafnidiaeth	24,380	0	24,380
Cyflenwadau a Gwasanaethau	416,206	0	416,206
Gwasanaethau Cymorth	267,732	0	267,732
Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol	(871,006)	(167,148)	(1,038,154)
Incwm o grantiau	(178,042)	0	(178,042)
Cost Net Gwasanaethau	110,943	(167,148)	(56,205)
Llog ac Incwm Buddsoddi	(110,943)	0	(110,943)
Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Cydnabyddedig	(12,308,359)	0	(12,308,359)
Incwm a Gwariant Arall o'r Dadansoddiad Cyllido	12,308,359	(12,302,359)	0
(Gwarged) neu Ddiffyg	0	(12,475,507)	(12,475,507)
Balans Cronfeydd wrth Gefn y Gellir eu Defnyddio Agoriadol 1 Ebrill 2018	(41,846)		
Gwarged ar Falans y Cronfeydd wrth Gefn y Gellir eu Defnyddio yn ystod y Flwyddyn	(167,148)		
Balans Cloi y Cronfeydd wrth Gefn y Gellir eu Defnyddio 31 Mawrth 2019	(208,994)		

Nodyn i'r Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu

Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	Addasiadau at ddibenion cyfalaf £	Addasiadau eraill £	Cyfanswm Addasiadau £
Costau staff	0	0	0
Safleoedd	0	0	0
Trafnidiaeth	0	0	0
Cyflenwadau a Gwasanaethau	0	0	0
Cymorth Adrannol Canolog	0	0	0
Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol	0	(167,148)	(167,148)
Incwm o grantiau	0	0	0
Cost Net Gwasanaethau	0	(167,148)	(167,148)
Llog ac Incwm Buddsoddi	0	0	0
Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Cydnabyddedig	0	0	0
Incwm a Gwariant Arall o'r Dadansoddiad Cyllido	(12,308,359)	0	(12,308,359)
(Gwarged) neu Ddiffyg	(12,308,359)	(167,148)	(12,475,507)

Ar gyfer Cymharu – Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu 2017/18	Gwariant y Gellir Codi ar Falansau'r Gronfa Gyffredinol £	Addasiadau £	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr 2017/18 £
Costau Staff	456,740	0	456,740
Adeiladau	19,044	0	19,044
Trafnidiaeth	2,614	0	2,614
Cyflenwadau a Gwasanaethau	323,954	0	323,954
Gwasanaethau Cymorth	329,016	0	329,016
Cyfraniadau o Awdurdodau Lleol	(958,154)	185,903	(772,251)
Incwm Grant	(156,350)	0	(156,350)
Cost Net Gwasanaethau	16,864	185,903	202,767
Incwm Llog a Buddsoddi	(16,864)	0	(16,864)
Grantiau a Chyfraniadau Cyfalaf a Gydabyddir	(24,210,000)	0	(24,210,000)
Incwm a Gwariant Arall o'r Dadansoddiad Ariannu	24,210,000	(24,210,000)	0
(Gwarged) neu Ddiffyg	0	(24,024,097)	(24,024,097)
Balans Agoriadol Cronfeydd wrth Gefn Agoriadol y Gellir eu Defnyddio	(227,749)		
Llai'r Diffyg ar y Balans Cronfeydd wrth Gefn y Gellir eu Defnyddio	185,904		
Balans Cau Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio 31 Mawrth 2018	(41,846)		

8. Addasiadau rhwng Sail Gyfrifyddu a Sail Ariannu Dan Y Rheoliadau

	Cronfeydd Defnyddiadwy £	Cronfeydd Na ellir eu defnyddio £	Cyfanswm Cronfeydd £
Cyfrif Addasu Cyfalaf – Grantiau a Chyfraniadau	(12,308,359)	12,308,359	0
Cyfanswm	(12,308,359)	12,308,359	0

9. Partïon Cysylltiedig

Rhaid i'r Cyngor ddatgelu trafodion perthnasol â phartïon cysylltiedig – cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu ar y Cydbwyllgor neu gael eu rheoli neu eu dylanwadu gan y Cydbwyllgor. Mae datgelu'r trafodion hyn yn galluogi darllenwyr i asesu i ba raddau y gallai'r Cydbwyllgor fod wedi'i gyfyngu yn ei allu i weithredu'n annibynnol neu gallai fod yn rhaid sicrhau'r gallu i gyfyngu gallu parti arall i fargeinio'n ddilyffethair â'r Cydbwyllgor.

Mae gan Lywodraeth Cymru y gallu i beri dylanwad ar y Cydbwyllgor trwy ddeddfwriaeth a chyllid grant. Ceir manylion am y grant a dderbyniwyd yn 2018/19 yn nodyn 6.

Trafodion Parti Cysylltiedig	Refeniw	Cyfalaf	2018/2019 £
	£	£	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent	(46,574)	(568,613)	(615,187)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	(95,160)	(1,161,789)	(1,256,948)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili	(120,657)	(1,473,077)	(1,593,734)
Cyngor Caerdydd	(239,192)	(2,920,254)	(3,159,446)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	(39,730)	(485,052)	(524,781)
Cyngor Sirol Fynwy	(61,932)	(756,113)	(818,044)
Cyngor Dinas Casnewydd	(98,962)	(1,208,206)	(1,307,167)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	(188,996)	(1,941,147)	(2,130,142)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen	(61,503)	(750,880)	(812,383)
Cyngor Bro Morgannwg	(85,449)	(1,043,232)	(1,128,681)
Cyfanswm	(1,038,154)	(12,308,359)	(13,346,513)

Ar gyfer Cymharu - Trafodion Partion Perthynnol 2017/18	Refeniw	Cyfalaf	2018/2019 £
	£	£	
Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent	(35,524)	(1,118,438)	(1,153,962)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	(73,364)	(2,285,187)	(2,358,551)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili	(92,670)	(2,897,478)	(2,990,148)
Cyngor Caerdydd	(183,023)	(5,744,007)	(5,927,030)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	(30,118)	(954,075)	(984,193)
Cyngor Sirol Fynwy	(47,107)	(1,487,240)	(1,534,347)
Cyngor Dinas Casnewydd	(75,681)	(2,376,487)	(2,452,168)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	(122,016)	(3,818,150)	(3,940,166)
Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen	(47,107)	(1,476,948)	(1,524,055)
Cyngor Bro Morgannwg	(65,641)	(2,051,991)	(2,117,632)
Cyfanswm	(772,251)	(24,210,000)	(24,982,251)

10. Costau Archwilio Allanol

2017/2018 £	Costau Archwilio Allanol	2017/2018 £
10,469	Archwiliad Ariannol y Cydbwyllgor	12,110
55,000	Adolygiad 2017/18 o'r Trefniadau a Gefnogodd Benderfyniad Buddsoddi Ffowndri CSC Cyf	0
14,966	Archwiliad Perfformiad y Cydbwyllgor	14,791
80,435	Cyfanswm	26,901

11. Dyledwyr

31 Mawrth 2018 £	Dyledwyr	31 Mawrth 2019 £
0	Awdurdodau Lleol eraill	33,114
3,019	Endidau ac Unigolion Eraill	0
3,019	Cyfanswm	33,114

12. Arian Parod a chyfatebolion Arian Parod

Nid yw'r Cydbwyllgor yn gweithredu ei Gyfrif Banc ei hun, yn lle hynny, gweinyddir pob trafodyn arian parod gan Gyngor Caerdydd yn ei rôl fel Corff Atebol.

Er bod y balansau a ddelir gan Gyngor Caerdydd yn cynhyrchu incwm llog a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, gwneir penderfyniadau buddsoddi gan Gyngor Caerdydd yn unol â'i strategaeth rheoli trysorlys ac yn fuddsoddiadau Cyngor Caerdydd ac yn hynny o beth cyfrifir amdanynt o fewn Datganiad Cyfrifon Cyngor Caerdydd

Felly, yn nhermau ymarferol, mae'r swm o £29,720,199 a ddangosir fel Arian Parod a'r Gyfwerth yn y Fantolen yn cynnwys pob arian a ddelir gyda Chyngor Caerdydd gan gynnwys buddsoddiadau a wneir gan ddefnyddio'r arian hwn ac mae'n cynrychioli'r arian parod rhyng-asiantaeth a ddelir gan y Corff Atebol ar ran y Cydbwyllgor ac ar gael ar unwaith at ddefnydd y Cydbwyllgor.

31 Mawrth 2018 £	Arian Parod a'r Gyfwerth	31 Mawrth 2019 £
19,667,536	Arian Parod Rhwng Siroedd Cyngor Caerdydd	29,720,199
19,667,536	Cyfanswm	29,720,199

13. Offerynnau Ariannol

Mae 'Offerynnau Ariannol' y Cydbwyllgor yn cynnwys Asedau Ariannol ar ffurf benthyciad i Ffowndri Lled-Dargludyddion Cyfansawdd Cyf a symiau y mae manylion amdanynt yn y nodyn Arian a Chyfatebolion i Arian Parod (Nodyn 12) uchod.

Mae'r benthyciad yn ariannu caffael (gan Lywodraeth Cymru) adeilad y Ffowndri, ei ailwampio, ffitio a chostau cychwyn ar y dechrau. Cafodd benthyciadau a'u cyfanswm yn £24.66 miliwn eu tynnu i lawr yn 2017/18 a £12.46 miliwn yn 2018/19. Caiff y benthyciad ei ad-dalu dros dymor o 11 o flynyddoedd a bydd ad-daliadau'n dechrau ym mis Awst 2020. Caiff ad-daliadau'r benthyciad eu hailgylchu yn ôl i'r Gronfa Buddsoddi Ehangach a'u defnyddio i ariannu ymrwymadau'r Fargen Ddinesig yn y dyfodol.

Dangosir yr 'Arian a'r Cyfatebolion i Arian Parod' a 'Benthyciad Ffowndri CSC Cyf' yn y cyfrifon ar eu gwerth teg, sy'n gyfatebol i'w gwerth cario, ac mae'r sefyllfa hon heb ei newid yn dilyn gweithredu gofynion Offerynnau Ariannol IFRS 9.

31 Mawrth 2018		Offerynnau Ariannol	31 Mawrth 2019	
Swm i'w gario £	Gwerth teg £		Swm i'w gario £	Gwerth teg £
19,667,536	19,667,536	Arian Parod a chyfatebolion Arian Parod	29,720,199	29,720,199
24,660,000	24,660,000	Benthyciad i Ffowndri CSC Cyf	37,118,359	37,118,359
44,327,536	44,327,536	Cyfanswm	66,838,558	66,838,558

Enillion/Colledion Offerynnau Ariannol

Enillwyd llog o £110,943 ar (2017/18: £16,864) falansau Arian Parod y Cydbwyllgor a ddelir gan y Corff Atebol yn ystod y flwyddyn Cafodd balansau arian parod eu rheoli yn unol â strategaeth rheoli y trysorlys a gymeradwyir.

Cytunwyd ar strwythur y benthyciad a wnaed i'r Ffowndri Lled-Ddargludyddion Cyfansawdd Cyf (Ffowndri CSC Cyf) fel rhan o'r diwydrwydd dyladwy helaeth a'r cyngor Cymorth y Wladwriaeth cysylltiedig yr ymgwymerwyd ag ef er mwyn

cymeradwyo'r cynnig buddsoddi. Cadarnhaodd hyn na fyddai'r buddsoddiad yn dod ag unrhyw dâl am gwponau neu log ac felly nid yw'r benthyciad wedi cynhyrchu unrhyw enillion neu golledion yn ystod y flwyddyn.

Natur a Graddau Risgiau sy'n deillio o Offerynnau Ariannol

Caiff 'Arian Parod a Chyfatebolion i Arian Parod' y Cydbwyllgor eu rheoli gan Gyngor Caerdydd yn unol â'i Strategaeth Rheoli Trysorlys gyffredinol, er fel y disgrifiwyd yn gynharach, mae mesurau priodol ar waith er mwyn cynnal a chadw trywydd archwilio priodol rhwng yr holl adnoddau mae'n gyfrifol amdanynt ac yn eu rheoli.

Bydd Cyngor Caerdydd ond yn gwneud adneuo gyda banciau a chymdeithasau adeiladu sydd â'r meini prawf Fitch lleiaf o F1. Adolygir sgoriau'n rheolaidd a hyd yn hyn, nid yw'r Cyngor wedi cael bod unrhyw sefydliad yn diffygdlu ac nid ystyrir hyn fel risg sylweddol ar gyfer buddsoddiadau a ddelir. Felly parthed 2018/19, penderfynwyd nad oes angen unrhyw ddarpariaethau ac nid oes unrhyw ofyniad i gydnabod unrhyw golledion.

Caiff statws y benthyciad a wnaed i Ffowndri CSC Cyf ei adolygu'n rheolaidd gan aelodau ei fwrdd (trwy adroddiadau diweddarau chwarterol ar y project) a chan Gyfarwyddwr y Fargen Ddinesig fel rhan o'r broses ar gyfer cymeradwyo rhagor o daliadau. Caiff yr un olaf ei gefnogi gan waith a wnaed gan y Corff Atebol i arwain y broses gymeradwyo. Mae'r ystod hwn o fesurau yn darparu'r fframwaith am adolygu gwerth y benthyciad yn barhaus.

Nid ystyrir bod risg o beidio ag ad-dalu felly nid ystyrir bod gofyn am ddarpariaeth neu amhariad ar hyn o bryd parthed gwerth y benthyciad sy'n ddyledus.

14. Credydwyr

Tymor Byr £	Hirdymor £	31 Mawrth 2018 £	Credydwyr	Tymor byr £	Hirdymor £	31 Mawrth 2019 £
1,889,835	17,951,150	19,840,985	Cyrrf y Llywodraeth Ganolog	1,751,181	27,923,108	29,674,289
74,979	0	74,979	Awdurdodau Lleol eraill	221,715	0	221,715
0	0	0	Corfforaethau Cyhoeddus a Chronfeydd Masnach	196	0	196
162,744	0	162,744	Endidau ac Unigolion Eraill	248,119	0	248,119
2,127,558	17,951,150	20,078,709	Cyfanswm	2,221,211	27,923,108	30,144,319

15. Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio

2017/2018 £	Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio	2018/2019 £
227,749	Balans ar 1 Ebrill	41,846
	Trosglwyddiadau yn ystod y Flwyddyn:	
0	Gwarged ar Ddarparu Gwasanaethau	167,148
(185,903)	Ariannu Gwariant	0
41,846	Balans ar 31 Mawrth	208,994

Mae'r Balans Cronfeydd wrth Gefn sef £208,994 a ddelir fel ar 31 Mawrth 2019 yn cynnwys £123,499 mewn 'Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol' a £85,495 mewn 'Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodir'.

16. Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod

2017/2018 £	Gweithgareddau Gweithredu	2018/2019 £
78,419	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Credydwyd	243,652
(3,019)	(Cynnydd) / Gostyngiad mewn Dyledwyr	(30,096)
(24,210,000)	Grantiau/cyfraniadau cyfalaf a gydnabyddir yn I&E	(12,308,359)
(156,350)	Grantiau/cyfraniadau refeniw a gydnabyddir yn I&E	(178,042)
(24,290,950)	Addasu gwarged/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau i drosglwyddiadau nad ydynt yn rhai arian parod	(12,272,845)

2017/2018 £	Gweithgareddau Buddsoddi	2018/2019 £
24,210,000	Benthyciad Cyfalaf	12,308,359
450,000	Benthyciad Refeniw	150,000
24,660,000	Addasu gwarged/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer gweithgareddau buddsoddi	12,458,359

2017/2018 £	Gweithgareddau Ariannu	2018/2019 £
(20,000,000)	Grant TEM a dderbyniwyd	(10,000,000)
(24,210,000)	Cyfraniad cyfalaf a dderbyniwyd	(12,308,359)
(44,210,000)	Addasu gwarged/diffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer gweithgareddau ariannu	(22,308,359)

17. Cronfa Addasu Cyfalaf

Defnyddir y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf i gysoni'r gwahanol gyfraddau y dibrisir asedau arnynt o dan arferion cyfrifyddu priodol, yn rhoi manylion o sut yr ariennir gwariant cyfalaf ac yn ymdrin ag enillion ailbrisiu lle y bo'n berthnasol.

2017/2018 £	Cronfa Addasu Cyfalaf	2018/2019 £
0	Balans ar 1 Ebrill	24,210,000
	Ariannu cyfalaf sy'n berthnasol yn ystod y flwyddyn:	
24,210,000	Grantiau a Chyfraniadau	12,308,359
24,210,000	Balans ar 31 Mawrth	36,518,359

18. Llog

Enillwyd llog o £110,943 (2017/18: £16,864) ar falansau Arian y Cydbwyllgor a ddelir gan y Corff Atebol yn ystod y flwyddyn. Cafodd balansau arian parod eu rheoli yn unol â strategaeth rheoli y trysorlys a gymeradwyir.

Mae'r trefniadau'n cynnwys buddsoddiadau tymor byr trwy bartïon cymeradwy i gontract ac fe'u hanelir at sicrhau enillion trwy'r farchnad, wrth sicrhau y gall gofynion arian parod y projectau a gymeradwywyd fel rhan o'r Gronfa Buddsoddi Ehangach gael eu gwasanaethau bob amser.

Cyfrifon Grwpiau

Cyflwyniad

Mae'r cyfrifon grŵp dilynol yn bodloni'r gofyniad yng Nghod Ymarfer 2018/19 y dylai awdurdod lleol â buddiannau mewn is-gwmnïau, cwmnïau cysylltiedig a chyd-fentrau baratoi cyfrifon grŵp yn ogystal â chyfrifon endid sengl. Mae'r cyfrifon hyn yn cydgrynhai canlyniadau gweithredu a balansau Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd a'i is-gwmni, Ffowndri Lled-Ddargludyddion Cyfansawdd Cyf (Ffowndri CSC Ltd).

Cafodd cyfrifon Ffowndri CSC Cyf sydd wedi'u cydgrynhai o fewn y Cyfrifon Grŵp hyn eu harchwilio'n annibynnol a chawsnt eu cymeradwyo gan ei Fwrdd Cyfarwyddwyr.

Polisïau Cyfrifyddu sy'n Berthnasol i Gyfrifon Grŵp

Sail Gysoni

Paratowyd y cyfrifon grŵp ar sail cysoniad llawn o drafodion a balansau ariannol Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas Caerdydd a Ffowndri CSC Cyf. Dilëwyd trafodion a balansau rhwng grwpiau rhwng y Cydbwyllgor a'i is-gwmni yn llawn.

Polisïau Cyfrifyddu

Mae Ffowndri CSC Cyf yn gwmni preifat, yn gyfyngedig gan gyfranddaliadau, a leolir yng Nghymru a Lloegr, rhif cofrestru 10888081. Y swyddfa gofrestredig yw Tredomen Innovation and Technology Centre, Parc Tredomen, Ystrad Mynach, Hengoed, Cymru CF82 7FN. Cafodd ei gyfrifon eu paratoi yn unol â darpariaethau FRS102 Adran 1A, endidau bach.

Paratoir Cyfrifon y Grŵp yn unol â pharagraff 9.1.2.6 y Cod, gan ddefnyddio polisïau cyfrifyddu unffurf ar gyfer trafodion o'r un fath a digwyddiadau eraill o dan amgylchiadau tebyg. Y polisïau i'w cymhwyso yw'r rhai a nodir ar gyfer datganiadau ariannol endidau sengl yr awdurdod sy'n adrodd, sy'n gofyn am ail-alinio'r polisïau a gymhwysir gan aelodau grwpiau eraill lle y maent yn cael effaith sylweddol wahanol.

Felly, paratoir y datganiadau ariannol yn y cyfrifon grŵp yn unol â'r polisïau a nodir yn y Polisïau Datganiad Cyfrifyddu ar dudalennau 18 i 21.

Datganiad Cynhwysfawr o Incwm a Gwariant Grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2019

2017/2018 £		Nodiadau	2018/2019 £
	Cost Gwasanaethau		
501,879	Costau staff	19	481,708
19,044	Safleoedd	20	15,738
2,614	Trafnidiaeth	21	24,380
373,053	Cyflenwadau a Gwasanaethau	22	442,795
354,016	Gwasanaethau Cymorth	23	289,482
1,250,606	Gwariant Gweithredu		1,254,103
(772,251)	Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol	26	(1,038,154)
(156,350)	Incwm o grantiau	26	(178,042)
(1,976,165)	Ffioedd a thaliadau	26	(2,992,947)
(2,904,766)	Incwm Gweithredu		(4,209,143)
(1,654,160)	Cost Net Gwasanaethau		(2,995,040)
(17,574)	Llog ac Incwm Buddsoddi	35	(112,211)
(17,574)	Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi		(112,211)
(24,210,000)	Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Cydnabyddedig	34	(12,308,359)
353,000	Treth Gorfforaeth	24	551,020
(23,857,000)	Incwm Trethiant a Grantiau Amhenodol		(11,757,339)
(25,528,734)	(Gwarged)/ Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau		(14,824,590)
0	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		0
(25,528,734)	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		(14,824,590)

Datganiad Symud Cronfeydd wrth Gefn Grŵp 2018/19

Symudiadau o ran Cronfeydd wrth Gefn	Balans y Gronfa Gyffredinol £	Cronfeydd y Gronfa Gyffredinol a Glustnodir £	Cyfanswm y Cronfeydd y Gellir eu defnyddio £	Cronfeydd Na ellir eu defnyddio £	Cyfanswm Cronfeydd £
Balans ar 31 Mawrth 2018 wedi'i gario ymlaen	1,546,483	0	1,546,483	24,210,010	25,756,493
<u>Symudiadau o ran Cronfeydd wrth Gefn yn ystod 2018/19</u>					
Gwarged/ (Diffyg) ar y Cyfrif Incwm a Gwariant	14,824,592	0	14,824,592	0	14,824,592
Cyfanswm yr Incwm a'r Gwariant Cynhwysfawr	14,824,592	0	14,824,592	0	14,824,592
Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Ariannu Cyfalaf Cyfranddaliad a Elwir i Fyny	(12,308,359) 0	0 0	(12,308,359) 0	12,308,359 0	0 0
Cynnydd/(Lleihad) Net i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodir	2,516,233	0	2,516,233	12,308,359	14,824,592
Trosglwyddiadau i/(o) Cronfeydd a Glustnodir	(85,495)	85,495	0	0	0
Cynnydd/ (Gostyngiad yn y Flwyddyn)	2,430,738	85,495	2,516,233	12,308,359	14,824,592
Balans ar 31 Mawrth 2019	3,977,221	85,495	4,062,716	36,518,369	40,581,085
Balans ar 31 Mawrth 2017 a gariwyd ymlaen	227,749	0	227,749	0	227,749
<u>Symudiadau o ran Cronfeydd wrth gefn yn Ystod 2017/18</u>					
Gwarged/ (Diffyg) ar y Cyfrif Incwm a Gwariant	25,528,734	0	25,528,734	0	25,528,734
Cyfanswm yr Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	25,528,734	0	25,528,734	0	25,528,734
Addasiadau rhwng y Sail Gyfrifyddu a'r Sail Ariannu Cyfalaf Cyfranddaliad a Elwir i Fyny	(24,210,000) 0	0 0	(24,210,000) 0	24,210,000 10	0 10
Cynnydd/(Lleihad) Net cyn Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodir	1,318,734	0	1,318,734	24,210,010	25,528,744
Trosglwyddiadau i/(o) Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodir	0	0	0	0	0
Cynnydd/(Lleihad) yn ystod y Flwyddyn	1,318,734	0	1,318,734	24,210,010	25,528,744
Balans ar 31 Mawrth 2018	1,546,483	0	1,546,483	24,210,010	25,756,493

Mantolen y Grŵp ar 31 Mawrth 2019

31 Mawrth 2018 £		Nodiadau	31 Mawrth 2019 £
20,388,315	Asedau yn cael eu hadeiladu		35,535,812
1,976,165	Dyledwyr Hirdymor - Refeniw	28	4,969,112
0	Dyledwyr Hirdymor - Cyfalaf		0
22,364,480	Asedau Hirdymor		40,504,924
1,564,868	Dyledwyr Tymor Byr	28	408,330
25,205,099	Arian Parod a Chyfatebolion Arian Parod	29	33,349,522
26,769,967	Asedau Cyfredol		33,757,852
(2,737,236)	Credydwyr Tymor Byr	31	(2,337,692)
(2,737,236)	Rhwymedigaethau Cyfredol		(2,337,692)
(20,287,718)	Credydwyr Hirdymor	31	(30,439,979)
(353,000)	Darpariaeth ar gyfer Rhwymedigaethau	24	(904,020)
(20,604,718)	Rhwymedigaethau Hirdymor		(31,343,999)
25,756,493	Asedau Net		40,581,085
41,846	Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio	32	208,994
10	Cyfalaf Cyfranddaliadau a Elwir i Fyny		10
1,504,637	Cyfrif Elw a Cholled		3,853,722
24,210,000	Cronfa Addasu Cyfalaf	34	36,518,359
26,087,965	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn		40,581,085

Datganiad Llif Arian Parod y Grŵp 2018/19

2017/2018 £		Nodiadau	2018/2019 £
(25,860,206)	Gwarged/(Diffyg) net ar ddarparu Gwasanaethau		(14,824,591)
24,861,191	Addasu Gwarged/Diffyg net ar ddarparu Gwasanaethau i drosglwyddiadau nad ydynt yn rhai arian parod	33	13,841,031
(999,015)	Llifiau arian parod net o weithgareddau gweithredu		(983,560)
20,388,315	Gweithgareddau buddsoddi	33	15,147,497
(44,210,010)	Gweithgareddau buddsoddi	33	(22,308,359)
(24,820,710)	(Cynnydd)/gostyngiad net mewn arian parod a chyfatebolion arian parod		(8,144,422)
(384,389)	Arian a chyfatebolion arian parod ar ddechrau'r cyfnod adrodd		(25,205,100)
(25,205,099)	Balans Arian Parod ar 31 Mawrth		(33,349,522)

Nodiadau i Ddatganiadau Ariannol Craidd y Grŵp

19. Taliadau cydnabyddiaeth

2017/2018 £	Taliadau cydnabyddiaeth	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
501,879	Taliadau cydnabyddiaeth	435,935	45,773	481,708
501,879	Cyfanswm	435,935	45,773	481,708

Caiff swyddogion sy'n cefnogi gweithgarwch y Cydbwyllgor eu cyflogi trwy contract trwy un o'r awdurdodau partner neu sefydliadau eraill y sector cyhoeddus, megis Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

Yn unol â Safon Cyfrifyddu Rhyngwladol 19 – Buddion i Gyflogeion, mae'n ofynnol i'r corff sy'n cyflogi ddatgelu rhywfaint o wybodaeth benodol ynglŷn ag incwm a gwariant ei gynllun pensiwn a'i asedau a'i rwymedigaethau perthynol. Gan nad yw'r Cydbwyllgor yn cyflogi staff yn uniongyrchol, nid yw'r datgeliadau statudol hyn yn gymwys (yn lle hynny caiff rhwymedigaethau o ran pensiynau staff ayyb. y swyddogion perthnasol eu datgelu yn natganiadau ariannol pob corff cyflogi).

Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn gofyn bod nifer y cyflogeion y mae eu cyflog dros £60,000 y flwyddyn yn cael ei ddatgelu o fewn bandiau o £5,000. Hefyd, mae'r Cod yn gofyn am ddatgeliad arall sy'n perthyn i uwch-gyflogeion.

Mae'r tablau canlynol yn cynnwys datgeliadau swyddogion a ddaw o fewn meini prawf Enillion Swyddogion a chawsant eu gwneud yn wirfoddol, am y rhesymau a amlinellir uchod.

Band taliadau cydnabyddiaeth £	Nifer y cyflogeion	
	2017/18	2018/19
70,000 – 74,999	0	1
95,000 - 99,999	1	0

Cyfanswm y Cydnabyddiaetha u gan gynnwys Cyfraniadau Pensiwn 2017/18 £	Teitl Swydd Yr Uwch- gyflogai	Cyflog, ffioedd a lwfansau £	Cyfraniad pensiwn cyflogwyr £	Cyfanswm £	Nodiadau
119,889	Cyfarwyd dwr y Rhaglen	33,000	7,293	40,293	Gadawyd y swydd ym mis Gorffennaf 2018. Cyflog blynyddol £99,000
0	Cyfarwyd dwr y Fargen Ddinesig	74,885	16,550	91,435	Dechreuwyd y Swydd ym mis Awst 2018. Cyflog Blynyddol £111,447

20. Costau Safleoedd

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant Safleoedd am y flwyddyn.

2017/2018 £	Costau Safleoedd	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
13,274	Rhenti	12,430	0	12,430
5,611	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	3,288	0	3,288
159	Gwariant arall sy'n Perthyn i Safleoedd	20	0	20
19,044	Cyfanswm	15,738	0	15,738

21. Costau Trafnidiaeth

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Drafnidiaeth am y flwyddyn.

2017/2018 £	Costau Trafnidiaeth	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
1,442	Lwfansau Car	2,004	0	2,004
1,172	Treuliau Teithio	22,376	0	22,376
2,614	Cyfanswm	24,380	0	24,380

22. Cyflenwadau a Gwasanaethau

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Gyflenwadau a Gwasanaethau am y flwyddyn.

2017/2018 £	Cyflenwadau a Gwasanaethau	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
21,804	TGCh, Ffonau, Argraffu a Meddalwedd	11,417	0	11,417
22,395	Llogi Ystafelloedd Cyfarfod a Chostau Cyfarfodydd Eraill	8,389	0	8,389
83,872	Marchnata, Brandio a Chyfathrebiadau	93,368	0	93,368
238,225	*Datblygu a Chefnogi Rhaglenni	249,790	0	249,790
6,757	Costau Cyflenwadau a Gwasanaethau Eraill	53,242	26,589	79,831
373,053	Cyfanswm	416,206	26,589	442,795

* Mae Datblygu a Chefnogi Rhaglenni yn ymwneud ag ystod o gyngor a chefnogaeth broffesiynol sydd eu hangen er mwyn sicrhau bod pob project a ddygir ymlaen yn gadarn ac wedi mynd trwy'r lefel her a gwirio annibynnol angenrheidiol i gydymffurfio â gofynion y Fframwaith Sicrwydd.

23. Costau Gwasanaethau Cymorth

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi gwariant ar Wasanaethau Cymorth am y flwyddyn.

2017/2018 £	Costau Gwasanaethau Cymorth	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
28,524	Gwasanaethau Pobl AD	14,540	0	14,540
142,735	Cymorth Cyfrifyddol	134,137	15,000	149,137
2,050	Trysorlys, Archwilio Mewnol ac Yswiriant	3,070	0	3,070
75,038	Cymorth Cyfreithiol a Llywodraethu	75,213	0	75,213
9,834	TGCh, Gwybodaeth a Llywodraethu	7,963	0	7,963
83,435	Archwilio Allanol (gan gynnwys Cyngor Technegol)	32,809	6,750	39,559
12,400	Cyngor a Chymorth Allanol	0	0	0
354,016	Cyfanswm	315,483	21,750	289,482

24. Treth Gorfforaeth

Cydnabyddir treth a ohiriwyd o ran gwahaniaethau mewn amseru sydd wedi deillio ond heb eu gwrthdroi ar ddyddiad y fantolen.

Mae gwahaniaethau o ran amseriad yn deillio o gynnwys incwm a threuliau mewn asesiadau treth mewn cyfnod sy'n wahanol i'r rhai y maent yn gydnabyddedig mewn datganiadau ariannol. Caiff Treth Ohiriedig ei mesur gan ddefnyddio cyfraddau a chyfreithiau treth a gafodd eu deddfu neu eu deddfu'n barhaol erbyn diwedd y cyfnod ac y disgwylir iddynt fod yn berthnasol i wrthdroi'r gwahaniaeth o ran amseriad.

Cydnabyddir colledion treth na chafodd eu rhyddhau ac asedau treth gohiriedig eraill ond i'r graddau ei fod yn debygol y cânt eu hadfer yn erbyn gwrthdroi rhwymedigaethau treth gohiriedig neu elwon trethadwy eraill yn y dyfodol.

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi Darpariaethau a wnaed at y diben hwn yn ystod y flwyddyn.

2017/2018 £	Darpariaethau	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
353,000	Treth Ohiriedig – Lwfansau Cyfalaf Carlam	0	904,020	904,020
353,000	Cyfanswm	0	904,020	904,020

25. Incwm

Mae'r tabl canlynol yn dadansoddi incwm y cyfrifwyd amdano yn ystod y flwyddyn.

2017/2018 £	Incwm	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
(772,251)	Cyfraniadau gan Awdurdodau Lleol	(1,038,154)	0	(1,038,154)
(156,350)	Incwm o grantiau	(178,042)	0	(178,042)
(1,975,165)	Ffioedd a thaliadau	0	(2,992,947)	(2,992,947)
(2,904,766)	Cyfanswm	(1,258,042)	(2,992,947)	(4,209,143)

26. Partïon Cysylltiedig

2017/2018 £	Trafodion Parti Cysylltiedig	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
(1,153,961)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent	(615,187)	0	(615,187)
(2,358,551)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr	(1,256,948)	0	(1,256,948)
(2,990,148)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili	(1,593,734)	0	(1,593,734)
(5,927,029)	Cyngor Caerdydd	(3,159,444)	0	(3,159,444)
(984,193)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful	(524,781)	0	(524,781)
(1,534,348)	Cyngor Sir Fynwy	(818,044)	0	(818,044)
(2,452,168)	Cyngor Dinas Casnewydd	(1,307,167)	0	(1,307,167)
(3,940,165)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf	(2,130,142)	0	(2,130,142)
(1,524,055)	Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen	(812,383)	0	(812,383)
(2,117,633)	Cyngor Bro Morgannwg	(1,128,681)	0	(1,128,681)
(24,982,251)	Cyfanswm	(13,346,511)	0	(13,346,511)

27. Costau Archwilio Allanol

2017/2018 £	Costau Archwilio Allanol	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	2018/2019 £
10,469	Archwiliad Ariannol y Cydbwyllgor	12,110	0	12,110
14,966	Archwiliad Perfformiad y Cydbwyllgor	14,791	0	14,791
55,000	Adolygiad 2017/18 o'r Trefniadau a Gefnogodd Benderfyniad Buddsoddi Ffowndri CSC Cyf	0	0	0
3,000	Archwiliad o Gyfrifon Ffowndri CSC Cyf	0	6,750	6,750
83,435	Cyfanswm	26,901	6,750	33,651

28. Dyledwyr

31 Mawrth 2018 £	Dyledwyr	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	Cyfanswm 31 Mawrth 2019 £
0	Awdurdodau Lleol eraill	33,114	0	33,114
3,541,033	Endidau ac Unigolion Eraill	0	5,344,328	5,344,328
3,541,033	Cyfanswm	33,114	5,344,328	5,377,442

Dyledwyr – Hirdymor a Thymor Byr	Tymor Byr £	Hirdymor £	Cyfanswm 31 Mawrth 2019 £
Cyrrff y Llywodraeth Ganolog	0	0	0
Awdurdodau Lleol eraill	33,114	0	33,114
Endidau ac Unigolion Eraill	375,215	4,969,112	5,344,328
Cyfanswm	2,992,947	4,969,112	5,377,442

29. Arian Parod a Chyfatebolion Arian Parod

Nid yw'r Cydbwyllgor yn meddu ar ei gyfrif banc ei hun felly caiff yr holl incwm a gwariant eu rheoli gan Gyngor Caerdydd yn ei rôl fel y Corff Atebol, trwy ei falans banc ei hun. Felly, mae'r swm o £33,349,522 a ddangosir fel arian parod yn y Fantolen yn cynrychioli'r arian parod rhwng yr awdurdodau a ddelir gan y Corff Atebol ar ran y Cydbwyllgor ynghyd â balansau a ddelir gan Ffowndri CSC Cyf.

31 Mawrth 2018 £	Arian Parod a chyfatebolion Arian Parod	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	Cyfanswm 31 Mawrth 2019 £
5,537,363	Banc	0	3,629,323	3,629,323
19,667,536	Arian Parod Rhwng Cwmnïau Cyngor Caerdydd	29,720,199	0	29,720,199
25,205,099	Cyfanswm	29,720,199	3,629,323	33,349,522

30. Offerynnau Ariannol

Yn ogystal ag Asedau Ariannol y Cyd-bwyllgor, mae Ffowndri CSC Cyf yn dal Arian Parod a Chyfatebolion i Arian parod o £3,629,323. Dangosir pob balans ar ei werth teg, sy'n gyfartal â'i werth cario.

Caiff y benthyciad rhwng y Cydbwyllgor a Ffowndri CSC Cyf ei niwtraleiddio wrth ei gydgyfnerthu ac mae'n peidio â bod yn Offeryn Ariannol yn y Cyfrifon Grŵp.

31 Mawrth 2018		Offerynnau Ariannol	31 Mawrth 2019	
Swm i'w gario £	Gwerth teg £		Swm i'w gario £	Gwerth teg £
25,205,099	25,205,099	Arian Parod a Chyfatebolion Arian Parod	33,349,522	33,349,522
0	0	Benthyciad i Ffowndri CSC Cyf	0	0
25,205,099	25,205,099	Cyfanswm	33,349,522	33,349,522

Enillion/Colledion Offerynnau Ariannol

Enillwyd llog net o £112,211 (2017/18: £17,574) ar falansau a ddelir fel y'i datganwyd uchod, yn unol â pholisïau pob sefydliad.

Natur a Graddau Risgiau sy'n deillio o Offerynnau Ariannol:

Rheolir Arian Parod a Chyfatebolion i Arian Parod gan Gyngor Caerdydd, gan Ffowndri CSC Cyf a chan Gyngor Sir Fynwy yn unol â Strategaeth Rheoli'r Trysorlys. Ni chydnybys unrhyw ddarpariaethau neu golledion.

31. Credydwy

31 Mawrth 2018 £	Credydwy	Cydbwyllgor £	Ffowndri CSC Cyf £	Cyfanswm 31 Mawrth 2019 £
19,509,513	Cyrff y Llywodraeth Ganolog	29,674,289	0	29,674,289
71,960	Awdurdodau Lleol eraill	221,715	0	221,715
0	Corfforaethau Cyhoeddus a Chronfeydd Masnach	196	0	196
3,112,009	Endidau ac Unigolion Eraill	248,119	2,633,352	2,881,471
22,693,482	Cyfanswm	30,144,319	2,633,352	32,777,671

Credydwy – Hirdymor a Thymor Byr	Tymor byr £	Hirdymor £	Cyfanswm 31 Mawrth 2019 £
Cyrff y Llywodraeth Ganolog	1,751,181	27,923,108	29,674,289
Awdurdodau Lleol eraill	221,715	0	221,715
Corfforaethau Cyhoeddus a Chronfeydd Masnach	196	0	196
Endidau ac Unigolion Eraill	364,600	2,516,871	2,881,471
Cyfanswm	2,337,692	30,439,979	32,777,671

32. Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio

2017/2018 £	Cronfeydd y Gellir eu Defnyddio	2018/2019 £
227,749	Balans ar 1 Ebrill	1,546,483
	Trosglwyddiadau yn ystod y Flwyddyn:	
(185,903)	Ariannu Gwariant	0
1,504,637	Gwarged/Diffyg ar Ddarparu Gwasanaethau	2,516,233
1,546,483	Balans ar 31 Mawrth	4,062,716

33. Nodiadau i'r Datganiad Llif Arian Parod

2017/2018 £	Gweithgareddau Gweithredu	2018/2019 £
3,380,683	Cynnydd/(Lleihad) mewn Credydwyd	478,760
(3,544,052)	(Cynnydd) Lleihad mewn Dyledwyd	(1,833,390)
(24,210,000)	Grantiau/ cyfraniadau cyfalaf a gydnabyddir mewn Incwm a Gwariant	(12,308,359)
(450,000)	Grantiau/cyfraniadau Refeniw a Gydnabyddir mewn Incwm a Gwariant	(178,042)
(24,861,191)	Addasiadau i warged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau nad ydynt yn rhai arian parod	(13,841,031)

2017/2018 £	Gweithgareddau buddsoddi	2018/2019 £
0	Benthyciad Cyfalaf	0
0	Benthyciad Refeniw	0
20,388,315	Prynu eiddo, peiriannau ac offer	15,147,497
20,388,315	Addasu Gwarged/Diffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer gweithgareddau buddsoddi	15,147,497

2017/2018 £	Gweithgareddau buddsoddi	2018/2019 £
(20,000,000)	Grant TEM a dderbyniwyd	(10,000,000)
(24,210,000)	Cyfraniad cyfalaf a dderbyniwyd	(12,308,359)
(44,210,010)	Addasu Gwarged/Diffyg net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer gweithgareddau ariannu	(22,308,359)

34. Cronfa Addasu Cyfalaf

Defnyddir y Cyfrif Addasiadau Cyfalaf i gysoni'r gwahanol gyfraddau y dibrisir asedau arnynt o dan arferion cyfrifyddu priodol, yn rhoi manylion o sut yr ariennir gwariant cyfalaf ac yn ymdrin ag enillion ailbrizio lle y bo'n berthnasol.

2017/2018 £	Cronfa Addasu Cyfalaf	2018/2019 £
0	Balans ar 1 Ebrill	24,210,000
	Ariannu cyfalaf sy'n berthnasol yn ystod y flwyddyn:	
24,210,000	Grantiau a Chyfraniadau	12,308,359
24,210,000	Balans ar 31 Mawrth	36,518,359

35. Llog

Enillir llog o weithgareddau buddsoddi sy'n perthyn i falans y cyllid a ddelir yn ystod y flwyddyn gan y Corff Atebol ar ran y Cydbwyllgor. Mae Ffowndri CSC Cyf yn ennill ac yn tynnu llog. Yn ystod 2018/19 cyfanswm hyn oedd £112,211 (Cydbwyllgor - £110,943 a Ffowndri CSC Cyf, £1,268) Yn 2017/18 roedd hyn yn £17,574 (Cydbwyllgor £16,864 a Ffowndri CSC Cyf, £710 net.

2018/19 Datganiad Llywodraethu Blynyddol

1. Cwmpas Cyfrifoldeb

Mae Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (CCRCD) yn rhaglen unigryw o weithio cydweithredol i alluogi newid economaidd, cysyllted digidol gwell, sgiliau a chyfleoedd addysg gwell, ac adfywio ledled y rhanbarth. Caiff Cronfa Buddsoddi o £495 miliwn ei hariannu o Grant Trysorlys EM o £375 miliwn (a ddarperir dros gyfnod o 20 mlynedd) a chyfraniadau cyfalaf Llywodraeth leol o £120 miliwn.

Goruchwylir y CCRCD gan Gydbwyllgor, a sefydlwyd ar 1 Mawrth 2017 ac sy'n cynnwys un aelod etholedig fel cynrychiolydd o bob un o'r cynghorau canlynol: Blaenau Gwent; Pen-y-bont ar Ogwr, Caerffili; Caerdydd; Merthyr Tudful; Sir Fynwy; Casnewydd; Rhondda Cynon Taf; Torfaen a Bro Morgannwg.

Mae'r Cydbwyllgor yn gyfrifol am sicrhau y cynhelir busnes CPRC yn unol â'r gyfraith ac â safonau priodol. Mae'n goruchwilio Cronfa Buddsoddi Ehangach y Fargen Ddinesig o £495 miliwn gan ystyried cyfuniad o ddarbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd. Wrth gyflawni ei rôl, mae Cydbwyllgor Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn gyfrifol am roi ar waith drefniadau priodol er mwyn llywodraethu ei faterion.

Mae'r datgeliad llywodraethu canlynol yn asesiad yn unol ag egwyddorion y fframwaith 'Darparu Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol' a ddatblygwyd gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA) a Chymdeithas Prif Weithredwyr ac Uwch Reolwyr yr Awdurdodau Lleol (SOLACE). Mae'r datgeliad hwn yn bodloni gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) 2014, fel y'i diwygiwyd gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwiliadau (Cymru) (Diwygio) 2018.

2. Diben y Fframwaith Llywodraethu, Cefndir a Datblygiadau

Mae llywodraethu'r CCRCD yn cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant a gwerthoedd sydd ar waith i gyflawni'r canlyniadau a fwriedir fel y'i hadolygwyd trwy gymhwyso Fframwaith Llywodraethu CIPFA/SOLACE.

Cefndir

Fel y rhestrir uchod, 2017-18 oedd blwyddyn gweithredu llawn gyntaf CPRC ac felly cafodd rhai o'r trefniadau llywodraethu y cyfeirir atynt yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol (AGS) agoriadol eu datblygu a'u cyflwyno ar wahanol bwyntiau yn ystod y flwyddyn honno.

Daeth yr AGS i gasgliad, er bod trefniadau a oedd ar waith ar 31 Mawrth 2018 yn gyffredinol yn darparu sicrwydd cryf bod egwyddorion Darparu Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol CIPFA yn cael eu bodloni'n gyffredinol, cydnabuwyd na fu'r holl drefniadau hyn ar waith drwy gydol y flwyddyn.

Hefyd cydnabuwyd, wrth i benderfyniadau buddsoddi ar gyfer y dyfodol gael eu gwneud ac wrth i drefniadau gweithredu CCRCD gael eu mewnosod, byddai

angen i'r trefniadau hyn gael eu monitro a'u hadolygu'n fanwl. Gwnaeth Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig y datganiad canlynol er mwyn darparu'r cyd-destun priodol i'r gwaith a gwblhawyd fel rhan o'r AGS agoriadol:

“Mae ein Bargen Ddinesig yn embryonig ac i raddau helaeth mae yng nghamau cynnar ei ddatblygiad. Felly mae'n rhai cofio bod y datganiadau a'r targedau a ddisgrifir yn yr adroddiad hwn yn adlewyrchu cynnydd tybiannol a phwyntiau gwahanol mewn amser pan fabwysiadwyd arferion, datblygiadau a safonau newydd, yn unol â'n bod yn dod i'r amlwg ac yn 'mewnosod'. Mae'r aeddfedrwydd cynyddol a'r datblygu parhaus hwn yn anodd eu darlunio wrth osod targedau - ac yn fwy anodd byth i'w hadlewyrchu wrth fwrw targedau. Pan fyddwn wedi datgan bod rhywbeth wedi'i gyflawni'n llawn neu i'r safon orau, mae'n adlewyrchu barn a ystyrir, ar gyfer y cam hynny o ran cynnydd - rydym wedi cwblhau'r dasg. Fodd bynnag y cyd-destun llawn yw y bydd angen i'r dasg esblygu ac addasu ac yn hynny o beth yn foment mewn amser.

Mae hyn yn arbennig o bwysig wrth gydnabod bod ein Bargen Ddinesig bellach yn symud i gam nesaf ei chyflawni ac y bydd hynny'n bwysig o ran rhoi llinell sylfaen er mwyn cymharu ac adrodd am gynnydd o flwyddyn i flwyddyn. Yn y bôn, rydym mewn tiriogaeth cychwyn ac wrth i ni symud ymlaen, mae hyn yn bwysig wrth ein hatgoffa bod llawer o'r hyn rydym yn ei wneud yn newydd ac yn wahanol a bod ein hawdurdodaethau'n cael eu cyfyngu i'r camau rydym arnynt ac i'r tasgau sy'n berthnasol iddynt. Dim ond dros amser ac wrth i bethau fynd yn arfer ac yn setlo y bydd hanes yn caniatáu i gymariaethau a beirniadaethau mwy gwybodus gael eu gwneud.”

Datblygiadau Allweddol yn ystod 2018-19

Mae gan y CCRC Drefniadau ar waith a gynllunnir i ddarparu llywodraethu cryf a system rheoli mewnol effeithiol. Mae'r rhain yn cynnwys Cytundeb Gweithio ar y Cyd (JWA) sy'n rhestru'r trefniadau llywodraethu cyffredinol, Fframwaith Sicrwydd sy'n disgrifio sut y caiff y Gronfa Buddsoddi ei dyrannu a'i rheoli a Cynllun Gweithredu. Cymeradwyodd y Cydbwyllgor a phob cyngor partner Gynllun Busnes pum mlynedd y JWA ym mis Mawrth 2018 er mwyn creu gweledigaeth a ffocws clir a strategol dros y tymor canolig.

Mae cymeradwyo'r Cynllun Busnes Blynyddol (ABP) yn trosi Cynllun Busnes 5 mlynedd y JWA yn Rhaglen Waith ddiriaethol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Cafodd fformat newydd ei fabwysiaidau yn 2018/19 er mwyn adrodd yn chwarterol ar berfformiad yn erbyn y Cynllun Busnes Blynyddol, sy'n rhoi'r mecanwaith ar gyfer monitro cynnydd yn erbyn y Rhaglen Waith y cytunwyd arni drwy gydol y flwyddyn.

Mae cymeradwyo'r Cynllun Rhanbarthol Diwydiannol ac Economaidd yn ystod y flwyddyn yn gam mawr ymlaen, gan alluogi gweledigaeth y Fargen Ddinesig a'i chanlyniadau a fwriedir i gael ei chyfathrebu i ddinasyddion a defnyddwyr gwasanaeth yn y Rhanbarth. Mae'r cynllun yn cynnig syniad clir o gyfeiriad, wedi'i ffurfio gan ddiwydiant a busnes ac mae wedi'i ategu gan gronfa tystiolaeth gyfredol – Dadansoddiad Sectorol, a gomisiynwyd yn 2018/19.

Bydd cymeradwyo a lansio'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd (IIF) a'r Prosbectws a ddaw gydag ef yn adeiladu ar y gwaith a wnaed hyd yn hyn, yn nhermau cynllunio, arfarnu a chyflawni projectau'r dyfodol. Bydd hyn yn helpu gyda chynllunio canlyniadau gyda defnyddwyr gwasanaeth a'r gymuned busnes ehangach mewn golwg. Agwedd allweddol o'r gwaith hwn fydd yr angen i ymgymryd â rhagor o waith ynglŷn â mynd i'r afael â 'Chynhwysiant Economaidd' yn y rhanbarth ac asesu sut i arfarnu hyn yn erbyn targedau hollol fasnachol er mwyn sicrhau ei fod yn bodloni dyheadau gwleidyddol aelodau'r Cydbwyllgor i'w cymunedau.

3. Y Fframwaith Llywodraethiant

Mae'r Fframwaith yn cynnwys dwy egwyddor graidd a phum rheol ategol. Mae egwyddorion A a B yn treiddio i egwyddorion C i G ond mae llywodraethu da yn ddeinamig ac mae Cydbwyllgor y CCRCDC yn ymrwymo wrth wella llywodraethu yn barhaus trwy broses werthuso ac adolygu.

Egwyddorion Craidd

- a) Ymddwyn gyda hygredd, dangos ymrwymiad cryf wrth werthoedd moesol a pharchu'r rheol gyfreithiol;
- b) Sicrhau bod yn agored a chynnwys y rhanddeiliaid yn llawn.

Egwyddorion Ategol

- c) Diffinio canlyniadau o ran buddion economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol cynaliadwy;
- d) Penderfynu pa ymyriadau sy'n angenrheidiol er mwyn sicrhau cyrraedd y mwyaf posibl o'r canlyniadau a fwriedir;
- e) Datblygu capasiti'r corff, yn cynnwys gallu ei dîm arwain a'r unigolion sy'n rhan o hwnnw;
- f) Rheoli risgiau a pherfformiad trwy reolaeth fewnol gadarnhaol a rheolaeth arian cyhoeddus gadarn;
- g) Rhoi ymarferion da ar waith yn ddidwyll, adrodd ac archwilio er mwyn cynnig atebolrwydd effeithiol.

4. Proses Asesu AGS 2018-19

Roedd yn bwysig bod y pwynt cychwyn ar gyfer asesiad AGS 2018-19 yn cydnabod ac yn adeiladu ar y gwaith a gwblhawyd fel rhan o AGS y llynedd. Parthed hyn, mae Adroddiad Perfformiad Chwarter yn amlinellu statws y Cynllun Gweithredu y cytunwyd arno yn 2017-18, gan gynnwys y camau gweithredu sy'n codi o'r ymarfer 'Adolygu Statws' a gwblhawyd ar y pwynt hanner ffordd yn 2018-19.

Cydran ganolog arall i'r asesiad AGS yw cynnwys a chydabod 'Gwaith Arall sy'n Perthyn i Lywodraethu Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd', fel y disgrifir yn adran 5 isod.

1. Adroddodd y swyddogion canlynol â chyfrifoldebau llywodraethu allweddol am raddau'r sicrwydd y gallent ei ddarparu yn eu rôl yn erbyn yr 20 o ddatganiadau sicrwydd o arfer da.
  - Cadeirydd Grŵp y Prif Weithredwr;
  - Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig;
  - Swyddog Adran 151 y Cydbwyllgor;
  - Swyddog Monitro y Cydbwyllgor.
2. Rhoddwyd manylion o AGS 2017-18 i bob swyddog a'r sefyllfa yn erbyn y Cynllun Gweithredu ar Chwarter 4. Dogfennodd swyddogion raddau'r sicrwydd y gellid ei ddarparu yn erbyn y 20 dogfen a amlinellwyd yn 'Fframwaith Darparu Llywodraethu Da', gan gydnabod bod y Cydbwyllgor ar gam cymharol gynnar o'i ddatblygiad. At hyn, ystyriodd y swyddogion y datblygiadau (a amlinellir uchod) gan gydnabod bod y rhain mewn cyflwr o drawsnewid.
3. Nod yr ymatebion oedd nodi lefel y sicrwydd y gellid ei darparu, gan ddefnyddio system RAG a ddiweddarwyd, a gafodd ei hehangu i alluogi 5 categori o sgoriau i gael eu cymhwyso, o'i gymharu â'r 3 a ddefnyddiwyd yn y flwyddyn flaenorol. Gellir crynhoi'r sgoriau fel a ganlyn:
  - **GWYRDD** - Yn dangos lefel GREF o sicrwydd;
  - **GWYRDD/AMBR** – Yn dangos lefel GREF/GYMEDROL o sicrwydd, ond mae'n dangos yr angen i ystyried a ellid rhoi rhagor o reolaeth ar waith er mwyn cryfhau lefel y sicrwydd;
  - **AMBR** – Yn dangos lefel GYMEDROL o sicrwydd, a ystyrir i fod yn foddhaol, ond cydnabyddir bod angen rhoi rhagor o reolaeth ar waith i gryfhau lefel y sicrwydd ac yn adnabod y camau gweithredu gofynnol sydd angen eu cymryd;
  - **AMBR/COCH** – Yn dangos lefel GYMEDRDOL/GYFYNGEDIG o sicrwydd a gallai fynd yn 'broblem llywodraethu sylweddol oni bai yr eir i'r afael ag ef fel mater o flaenoriaeth trwy gam(au) gweithredu y cytunwyd arnynt.
  - **COCH** – Yn dangos lefel GYFYNGEDIG o sicrwydd h.y. 'nodwyd mater llywodraethu sylweddol', sydd angen cael ei gydnabod yn ffurfiol ac eir i'r afael ag ef trwy gam gweithredu y cytunir arno fel mater o flaenoriaeth.
4. Cafodd datganiadau sicrwydd swyddogion unigol eu cydgyfnerthu a'u cyflwyno i Grŵp Prif Weithredwyr y Fargen Ddinesig (CEXs) i'w hystyried, gwneud sylwadau arnynt a'u cytuno. Pan gafodd rhagor o gamau gweithredu eu nodi, cafodd y rhain eu cipio fel rhan o'r Cynllun Gweithredu ffurfiol fel y rhestrir yn yr adran casgliadau isod.
5. I sicrhau perchnogaeth, mae'r Cynllun Gweithredu yn nodi'r manylion canlynol parthed pob cam gweithredu:

- Perchennog y cam;
  - Dyddiad targed ar gyfer cwblhau;
  - Mecanweithiau ac amlder er mwyn adolygu cynnydd.
6. Cyn iddi gael ei chynnwys yn y Datganiad Cyfrifon heb eu harchwilio, galluogodd yr amserlen y cyfle i broses ac allbynnau'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol drafft gael eu trafod gyda'r Cydbwyllgor (Cabinet Rhanbarthol) gyda'r holl sylwadau priodol wedi'u hadlewyrchu yn y datganiad terfynol heb eu archwilio.

5. **Gwaith Arall sy'n Ymwneud â Llywodraethu Bargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd**

Yn ogystal â'r broses asesu llywodraethu penodol a amlinellir uchod, ymgwymerwyd â nifer o adolygiadau eraill sy'n perthyn i lywodraethu ers dechrau'r Cydbwyllgor. Mae'r gwaith hwn a'i ddarganfyddiadau'n ategu a chryfhau asesiadau AGS yn gyffredinol.

Archwilio Mewnol

Mae Gwasanaeth Archwilio Mewnol Cyngor Caerdydd yn gyfrifol am ddarparu gwasanaethau archwilio mewnol i Fargaen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd trwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth (SLA) gyda'r Corff Atebol.

Er mwyn galluogi'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol i gyflawni ei rôl, paratowyd cynllun archwilio treigl 5 mlynedd, ar y dechrau am y cyfnod o 2017-18 i 2021-22 ac mae'n rhestru'r gwaith arfaethedig sy'n ofynnol bob blwyddyn, er mwyn sicrhau y lefel briodol o sicrwydd. Felly, 2018/19 yw'r ail flwyddyn o waith archwilio mewnol, ac ymgwymerwyd â'r gwaith archwilio canlynol:

Adroddiad 1. Adroddiad Archwilio Mewnol CCRCD 2018/19

Dechreuwyd: Chwefror 2019
Cyhoeddwyd yr Adroddiad: Mawrth 2019

Amcanion yr Archwiliad:

1. Darparu sicrwydd bod adrodd digonol o drefniadau perfformiad y project ar waith fel rhan o'r strwythur llywodraethu;
2. Gwirio darpariaethau rheoli ariannol er mwyn arfarnu a chymeradwyo arian a ryddheir i brojectau;
3. Adolygu rheolau a phrosesau mewnol o gwmpas casglu incwm a phroses rheoli dyled.

Cyhoeddwyd barn archwilio o 'Effeithiol' ac ni nodwyd unrhyw argymhellion.

Archwilio Allanol

Mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (wedi'i gefnogi gan staff Swyddfa Archwilio Cymru) fel archwilydd y Corff Atebol yn gyfrifol am wasanaethau archwilio allanol Cydbwyllgor y CCRCD.

Paratwir a chytunir ar Gynllun Archwilio Blynyddol gyda'r Cydbwyllgor, a 2018/19 hefyd yw ail flwyddyn y gwaith archwilio allanol. Yn ogystal â gwaith archwilio ariannol, ymgwymerwyd â'r archwiliadau perfformio canlynol hefyd:

Adroddiad 1. 'Adolygiad o Drefniadau a gefnogodd Penderfyniad Buddsoddi Cyntaf CCRCD

Dechreuwyd: Chwefror 2018
Cyhoeddwyd yr Adroddiad: Rhagfyr 2018

Ystyriodd y Cydbwyllgor yr adroddiad yn ffurfiol yn ei gyfarfod ar 18 Chwefror 2019 ac mewn ysbryd o fod yn agored ac yn dryloyw, cafodd adroddiad SAC ei roi, heb ei adolygu, yn y parth cyhoeddus a gellir cael mynediad ato trwy'r hyperddolen isod.

<https://www.cardiffcapitalregion.wales/wp-content/uploads/2019/01/item-11-welsh-audit-review.pdf>

Mae proses asesu'r AGS (Datganiadau Sicrwydd 2, 3, 7, 8 a 16) yn ceisio darparu ymateb cychwynnol i'r '8 gwrs sy'n codi' a amlinellir yn yr adroddiad. Mae Rhaglen Waith 2019/20 yn cipio'r gofyniad i fynd i'r afael yn ffurfiol â darganfyddiadau'r adroddiad a dyma fydd y mecanwaith a ddefnyddir i sicrhau yr ymwneir ag unrhyw faterion gweddilliol yn llawn.

Adroddiad 2. 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu CCRCD'

Dechreuwyd: Awst 2018
Cyhoeddwyd yr Adroddiad: Mai 2019

Yr adroddiad hwn oedd canlyniad adolygiad yr ymgwymerwyd ag ef i benderfynu a yw trefniadau llywodraethu ac atebolrwydd yn cefnogi gwneud penderfyniadau cadarn, tryloyw ac effeithiol. Gwelodd fod y rhain ar gam ffurfiannol a dangosir y byddant yn cefnogi gwneud penderfyniadau effeithiol, ond erys lle i wella tryloywder.

Hefyd mae proses asesu AGS yn ceisio cydnabod darganfyddiadau ail adroddiad SAC ac amlinellu mesurau am welliannau yn y dyfodol. Cafodd yr ail adroddiad hwn ei derfynu ym mis Mai 2019 a chafodd yr AGS a'r atodiadau eu diweddarau i gipio'r darganfyddiadau, Cynnig ar gyfer Gwelliannau (PFI) ac ymateb ffurfiol y Cydbwyllgor i'r materion hyn. Gellir cael mynediad at adroddiadau'r Cydbwyllgor ac SAC trwy'r hyperddolen isod.

<https://www.cardiffcapitalregion.wales/wp-content/uploads/2019/07/item-5-wao-audit-report-all-papers.pdf>

6. Crynodeb Sicrwydd

Roedd yr ymarfer asesu AGS a gwblhawyd yn gynhwysfawr, wedi'i gynnal yn unol â Fframwaith Darparu Llywodraethu Da CIPFA ac ystyriodd pob un o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd ymarfer da, gan gynnig ei bod yn bosibl na fydd rhai datganiadau'n uniongyrchol berthnasol i drefniant y cydbwyllgor.

Gan adeiladu ar y sylwadau sy'n gynwysedig yn yr AGS agoriadol, mae Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig wedi darparu'r datganiad canlynol parthed y gwaith a gwblhawyd yn ystod 2018/19:

“Gwnaed cynnydd sylweddol yn 2018/19, parthed datblygu a mewnosod seiliau cryf ar gyfer proses, llywodraethu ac atebolrwydd a dechrau a chyflawni rhaglenni a projectau. Cyfeiriwyd at lawer o hyn eisoes yn yr AGS, ond byddwn yn tynnu sylw yn benodol at y datblygiadau pwysig canlynol:

- Datblygu cronfa o dystiolaeth a data da trwy ddadansoddi sector ‘Cyflwr y Rhanbarth’, wedi'i berfformio gan Brifysgol Caerdydd. Mae'r gwaith hwn yn parhau gyda mewnwledd dyfnach i faterion o le a chynhwysiant economaidd a chaiff ei gefnogi trwy sicrhau ysgoloriaethau ymchwil KESS Doethuriaeth mewn gwyddor data. Mae hyn yn bwysig o ran datblygu hunanymwybyddiaeth a sicrhau bod gan Y Fargen Ddinesig ei mecanweithiau ei hun ar waith i ddatblygu llinellau sylfaen economaidd a bydd yn dangos pwyntiau cymhariaeth a chynnydd - mor hanfodol i'r Adolygiad Porth*
- Cafodd hyn ei drawsnewid yn ymagwedd a arweinir gan fusnes at ffurfio a chyhoeddi Cynllun Twf Diwydiannol ac Economaidd sy'n rhestru'n glir y blaenoriaethau a'r sectorau allweddol a fydd yn galluogi twf cynaliadwy a gwydn yn unol ag amcanion a thargedau craidd.*
- Yn ei dro, mae hyn wedi cefnogi datblygu agwedd hanfodol ar y Fframwaith Sicrwydd, y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd - ymagwedd glir, drwydd a chadarn at asesu a gwerthuso cynigion buddsoddi yn fanwl. Bydd y fframwaith newydd hwn yn gwella ac yn egluro trefniadau llywodraethu, gan gynnwys sefydlu Panel Buddsoddi newydd, canllawiau a llawlyfr buddsoddi a chynnwys arbenigwyr o'r sectorau cyhoeddus a phreifat.*
- Cafodd egwyddorion newydd eu datblygu, eu cefnogi a'u mewnosod yn y fframwaith hwn er mwyn sicrhau bod y Fargen Ddinesig yn esblygu ac yn addasu i'r newidiadau yn y polisi, a'r dirwedd economaidd ac amgylcheddol ehangach. Mae'r rhain yn cynnwys sicrhau bod ein cronfa buddsoddi yn parhau'n 'fytholwyrdd' yn gallu trosoli cyd-fuddsoddi, canolbwyntio'n fwy ar ddatrys problemau cymhleth (wedi'i arwain gan heriau) ac yn sensitif i le. Mae'r egwyddorion hyn wedi arwain meini prawf ar gyfer asesu buddsoddiadau ac yn bwydo'n uniongyrchol i mewn i'r targedau a'r nodau ar lefel uchel a osodwyd gan Lywodraeth y DU parthed trosoli, ymgodi gan y GVA a chreu swyddi.*
- Cafodd y gwaith hwn ei gipio gan SQW – [Cyf], ymgynghorwyr Llywodraeth y DU ar yr Adolygiad Porth. Mae wedi arwain pob adroddiad llinell sylfaen a*

rhagolygon economaidd. Ym mis Rhagfyr 2018, Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (CCR) oedd y rhanbarth cyntaf yn Ninas-Ranbarthau/Bargeinion Dinesig a gymeradwyir yng Ngharfan 2 i fod â fframwaith arfarnu lleol y cytunwyd arno.

- *Yn ogystal â'r gwelliannau a'r datblygiadau llywodraethu allweddol, cafodd cyflawni projectau ei gyflymu yn unol ac yn addas ar gyfer yr egwyddorion a'r ffyrdd newydd hyn o weithio a sefydlwyd yn y fframweithiau, cynlluniau a phrojectau uchod. Mae hyn wedi cynnwys parhau i gyflawni Project Ffowndri CSC yn effeithiol; dyfarniad o gyllid sbarduno ar gyfer y Gronfa Cryfder mewn Lleuedd; datblygu a gweithredoli Cynllun Graddedigion CCR; cychwyn Metro Plus a chais cam cyntaf llwyddiannus i WEFO ar gysyniad Prawf Gwasanaethau Cyhoeddus.*
- *Cafodd trefniadau Cyd-graffu eu gweithredu yn 2018/19 a chafodd 3 chyfarfod eu cynnal yn ystod y flwyddyn. Cafodd rhaglen waith ei ddatblygu (a oedd yn fater i'r Cydbwyllgor Craffu ei bennu) a bu Swyddfa'r Fargen Ddinesig yn gweithio gyda'r Awdurdod Blaen (Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr) er mwyn dod i ddealltwriaeth gyffredin parthed 'Rolau a Chyfrifoldebau' a rheoli disgwyliadau ar bob ochr.*

Er mwyn hwyluso craffu, mae Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi rhoi gwybodaeth i aelodau'r Cydbwyllgor Craffu ar brojectau'r Fargen Ddinesig a threfniadau'r Fargen Ddinesig, yn ôl y cais. Mae Cadeirydd y Cyd-gabinet CCR, yr Is-gadeirydd a'r Cyfarwyddwr wedi mynychu cyfarfodydd i ateb ymholiadau a chwestiynau pan ofynnir iddynt wneud felly. Mae'r Cydbwyllgor Craffu yn gosod ei raglen hyfforddiant ei hun.

Mae hyn oll yn arwydd o gryfhau sylfeini a sicrhau ein bod yn creu'r amodau cywir ar gyfer twf, datblygu a chynhwysiant. Rwy'n llawn ddisgwyl gweld y rhain yn cael eu mewnosod ymhellach wrth i gynnydd barhau a sicrheir ein bod yn gofalu i drosi prosesau cryf i ganlyniadau gwell fyth."

7. Crynodeb o Ddarganfyddiadau

O ganlyniad i'r broses asesu yr ymgwymerwyd â hi, daethpwyd i'r casgliad y gellir darparu sicrwydd Cryf i Cryf/Cymedrol yn erbyn 16 o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd o arfer da. Cafodd 3 datganiad sicrwydd eu categoreiddio fel darparu sicrwydd Cymedrol, a chategoreiddwyd Datganiad Sicrwydd 4 fel sicrwydd Cymedrol/Cyfyngedig.

Ni chafodd unrhyw 'faterion llywodraeth sylweddol eu nodi' parthed yr 20 o ddatganiadau sicrwydd o arfer da.

Crynohir manylion pob un o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd o arfer da yn Nhabl 1 isod, a rhestrir yr ymatebion llawn wedi'u cydgrynhoi yn Atodiadau 1(i) i 1(iv).

Tabl 1. – Crynodeb o Sgoriau Sicrwydd 2018/19

Sgôr	Cyfanswm	Rhif Datganiadau Sicrwydd	Manylion Llawn
Cryf	11	1, 5, 6, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18 & 19	Atodiad 1(i)
Cryf/Cymedrol	5	3, 7, 8, 9 & 20	Atodiad 1(ii)
Cymedrol	3	2, 13 & 14	Atodiad 1(iii)
Cymedrol/Cyfyngedig	1	4	Atodiad 1(iv)
Cyfyngedig	0	Dd/b	Dd/b

8. Casgliadau a Chamau Nesaf

- a) Nododd y broses asesu y gellir darparu sicrwydd Cryf ar gyfer 9 o'r 20 o ddatganiadau sicrwydd o arfer da. Bydd y meysydd hyn yn destun 'adolygu parhaus' gan swyddogion i sicrhau bod y safonau uchel yn parhau i aros ar waith yn y dyfodol.
- b) Nid oes gan Ddatganiad Sicrwydd 16 (Cryf/Gymedrol) gam gweithredu penodol yn ei erbyn ar hyn o bryd. Fodd bynnag, yn unol â'r uchod, bydd y trefniadau Craffu ar y cyd a roddwyd ar waith hefyd yn destun 'adolygiad parhaus' er mwyn cael sicrwydd 'Cryf' dros y cyfnod pan fydd y trefniadau mewn grym
- c) Nododd proses asesu AGS gamau gweithredu parthed y 10 o ddatganiadau arfer da sy'n weddill er mwyn cryfhau ymhellach y lefel o sicrwydd y gellir ei darparu yn y dyfodol.

Cafodd y camau gweithredu eu cipio fel rhan o ddwy broses ar wahân (ond yn gysylltiedig) yn y dyfodol.

Mae Cynllun Gweithredu AGS (Atodiad 1(v)), yn cipio 3 o'r 9 cam gweithredu, a nodir swyddog cyfrifol, cyfnod adolygu a mecanwaith i'w adolygu parthed pob cam gweithredu.

Parthed y 7 cam gweithredu sy'n weddill, nodir y cafodd y rhain eu cipio eisoes fel rhan o Raglen Waith Cynllun Busnes Blynyddol 2019/20. Felly, er mwyn osgoi dyblygu, caiff cynnydd yn erbyn y camau gweithredu hyn eu monitro trwy'r trefniadau adrodd ar berfformiad chwarterol presennol. Er

mwyn bod yn gyflawn, ceir manylion o'r 7 cam gweithredu hwn yn Atodiad 1(vi).

- d) Yn olaf, ymgwymerwyd â 'Gwaith Arall sy'n Perthyn i Lywodraethu' yn ystod y flwyddyn a chafodd adroddiadau eu cyhoeddi. Mae'r Cydbwyllgor wedi ystyried ac ymateb yn ffurfiol i'r darganfyddiadau sy'n gynwysedig yn yr adroddiadau hyn, a chafodd unrhyw gamau gweithredu sy'n codi eu dogfennu.

Ardystiad gan Gadeirydd Cydbwyllgor Prifddinas Ranbarth Caerdydd a Chyfarwyddwr Rhaglen y Fargaen Ddinesig.

Cyng Andrew Morgan

Dyddiad

Kellie Beirne

Dyddiad

Atodiad 1(i): Sgôr Sicrwydd AGS - Cryf

SICRWYDD CRYF			
Datganiad Sicrwydd	Ymateb a Gydgrynhowyd	Cam Gweithredu a Awgrymir	
5	<p>Rydym wedi datblygu a chyfathrebu gweledigaeth, sy'n nodi canlyniadau a fwriedir ar gyfer dinasyddion a defnyddwyr gwasanaeth, a ddefnyddir fel sail ar gyfer cynllunio.</p>	<p><i>Mae Cynllun Busnes Cytundeb Cydweithio (JWA) 5 mlynedd wedi'i gytuno gan y Cabinet Rhanbarthol a'i fabwysiadu gan bob un o'r 10 Cyngor ym mis Mawrth 2018 ac mae'n gosod y weledigaeth, nodau ac amcanion.</i></p> <p><i>Mae cymeradwyo'r Cynllun Busnes Blynyddol yn trosi Cynllun Busnes 5 mlynedd y JWA yn Rhaglen Waith ddiriaethol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Cafodd fformat newydd ei fabwysiadu yn 2018/19 er mwyn Adrodd yn Chwarterol ar Berfformiad yn erbyn y Rhaglen Waith Flynyddol, sy'n rhoi'r mecanwaith ar gyfer monitro cynnydd yn erbyn y Rhaglen Waith y cytunwyd arni drwy gydol y flwyddyn.</i></p> <p><i>Mae'r Cynllun Rhanbarthol, Diwydiannol ac Economaidd yn un enghraifft o sut cafodd gweledigaeth y Fargen Ddinesig a'i ganlyniadau a fwriedir eu cyfathrebu i ddinasyddion a defnyddwyr gwasanaeth. Mae'r cynllun yn cynnig syniad clir o gyfeiriad, wedi'i ffurfio gan ddiwydiant a busnes ac mae wedi'i danategu gan gronfa tystiolaeth gyfredol – (Dadansoddiad Sectorol, a gomisiynwyd ar ddiwedd 2018).</i></p> <p><i>Bydd cymeradwyo a lansio'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd a'r Prosbectws a ddaw gydag ef yn adeiladu ar y gwaith a wnaed hyd yn hyn, yn nhermau cynllunio, arfarnu a chyflawni projectau'r dyfodol. Bydd hyn yn helpu gyda chynllunio canlyniadau gyda defnyddwyr gwasanaeth a'r gymuned fusnes ehangach mewn golwg. Agwedd allweddol y gwaith hwn fydd yr angen i ddeall sut y caiff 'Cynhwysiant Economaidd' ei bwysoli yn erbyn targedau hollol fasnachol i sicrhau ei fod yn cyd-fynd â dyheadau gwleidyddol aelodau'r Cabinet Rhanbarthol ar gyfer eu cymunedau.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>
6	<p>Rydym wedi trosi'r weledigaeth i gamau gweithredu ar gyfer ein swyddogaeth, ei phartneriaethau a chydweithrediadau.</p>	<p><i>Mae cymeradwyo'r Cynllun Busnes Blynyddol yn trosi Cynllun Busnes 5 mlynedd y JWA yn Rhaglen Waith ddiriaethol ar gyfer pob blwyddyn ariannol. Cafodd fformat newydd ei fabwysiadu yn 2018/19 er mwyn adrodd yn chwarterol ar berfformiad yn erbyn y Cynllun Busnes Blynyddol, sy'n rhoi'r mecanwaith ar gyfer monitro cynnydd yn erbyn y Rhaglen Waith y cytunwyd arni drwy gydol y flwyddyn.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>

		<p><i>Fel yr amlinellir yn Natganiad 5 – mae'r Cynllun Rhanbarthol Diwydiannol ac Economaidd yn trosi gweledigaeth y Fargen Ddinesig yn gamau gweithredu ar gyfer y Cydbwyllgor, ei is-bwyllgorau, partneriaethau a byrddau ymgynghori. Mae'r cynllun yn cynnig syniad clir o gyfeiriad, wedi'i ffurfio gan ddiwydiant a busnes ac mae wedi'i danategu gan gronfa tystiolaeth gyfredol – (Dadansoddiad Sectorol, a gomisiynwyd ar ddiwedd 2018).</i></p> <p><i>Bydd cymeradwyo a lansio'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd (IIF) a'r Prosbectws a ddaw gydag ef yn adeiladu ar y gwaith a wnaed hyd yn hyn, yn nhermau cynllunio, arfarnu a chyflawni projectau'r dyfodol. Rhaglennir i'r IIF gael ei gymeradwyo yn Chwarter 1 a chaiff ei lansio yn Chwarter 2, felly mae'r sgôr Gwyrdd/Ambr yn adlewyrchu bod camau gweithredu clir wedi eu hadnabod, ond eu bod yn y broses o gael eu gweithredu. Caiff hyn ei weithredu gyda gweithredoli'r IIF a'r trefniadau llywodraethu newydd a ddaw i'r amlwg o ganlyniad.</i></p>	
10	<p>Mae ein trefniadau ar gyfer rheoli ariannol yn cydymffurfio â phob gofyniad perthnasol deddfwriaethol ac arfer gorau.</p>	<p><i>Mae ein trefniadau ar gyfer rheoli ariannol yn cydymffurfio â phob gofyniad perthnasol deddfwriaethol ac arfer gorau. Cafodd y cylch cyllidebu llawn (pennu cyllideb, monitro a chau cyfrifon) ei gwblhau yn unol â dyddiadau cau statudol a mewmol.</i></p> <p><i>Cynhaliwyd cyfarfodydd monitro cyllidebau yn rheolaidd trwy gydol y flwyddyn ac adroddwyd yn ffurfiol amdanynt i'r Cabinet Rhanbarthol ar adegau priodol. Cafodd cyngor ariannol ffurfiol ei ddarparu ar bob adroddiad i'r Cabinet Rhanbarthol a'r Is-bwyllgorau perthnasol. Mae amrywiaeth o Gytundebau Lefel Gwasanaeth ar waith, sy'n amlinellu cymorth a gwasanaethau rheoli ariannol a gaiff eu darparu drwy gydol y flwyddyn.</i></p> <p><i>Gwnaeth swyddogion arweiniol sylwadau sef yn eu barn nhw, 'mae trefniadau rheoli ariannol parthed CCRCD yn gryf'.</i></p> <p><i>Mae perthynas waith agos a gynhaliwyd gyda Llywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn sicrhau y cyfrifir yn briodol am wariant y Fargen Ddinesig o dan y pwerau deddfwriaethol perthnasol hyn yn ystod y flwyddyn gyfredol ac yn y dyfodol fel y cymeradwyir pob project. Aethpwyd i'r afael â materion a nodwyd parthed cydgrynhoi cyfrifon Ffowndri CSC Cyf yn amserol o fewn Datganiad Cyfrifon y Cydbwyllgor ar gyfer 2017/18 trwy:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Ymgynnull trafodaeth 3 ffordd amserol rhwng y Corff Atebol, Cyngor Sir Fynwy a Swyddfa Archwilio Cymru er mwyn cytuno'r Amserlen Cloi 2018/19;</i> 	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>

		<p>2. Cytundeb Cyngor Sir Fynwy i ddyddiadau cynharach o lawer ar gyfer cyflwyno heb eu harchwilio ac wedi'u harchwilio Ffowndri CSC a rhoi'r trefniadau angenrheidiol ar waith er mwyn galluogi'r dyddiadau hynny i gael eu cyflawni;</p> <p>3. Cadeirydd y Cydbwyllgor yn gofyn am ddiweddariadau rheolaidd ar berfformiad gwirioneddol yn erbyn yr Amserlen Cau y cytunwyd arni, sy'n darparu proses uwchgyfeirio amserol os digwydd bod llithriad yn erbyn y dyddiadau y cytunwyd arnynt.</p>	
11	Mae gennym drefniadau effeithiol ar waith er mwyn cyflawni'r swyddogaeth swyddog monitro.	<i>Mae cynrychiolydd Swyddog Monitro yn bresennol ym mhob cyfarfod o'r Cydbwyllgor a gall gysylltu ag uwch aelodau staff a chodi unrhyw bryderon. Mae SLA ffurfiol ar waith sy'n amlinellu'r cymorth a gaiff ei ddarparu i Gydbwyllgor y Fargen Ddinesig, ei is-bwyllgorau ac unrhyw bartneriaethau a/neu fyrddau ymgynghorol.</i>	Yn destun adolygu parhaus
12	Mae gennym drefniadau effeithiol ar waith er mwyn cyflawni'r swyddogaeth pennaeth gwasanaeth y telir amdano.	<i>Nid oes swyddogaeth pennaeth gwasanaeth y telir amdano gan nad yw'r Cydbwyllgor yn gorff statudol yn ei hawl ei hun. Mae cyflogeion a gaiff eu secondio o Awdurdodau Lleol eraill yn ddarostyngedig i drefniadau eu priod Benaethiaid Gwasanaeth y Telir Amdano. Mae gan y Cyfarwyddwr Bargen Ddinesig a benodwyd gyfifoldeb cyffredinol dros faterion AD/staffio parthed Swyddfa'r Fargen Ddinesig.</i>	Yn destun adolygu parhaus
15	Rydym yn sicrhau y caiff trefniadau gwrth dwyll a gwrth lygredd eu datblygu a'u cynnal.	<p><i>Mae Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar waith gydag adran Archwilio Mewnol y Corff Atebol, sy'n ymgorffori cynllun archwilio treigl am 5 mlynedd, yn seiliedig ar asesiad risg. Wrth i weithgareddau'r Fargen Ddinesig gynyddu, caiff y Cynllun Archwilio ei ddatblygu a'i ddiweddarau yn unol â hynny. Cafodd ail Archwiliad Mewnol y Fargen Ddinesig ei gwblhau ym mis Mawrth 2019, a dyma oedd ei amcanion:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Darparu sicrwydd bod adrodd digonol o drefniadau perfformiad y project ar waith fel rhan o'r strwythur llywodraethu;</i> <i>2. Gwirio darpariaethau rheoli ariannol er mwyn arfarnu a chymeradwyo arian a ryddheir i brojectau;</i> <i>3. Adolygu rheolau a phrosesau mewnol o gwmpas casglu incwm a phroses rheoli dyled.</i> <p><i>Cyhoeddwyd barn archwilio ar 'Effeithiol' ac ni nodwyd unrhyw argymhellion.</i></p> <p><i>Mae'n rhaid i brynu nwyddau a gwasanaethau ddilyn polisiau a gweithdrefnau'r Corff Atebol ac mae staff Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi cael eu hyfforddi ac mae ganddynt fynediad at y systemau</i></p>	<p>Bydd Swyddfa'r Fargen Ddinesig yn trefnu i gwblhau e-dysgu Cyngor Caerdydd ar 'drefniadau effeithiol ar gyfer gwrth-dwyll a gwrth-lygredd'</p> <p>(Cam Gweithredu 1 – Cynllun Gweithredu AGS)</p>

		<p><i>ariannol a gweinyddol perthnasol. Mae terfynau awdurdodi ariannol a nodir yn glir ar waith, ynghyd â neilltuo dyletswyddau.</i></p> <p><i>Mae'r Corff Atebol yn cyflwyno e-ddysgu gorfodol ar gyfer staff ac aelodau Caerdydd ar 'drefniadau gwrth-dwyll a gwrth-lygredd effeithiol'. Gan fod gofyn i'r Fargen Ddinesig ddilyn polisiau a gweithdrefnau'r Corff atebol, mae Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig wedi mynd ati i ymestyn yr e-ddysgu i'r Fargen Ddinesig.</i></p> <p><i>Mae cyfrifon CSC Foundry Ltd yn cael eu harchwilio'n allanol er mwyn darparu sicrwydd ac adolygiad annibynnol.</i></p>	
17	<p>Mae ein trefniadau sicrwydd archwilio mewnol yn cydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac arfer gorau perthnasol.</p>	<p><i>Mae Cytundeb Lefel Gwasanaeth ar waith gydag adran Archwilio Mewnol y Corff Atebol, sy'n ymgorffori cynllun archwilio treigl am 5 mlynedd, yn seiliedig ar asesiad risg. Wrth i weithgareddau'r Fargen Ddinesig gynyddu, caiff y Cynllun Archwilio ei ddatblygu a'i ddiweddarau yn unol â hynny fel rhan o'r broses Cytundeb Lefel Gwasanaeth blynyddol.</i></p> <p><i>Cwblhawyd yr ail Archwiliad Mewnol ym mis Mawrth 2019, gan gyflawni sgôr 'Effeithiol' Ni nododd yr Adroddiad Archwilio yr angen am unrhyw argymhellion ar yr adeg honno.</i></p> <p><i>Mae'r adran Safonau Archwilio Mewnol yn cydymffurfio â Safonau Archwilio Mewnol y Sector Cyhoeddus ac arfer gorau perthnasol. Nododd cyfarfod Pwyllgor Archwilio'r Corff Atebol ar 27 Mawrth 2018 gwblhau ac ardystio llwyddiannus ei Adolygiad Cyfoedion 5 mlynedd gan Gyngor Rhondda Cynon Taf</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>
18	<p>Mae gennym drefniadau ar waeth er mwyn cyflawni swyddogaethau craidd pwyllgor archwilio.</p>	<p><i>Nid oes unrhyw ofyniad statudol i Gyd-bwyllgor fod â'i bwyllgor archwilio ei hun. Y Cabinet Rhanbarthol yw'r corff a gafodd y dasg o lywodraethu ac felly mae 'swyddogaethau craidd' pwyllgor archwilio yn cael eu cyflawni trwy gyfuniad o rolau a chyfrifoldebau. Er enghraifft, cyflawnir sicrhau rheolaethau rheoli ariannol a rhai mewnol, paratoi ei gyfrifon a'u cyflwyno i'w harchwilio gan y Cabinet Rhanbarthol trwy ei Swyddog a151 penodedig. Cyflawnir darparu sicrwydd annibynnol ar ddigonolrwydd y fframwaith rheoli risg, yr amgylchedd rheoli mewnol ac unplygrwydd y prosesau adrodd ariannol a llywodraethu trwy Gytundeb Lefel Gwasanaeth gydag adran Archwilio Mewnol y Corff Atebol a thrwy'r cynllun archwilio allanol blynyddol.</i></p> <p><i>Ni gynigir rhagor o ddiweddiadau neu gamau gweithredu ar hyn o bryd, ond cedwir 'briff gwyllo' ar y mater hwn, yn enwedig wrth i lefel gweithgarwch y Fargen Ddinesig gynyddu. Yn ogystal â'r pwyntiau a amlinellir uchod, cefnogir y casgliad hwn ymhellach wrth ystyried:</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Adroddiadau Perfformiad Chwarterol a baratowyd ac a ystyriwyd gan y Cabinet Rhanbarthol; 2. Ymgwymerwyd ag archwiliad allanol llawn ar gyfrifon y Cyd-bwyllgor a rhai ei is-gwmni; 3. Mae trefniadau'r Cyd-bwyllgor ar waith ac yn gweithredu. 	
19	<p>Rydym yn darparu cefnogaeth, gwybodaeth ac ymatebion amserol i archwilwyr allanol ac yn ystyried darganfyddiadau ac argymhellion archwiliadau yn briodol.</p>	<p><i>Cedwir perthynas dwy ffordd agored gyda Swyddfa Archwilio Cymru (SAC), ac mae cyfarfodydd diweddarau rheolaidd yn digwydd drwy gydol y flwyddyn. Mae SAC wedi sicrhau bod Rheolwr Technolegol ar gael i arsyllu gwaith Is-grŵp Technegol y Fargen Ddinesig ac i helpu gyda datrys problemau wrth iddynt godi.</i></p> <p><i>Parthed cyfrifon 2017/18, cwblhawyd archwilio llawn sy'n cydymffurfio ag ISA260 ac ni nodwyd unrhyw gamddatganiadau yn y datganiadau ariannol a barhaodd heb eu cywiro. Mae adroddiad yr archwilydd allanol ar Datganiad Cyfrifon 2017/18 yn cydnabod y darparwyd cymorth, gwybodaeth ac ymatebion amserol i'w archwilwyr, fel rhan o'r archwiliad. Cafodd y Darganfyddiadau a'r Argymhellion sy'n perthyn i archwiliad allanol 2017/18 naill ai eu gweithredu'n llawn neu maent yn y broses o gael eu gweithredu.</i></p> <p><i>Yn ogystal â'u gwaith archwilio ariannol, cyhoeddodd SAC eu hadroddiad ar yr 'Adolygiad o Drefniadau a gefnogodd Penderfyniad Buddsoddi Cyntaf Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd' ym mis Rhagfyr 2018. Mae'r adroddiad yn amlinellu '8 gwrs sy'n codi' o'r datganiad cyntaf hwn.</i></p> <p><i>Y Mae Rhaglen Waith 2019/20 (sy'n gynwysedig yn y Cynllun Busnes Blynyddol) o dan adran 2 (Cyllid, Llywodraethu a Sicrwydd), cyflawnadwy 16 yn datgan:</i></p> <p><i>"Nodi a gweithredu ar unrhyw 'wersi' dros ben yn adolygiad SAC ar Led-ddargludyddion Cyfansawdd"</i></p> <p><i>Y dyddiad targed yw Chwarter 2 ac mae'r AGS hwn yn ceisio darparu ymateb cychwynnol i'r gwrs dros ben hynny o dan Ddatganiadau Sicrwydd 2 3, 7, 8 ac 16, Hefyd, ystyriodd y Cabinet Rhanbarthol yr adroddiad yn ffurfiol yn ei gyfarfod ar 18 Chwefror 2019. Yn ysbryd agoredrwydd a thryloywder, cafodd adroddiad llawn SAC ei gyhoeddi ar wefan y Fargen Ddinesig ac felly mae yn y parh cyhoeddus.</i></p> <p><i>Mae'r AGS hwn hefyd yn ceisio ymgorffori darganfyddiadau ail adroddiad SAC – 'Adolygiad Trefniadau Llywodraethu Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd' a derfynwyd ym mis Mai 2019.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p>

Atodiad 1(ii): Sgôr Sicrwydd AGS – Cryf/Cymedrol

CRYF/CYMEDROL SICRWYDD		
Datganiad Sicrwydd	Ymateb a Gydgrynhowyd	Cam Gweithredu a Awgrymir
3 Rydym wedi ymrwymo i agoredrwydd a gweithredu er buddiant y cyhoedd.	<p><i>Rydym yn cydymffurfio â deddfwriaeth Llywodraeth Leol ar gyfarfodydd cyhoeddus a'n nod yw sicrhau y caiff cyfarfodydd gwneud penderfyniadau eu cynnal i gydymffurfio â deddfwriaeth ac yn agored i'r cyhoedd. Lle yr ystyrir bod gwybodaeth yn gyfrinachol, caiff y profion priodol eu cymhwyso a gwneir datgeliadau addas ar agendâu a gyhoeddwyd o fewn yr amserlenni rhagnodedig.</i></p> <p><i>Mae Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn dilyn polisiau'r Corff Atebol ar gyfer papurau cabinet a gweithdrefnau perthynol. Caiff cofnodion y cyfarfodydd eu cofnodi a'u cymeradwyo yn y cyfarfod dilynol, gyda'r cyhoeddiad a'r argaeledd llawn ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.</i></p> <p><i>Caiff agendâu a chofnodion cabinet eu cynhyrchu yn Gymraeg fel rheol ac mae pob adroddiad ac eitem ar gael yn Gymraeg ar gais. Cymhwysir y protocol hwn i bob polisi, strategaeth, cynllun a phapur ymgynghori ayyb. fel y gorfodir gan y rheoliadau. Caiff polisiau a gweithdrefnau eu diweddarau'n barhaus i adlewyrchu'r arweiniad diweddaraf ac i sicrhau bod eglurder o ran y gwasanaethau sydd ar gael yn Gymraeg a bod hygyrchedd yn weladwy'n glir i bawb.</i></p> <p><i>Cafodd camau gweithredu o AGS 2017/18 eu symud ymlaen yn ystod y flwyddyn, er enghraifft, cafodd gwefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ei diweddarau a'i adfywio er mwyn rhoi gwybodaeth ddiweddar a pherthnasol a anelir yn benodol at y cyhoedd ac at randdeiliaid allweddol eraill.</i></p> <p><i>Hefyd cafodd y cam gweithredu o ran 'Cofrestr Buddiannau Aelodau' ei symud ymlaen gan:</i></p> <p><i>(1) mae datgan buddiannau yn eitem safonol ar bob agenda a chaiff buddiannau a ddatgenir eu cofnodi;</i></p> <p><i>(2) rheolir Cofrestr Buddiannau Aelodau trwy'r Cyngor 'cartref' ar gyfer pob un o'r Arweinwyr ac yn hynny o beth rydym yn dibynnu ar y Gofrestr yn cael ei chynnal a'i chadw gan Awdurdodau Lleol unigol. Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 yn darparu yn a81(1) Mae'n rhaid i swyddog monitro pob awdurdod perthnasol greu a chadw cofrestr buddiannau'r aelodau a'r aelodau a gyfetholwyd i'r awdurdod.</i></p>	

Mae'r trefniadau hyn yn ymestyn i'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol (RTA) fel is-bwyllgor. Barn Archwiliad Mewnol Caerdydd yw eu bod yn fodlon ar y trefniadau a roddwyd ar waith er mwyn ymwneud â'u hargymhelliad blaenorol. Darparodd Adroddiad Perfformiad Ch3 ddiweddiariad cynhwysfawr ar y trefniadau hyn.

Gyda chwblhau a lansiad y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrru sydd ar ddod ac yng ngoleuni projectau a chynigion newydd sy'n dod i'r amlwg, bydd Swyddfa'r Fargen Ddinesig (CDO) yn egluro trefniadau am ddatganiadau a gwrthdaro buddiannau ar gyfer aelodau etholedig a swyddogion. Ysgrifennir at gyrff cynghorol ac ymgynghorol (y Bartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol a'r Cyngor Busnes Rhanbarthol), i geisio cydymffurfiaeth ag egwyddorion Nolan (fel a ehangir yn y cod ymddygiad moddol) ac yn cynnig ein bod yn cadw Cofrestr Buddiannau agored a chyhoeddedig. Yn amlwg mae hyn wedi priodoli ar drefniant gwirfoddol

Mae'r 'Digwyddiadau sydd ar ddod' bellach wedi'u diweddarau'n llawn ar y wefan, a'r bwriad yw datblygu Cynllun Blaen i'w gyhoeddi (gweler Datganiad Sicrwydd 2).

Fel yr amlinellir uchod mae camau gweithredu o AGS 2017/18 yn sylweddol gyflawn, ond cydnabyddir bod angen rhagor o ystyriaeth parthed:

- (1) Cylchdroi lleoliadau cyfarfodydd i helpu gyda hygyrchedd ar draws y rhanbarth a*
- (2) Gwe-ddarlledu cyfarfodydd Cabinet Rhanbarthol yn fyw.*

Ar ôl ystyried yr uchod, daethpwyd i'r casgliad mai'r ateb yw dod o hyd i leoliad addas gyda chyfleusterau gwe-ddarlledu – wedi'i gydbwyso gyda lleoliad sy'n hygyrch i'r cyhoedd. Caiff y gofyniad hwn ei gadw o dan adolygiad parhaus.

Mae Cyd-graffu ar waith bellach ac mae'n gweithredu gyda rhaglen waith y cytunwyd arni ar gyfer 2019/20. Caiff y rôl a'r swyddogaeth hyn eu cyflawni gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ac yn y dyfodol bydd y CDO yn sicrhau ail-adrodd pob adroddiad a gwybodaeth ar wefan y Fargen Ddinesig.

Cyhoeddodd SAC ei adroddiad ar benderfyniad buddsoddi Ffowndri CSC ac mae'r Cabinet Rhanbarthol wedi ystyried y darganfyddiadau ac wedi cyhoeddi ei ymateb. Mae Rhaglen Waith 2019/20 yn cynnwys camau gweithredu perthnasol parthed yr 8 gwern sy'n codi o'r adroddiad hwnnw,

tra bod yr AGS hwn yn ceisio ymgorffori darganfyddiadau ail adroddiad SAC – ‘Adolygiad Trefniadau Llywodraethu Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd’ sydd yn y broses o gael ei gytuno a'i derfynu.

Bydd y Fargen Ddinesig yn parhau i weithredu ar gynigion ar gyfer gwelliannau. Rydym wedi ymrwymo i agoredrwydd a gweithredu er buddiant y cyhoedd.

Cafodd dyddiadau briffiadau a amserlenwyd eu cylchredeg i SAC eu hystyried ac mae trafodaethau cychwynynnol wedi'u cynnal fel rhan o'r cyfarfodydd cysylltu rheolaidd rhwng Swyddfa'r Fargen Ddinesig, Y Corff Atebol a SAC.

Adroddiad ‘Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu’ SAC

Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 1 yn datgan: Mae angen i Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wella ei thryloywder.

Er enghraifft:

- *Sicrhau bod agenda, papurau, adroddiadau a chofnodion perthynol yn cael eu cyhoeddi'n brydlon ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ar gyfer cyfarfodydd y Cabinet Rhanbarthol, Yr Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu, yn amodol ar dal gwybodaeth gyfrinachol neu wedi'i heithrio yn ôl yn briodol.*
- *Cyfeirio at gyfarfodydd i ddod o'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn unol â'r ffaith mae cyfarfodydd cyhoeddus ydynt;*
- *Mae angen i'r Cabinet Rhanbarthol sicrhau bod her a thrafodaeth agored mewn parth cyhoeddus; ac*
- *Ystyried sut y gall wella mynediad cyhoeddus i'w gyfarfodydd cyhoeddus.*

Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 1:

- *Mae cynllunydd gwaith ar gyfer y dyfodol bellach ar waith gyda dyddiadau ac amserau cyfarfod wedi'u pennu a'u gosod.*

- *Pennwyd camau gweithredu er mwyn sicrhau y caiff pob Adroddiad ac Agenda yr Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarth a Chraffu Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ei gyhoeddi ac ar gael ar wefan Prifddinas-Ranbarthol Caerdydd*
- *Mae'r Cabinet Rhanbarthol yn cynnal briffiau pob deufis er mwyn hwyluso, dysgu a datblygu ar bynciau a materion allweddol.*
- *Mae Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi symud i Dredomen a bellach cynhelir pob cyfarfod y Cabinet yn Nhŷ Penallta. Mae hyn yn hygyrch trwy drafnidiaeth cyhoeddus ac yn darparu lleoliad sefydlog a hysbys, er mwyn gwella hygyrchedd. Caiff cynnwys a phenderfyniadau'r cyfarfodydd eu trydar yn fyw bellach. Caiff trefniadau ffrydio'n fyw eu rhoi ar waith yn 2019/20.*
- *Caiff y wefan ei diweddarau ac ymgymerwyd ag adolygiad o brosesau cyhoeddi gyda gweithdrefn ar waith ar gyfer casglu, rhannu a rhyddhau adroddiadau. Bydd ail gam o'r broses hon yn dechrau gyda phenodiad Arweinydd Cyfathrebu a fydd yn adolygu ymhellach gweithrediadau'r we.*

Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 1

*I gael manylion am gamau gweithredu a gymerwyd parthed PF1, gweler ymatebion a ddarperir i **Ddatganiad Sicrwydd 4.***

Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 4 yn datgan: Egluro trefniadau am ddatganiadau a gwrthdaro buddiannau ar gyfer aelodau a swyddogion.

Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 4: Cafodd y PFI hwn ei weithredu ond caiff ei adolygu'n barhaus. Disgrifiodd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet Rhanbarthol ar Adroddiad y Cabinet ar Fuddsoddi ac Ymyrryd (IIF) (10 Mehefin 2019) yr ymagwedd at y mater hwn.

Camau a gymerwyd hyd yn hyn parthed PFI 4

Cafodd PFI ei weithredu (fel y tri cham gweithredu a restrir isod) ond caiff ei adolygu'n barhaus.

1. Disgrifiodd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet Rhanbarthol ar Adroddiad y Cabinet ar Fuddsoddi ac Ymyrryd (IIF) (10 Mehefin 2019) yr ymagwedd at y mater hwn:

“Datganiadau o fuddiant

39. Mae datblygu a gweithredu'r IIF yn cynnig cyfle amserol i adolygu ac adfywio prosesau ac arferion parthed Datganiadau o Fuddiant. Parthed y Cabinet Rhanbarthol, mae aelodau unigol yn ddarostyngedig i'w Cod Ymddygiad priodol eu hawdurdod ar gyfer aelodau a gwneir datganiadau o fuddiannau trwy'r polisiâu a'r gweithdrefnau dydd ar waith gyda Chyngorau unigol. Dylid ceisio cyngor ar Ddatganiadau o Fuddiant gan Swyddog Monitro'r Cyngor unigol. Ar ddechrau pob Cyfarfod o'r Cabinet Rhanbarthol, gwneir darpariaeth ar gyfer datgan unrhyw fuddiant a ddelir mewn perthynas â materion sydd ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod hwnnw ac i beidio â chymryd rhan (gadael y cyfarfod) pan fydd buddiannau'n 'rhagfarnus' Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn perthnasol i'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol fel is-grŵp o'r Cabinet Rhanbarthol.

40. Ar gyfer pob partneriaeth y tu fewn i strwythur llywodraethu'r Fargen Ddinesig, yn enwedig y Bartneriaeth Twf Economaidd, mae Datganiadau o Fuddiant yn un o'r eitemau cyntaf ar bob agenda gyda pharagraff sy'n dynodi'r cyfrifoldeb a roddir ar yr unigolyn i wneud y datgeliadau sydd eu hangen a beth mae hyn yn ei olygu – yn debyg i'r broses uchod ar gyfer y Cabinet Rhanbarthol.

41. Bydd Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig yn ymgymryd ag adolygiad o'r prosesau presennol ar y cyd â chyngor gan Swyddog Monitro'r Corff Atebol a bydd yn argymhell gwelliannau ac atgyfnerthiadau pan ystyrir eu bod yn angenrheidiol. Y tu hwnt i gynnig bod datgeliadau'n gyfredol ac y cânt eu cyhoeddi'n unol â chanllawiau'r Cyngor unigol ei hun, bydd hyn hefyd yn cynnwys ailddosbarthu i aelodau a phartneriaethau fel ei gilydd, arweiniad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a'r Egwyddorion Nolan uwch."

2. Gohebiaeth ffurfiol at Aelodau a Grwpiau Ymgynghorol

Ar 5 Mehefin 2019, e-bostiodd Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig pob Aelod Cabinet i'w hatgoffa o'u dyletswydd i gydymffurfio â chod ymddygiad eu hawdurdod priodol. Yn ei gyfarfod ar 15 Gorffennaf 2019, cytunodd yr REGP y câi cofrestr ddigidol agored o fuddiannau aelodau ei chyhoeddi ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae'r Cylch Gorchwyl ar gyfer y Panel Buddsoddi sydd newydd ei greu yn cynnwys adran, sy'n ymwneud â Datganiadau Buddiant.

3. Gwefan y Fargen Ddinesig

Cafodd gwefan y Fargen Ddinesig ei diweddarau a bellach mae'n cynnwys dolenni at datganiadau buddiant aelodau sy'n ymwneud â'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu.

		<p><i>Caiff rhagor o gamau gweithredu eu hystyried yn y dyfodol, gan gynnwys yr angen i roi'r trefniadau priodol ar waith parthed buddiannau swyddogion a chyrrff ymgynghorol y Fargen Ddinesig. Hefyd, nodir y rhoddir ystyriaeth i ddiweddarau'r JWA er mwyn dileu'r gwrthddywediad a amlygwyd ac i adlewyrchu newidiadau diweddar.</i></p>	
7	<p>Mae gennym fecanweithiau ar waith i adolygu effeithiolrwydd y fframwaith gwneud penderfyniadau, gan gynnwys trefniadau dirprwyo, gwneud penderfyniadau mewn partneriaethau, gwybodaeth a ddarparwyd i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau a chadernid ansawdd data.</p>	<p><i>Mae cwblhau profformâ yr AGS gan y rhai sy'n gyfrifol am gefnogi materion llywodraethu, wedi'i baru â'r broses ymgynghori â grŵp ehangach y Prif Ehangach (CEX) a'r Cynllun Gweithredu a ddaeth yn ei sgil, yn dangos bod mecanwaith ar gyfer adolygu effeithiolrwydd ar waith.</i></p> <p><i>Cafodd y Fframwaith Sicrwydd ei dderbyn gan Lywodraethau'r DU a Chymru ac mae'n rhaid i bob cynnig buddsoddi gydymffurfio â'r Fframwaith, tra bod yr Adolygiadau Porth 5 mlynedd yn gweithredu fel mecanwaith ar gyfer herio ac adolygu penderfyniadau a wnaed a chanlyniadau a gyflawnwyd. Mae cyfarfodydd cysylltu chwarterol gyda Llywodraethau'r DU a Chymru ar waith.</i></p> <p><i>Bydd y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrraeth (IIF) yn sicrhau y ddarllenir ar draws yn glir o'r blaenoriaethau a restrir yn y Cynllun Twf Diwydiannol a'r projectau sy'n cael eu dewis i fynd i mewn i'r IIF. Yn gyntaf bydd yr IIF yn perfformio proses ffiltro neu hidlo ac os y'i ystyrir yn gymeradwy, caiff y cynigion eu hysbysu i'r Cabinet Rhanbarthol wrth iddynt 'fynd i mewn' i'r broses asesu buddsoddi ffurfiol.</i></p> <p><i>Mae'r broses ar gyfer asesu'n gadarn, yn annibynnol ac yn cynnwys diwydrwydd dyladwy a chymhwyso'r model pum achos yn gymesur. Bydd trywydd golwg clir ac adrodd i Banel Buddsoddi a all brofi, herio a chraffu cynnydd. Bydd argymhellion terfynol ar gynigion buddsoddi i gyd yn mynd i'r Cabinet Rhanbarthol er mwyn gwneud penderfyniadau. Cafodd yr adroddiad a'r fframwaith hwn (a gydnabuwyd ac amlygwyd fel arwyddocaol gan SQW [Cyf – ymgynghorwyr Llywodraeth y DU ar yr Adolygiad Porth yn ein hadroddiadau gwaelodlin a'n fframwaith arfarnu lleol) ei ystyried gan y Cabinet Rhanbarthol yn ei gyfarfod ar 10 Mehefin 2019..</i></p> <p><i>Mae gwaith yn cael ei symud ymlaen er mwyn creu cyfres o fesurau ar gyfansoddiad economaidd a chymdeithasol a pherfformiad y rhanbarth, yn ogystal â gwaelodlin y gellir asesu perfformiad y dyfodol yn ei erbyn. Bydd y data dadansoddi sectoraidd hwn yn llywio'r broses Adolygu Porth ac yn hwyluso gwneud penderfyniadau'n fwy effeithiol, trwy ddealltwriaeth well o gryfderau'r rhanbarth, a'r cyfleoedd sy'n bodoli i wneud ymyriadau strategol sy'n debygol o gael yr effaith fwyaf. Derbyniwyd drafft cyntaf yr adroddiad dadansoddi sectoraidd ym mis Ionawr 2019.</i></p> <p><i>Cyhoeddwyd yr adroddiad 'Cyflwr y Rhanbarth' cyntaf yn gynnar yn 2019/20 ac mae'n dod â'r gwaith dadansoddi sectoraidd a wnaed yn ystod ail hanner 2018/19 ynghyd er mwyn llywio'r gwaelodlin</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Camau (Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd) a 10 (Cynllun Dirprwyaethau) Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>

economaidd y gellir mesur ac asesu perfformiad yn y dyfodol yn ei erbyn. Bydd REGP yn ystyried yn ffurfiol yr adroddiad yn ystod Chwarter 1 2019/20. Bydd yn bwysig sicrhau dilyniant y ffrwd waith hon a darparu adroddiadau diweddar rheolaidd wrth fynd ymlaen. Cyflwynwyd bid i'r rhaglen pan-Gymru KESS ar gyfer cymorth myfyrwyr Doethuriaeth i gynorthwyo wrth barhau â'r gwaith hwn dros y tymor canolig,

Mae'r JWA yn cynnwys darpariaethau ar gyfer dirprwyo ymhellach swyddogaethau'r Cyd-bwyllgor i is-bwyllgor neu swyddog a enwir. Ystyrir a oes angen rhagor o ddirprwyaethau fel rhan o'r Rhaglen Waith flynyddol a bydd yn amodol ar gymeradwyaeth y Cabinet Rhanbarthol. Mae uwch-swyddogion sy'n cynrychioli'r Corff atebol yn mynychu cyfarfodydd, briffiadau, gweithdai ayyb. er mwyn paratoi ar gyfer adroddiadau gwneud penderfyniadau ffurfiol y cabinet.

Adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru a dderbyniwyd yn ystod 2018/19 parthed 'Adolygiad Trefniadau a Gefnogodd Benderfyniad Buddsoddi Cyntaf Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd'. Nodir yr 8 gwera ac mae Rhaglen Waith 2019/20 yn ceisio mynd i'r afael ag unrhyw faterion dros ben. Yn hyn o beth, anelir cymeradwyo a gweithredu'r IIF at wneud newid sylweddol wrth wella ymhellach fframwaith gwneud penderfyniadau y Fargen Ddinesig a materion cysylltiedig mewn perthynas â'r Datganiad hwn.

Cafodd adroddiad Swyddfa Archwilio Cymru ar benderfyniad Buddsoddi Ffowndri CSC ei rannu gyda'r adran Archwilio Mewnol fel y gallant ei archwilio fel rhan o'r Cynllun Archwilio wrth symud ymlaen. Ymwneir â'r 8 gwera a nodir yn yr adroddiad fel rhan o'r AGS hwn o dan y Datganiadau priodol.

Yn olaf, mae Cyflwyno swyddogaeth y Cyd-graffu yn ystod 18/19 yn cyflwyno mecanwaith arall ar gyfer adolygu a herio gwneud penderfyniadau (gweler Adroddiad 16).

Cymeradwyo IIF a lansio, actifadu ac adolygu'r holl ddirprwyaethau perthnasol. Bydd hyn yn cynnwys rôl a mewnbwn clir ar gyfer yr REGP, y Panel Buddsoddi a'r Bwrdd Rhaglenni. Mae hefyd yn darparu'r pyrrth gwneud penderfyniadau allweddol ar gyfer y Cabinet Rhanbarthol.

Caiff effeithiolrwydd yr IIF ei fonitro wrth iddo gael ei sefydlu a'i lansio yn ystod 2019/20, gan ddefnyddio'r mecanweithiau canlynol:

- *Asesiad o sut mae IIF yn helpu wrth fwrw Targedau'r Fargen Ddinesig o Swyddi, Trosoledd, GVA a chanlyniadau ehangach y Fargen Ddinesig;*

		<ul style="list-style-type: none"> • Adolygiadau ac asesiadau SQW; • Adolygiad Porth (ardystiad LIC a HMT); • Adroddiadau archwilio Mewnol ac Allanol <p>Nodir y dylid rhoi ystyriaeth i ddiweddarau'r JWA er mwyn adlewyrchu'r newidiadau ers i'r ddogfen gael ei chymeradwyo.</p> <p><u>Adroddiad SAC 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu</u></p> <p>Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 2 yn datgan: "Bydd Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn ystyried a fydd cynllun dirprwyo yn gwella trefniadau presennol er mwyn hwyluso gwneud penderfyniadau."</p> <p>Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 2: "Targed ar gyfer newidiadau dirprwyo wedi'i gynnwys yn y Cynllun Busnes Blynyddol 19/20, rhoi ar waith erbyn Chwarter 3 gyda newidiadau cynnar yn cael eu dwyn ymlaen o fewn yr adroddiad cymeradwy ar y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd."</p> <p><u>Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 2</u></p> <p>Eir i'r afael a hyn fel rhan o Gam Gweithredu'r Rhaglen Waith 10 (gweler Atodiad 1(vi)).</p>	
8	<p>Rydym yn mesur perfformiad gwasanaethau a projectau perthynol ac yn sicrhau y cânt eu darparu yn unol â chanlyniadau a ddiffiniwyd a'u bod yn cynrychioli defnydd gorau ar adnoddau a gwerth am arian.</p>	<p>Mae'r Fargen Ddinesig yn ei dyddiau cynnar o hyd gydag un project yn unig wedi'i gymeradwyo ac ar y cam cyflawni ar hyn o bryd. Fel y rhestrir yn Natganiad 7 uchod, mae'r (Fframwaith Ymyrryd a Buddsoddi (IIF) yn gofyn bod pob project yn mynd trwy broses ddatblygu achosion busnes ffurfiol a bydd yr asesiad ariannol sy'n cael ei wneud fel rhan o'r broses honno yn ystyried materion megis cyflawnadwyedd, gwerth am arian a chydymffurfio â thelerau ac amodau cyllid.</p> <p>Er enghraifft, deallir y bydd datblygu achosion busnes yn cynorthwyo trwy ddisgrifio'n glir 'fuddion' pob cynnig ac yna bydd yr achos rheoli yn rhestru'r strategaeth gwireddu buddion yn glir, tra bod y trefniadau monitro ac arfarnu yn mesur ac yn asesu allbynnau a chanlyniadau a ddiffinia bob project.</p> <p>Cafodd lefel adnoddau briodol (capasiti a gallu) ei nodi er mwyn cefnogi'r gweithgareddau hyn. Mae cyfarfodydd rheolaidd bob deufis gyda Llywodraethau'r DU a Chymru, wedi'u hategu gan y broses Adolygiad Porth 5 mlynedd yn ychwanegu mecanweithiau herio ac adolygu priodol. Parthed hynny, cydnabuwyd ac amlygwyd y Cynllun Diwydiannol ac Economaidd Rhanbarthol a'r IIF drafft fel</p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Cam Gweithredu 12</p> <p>(Cwblhau Ton 1 o broses y Fframwaith Arfarnu Lleol a'r adolygiad ardal) Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>

arwyddocaol gan SQW yn adroddiadau gwaelodlin a fframwaith arfarnu lleol Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.

Fel y datgenir yn Natganiad 7 uchod, mae Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn glir ynglŷn â'r hyn sydd angen ei wneud ac mae ganddi gynlluniau ar waith er mwyn darparu yn erbyn y gofynion hynny. Mae sgôr Gwyrdd/Ambr yn adlewyrchu'r statws trawsnewid cyfredol.

Caiff Adroddiadau Perfformiad Chwarterol eu cyflwyno i'r Cabinet Rhanbarthol ac yn darparu diweddariad ar gynnydd yn erbyn y Cynllun Busnes a'r Rhaglen Waith Flynyddol. Yn benodol, mae'r adroddiad yn ymwneud â'r sefyllfa yn erbyn y:

- 1. Cerdyn Sgorio Cytbwys;*
- 2. Model Rhesymeg y Fargen Ddinesig a gytunwyd gyda SQW;*
- 3. Cynllun Gweithredu AGS;*
- 4. Sefyllfa ariannol y Gronfa Buddsoddi Ehangach.*

Mae Swyddfa'r Fargen Ddinesig yn monitro ac arfarnu'n barhaus fformat, perthnasedd a defnyddioldeb y wybodaeth a ddarperir i'r Cabinet Rhanbarthol a rhanddeiliaid eraill ac yn ceisio datblygu ei fecanweithiau adrodd yn barhaus, lle y bo'n briodol gwneud hynny.

Adroddiad 'Adolygiad o Drefniadau a gefnogodd Penderfyniad Buddsoddi Cyntaf CCRCDC SAC

Mae Gwers 7 yn argymhell: Asesiad trylwyr yn erbyn arweiniad HMT a glynu at y Fframwaith Sicrwydd ac yn perthyn i faterion megis:

- 1.14 Mae Fframwaith Sicrwydd y Fargen Ddinesig wedi'i gynllunio gofynion y 'Llyfr Gwyrdd'.*
- 1.32 Gan nad oedd y Fframwaith Sicrwydd y cytunwyd arno ddim ar waith yn llwyr, ymgwymerodd Bwrdd y Rhaglen ag asesiad lefel uchel o gynnig project y ffowndri yn erbyn Model Busnes Pum Achos Trysorlys Ei Mawrhydi.*
- 1.37 Rhagwelodd y Fframwaith Sicrwydd, ac mae Llyfr Gwyrdd Trysorlys Ei Mawrhydi yn cynghori, gwahaniad rhwng nawdd y project a phrosesau gwerthuso, er mwyn diogelu annibyniaeth.*

Camau a gymerwyd hyd yn hyn parthed Gwers 7:

		<i>Eir i'r afael â materion parthed datblygu Achosion Busnes ar gyfer y penderfyniad Buddsoddi cyntaf trwy gymeradwyaeth yr IIF, a'i asesiad dilynol fel y rhoddir manylion amdano mewn ymatebion i Ddatganiad</i>	
9	Rydym wedi diffinio a dogfennu'r rolau a chyfrifoldebau aelodau a'r rheolwyr, gyda phrotocolau clir ar gyfer cyfathrebu clir parthed y trefniadau awdurdod a phartneriaeth.	<p><i>Mae'r JWA yn rhestru rolau a chyfrifoldebau aelodau a swyddogion gan gynnwys rolau Swyddog A151 a Swyddog Monitro. Ategir hyn gan ystod o Gytundebau Lefel Gwasanaeth sy'n rhestru lefel y cymorth a ddarperir yn glir. Hefyd mae protocol llywodraethu ar waith fel y'i cymeradwywyd gan y Cabinet Rhanbarthol.</i></p> <p><i>Mae rolau ac aelodaethau Arweinwyr Thema, y Bwrdd Rhaglenni a grwpiau'r Prif Weithredwr (CEX) yn newid i adlewyrchu cyfeiriad newydd y Fargen Ddinesig, felly mae'r angen am brotocol cyfathrebu clir yn hollbwysig. Mae hyn er mwyn sicrhau bod y rhai nad ydynt bellach yn mynychu cyfarfodydd yn cael y newyddion diweddaraf am drafodaethau a phenderfyniadau ar lefel yr Arweinydd a Phrif Weithredwr. Yn ogystal, fel sydd yn Natganiad 4, mae angen rhagor o waith i sefydlu cyfathrebiadau effeithiol parthed yr Awdurdod partner a threfniadau partneriaeth ehangach. Bellach cytunwyd ar gynllun cyfathrebu mewnol ac mae gweithredu yn mynd rhagddo.</i></p> <p><i>Bydd 'Gwaith sy'n Perthyn i'r Llywodraeth' arall, yn bennaf gwaith y swyddogaeth Archwilio Mewnol yn ceisio asesu effeithiolrwydd y trefniadau cyfredol sydd ar waith ac amlinellu unrhyw gyfleoedd am wella wrth symud ymlaen. Yn ogystal â hyn, caiff deialog gydag Archwilio Mewnol ei chynnal trwy gyfarfodydd cysylltu rheolaidd.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Cam Gweithredu 30 (Datblygu a darparu Cynllun Cyfathrebiadau'r Fargen Ddinesig (a wynebwr am i mewn)) Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>
16	Mae gennym swyddogaeth craffu effeithiol ar waith	<p><i>Cafodd cynigion ar gyfer Cyd-graffu Rhanbarthol eu derbyn gan y Cabinet Rhanbarthol ym mis Tachwedd 2017 gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ymgymryd â'r rôl o Awdurdod Blaen.</i></p> <p><i>Cafodd trefniadau Cyd-graffu eu gweithredu yn 2018/19 a chafodd 3 chyfarfod eu cynnal yn ystod y flwyddyn. Cafodd rhaglen waith ei ddatblygu (a oedd yn fater i'r Cydbwyllgor Craffu ei bennu) a bu Swyddfa'r Fargen Ddinesig yn gweithio gyda'r Awdurdod Blaen (Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr) er mwyn dod i ddealltwriaeth gyffredin parthed 'Rolau a Chyfrifoldebau' a rheoli disgwyliadau ar bob ochr.</i></p> <p><i>Er mwyn hwyluso craffu, mae Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi rhoi gwybodaeth i aelodau'r Cydbwyllgor Craffu ar broiectau'r Fargen Ddinesig a threfniadau'r Fargen Ddinesig, yn ôl y cais. Mae Cadeirydd y Cyd-gabinet CCR, yr Is-gadeirydd a'r Cyfarwyddwr wedi mynychu cyfarfodydd i ateb ymholiadau a chwestiynau pan ofynnir iddynt wneud felly.</i></p>	Yn destun adolygiad parhaus

		<p><i>Mae'r Cyd-bwyllgor Craffu yn gosod ei raglen hyfforddiant ei hun</i></p> <p><u><i>Adroddiad SAC 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu'</i></u></p> <p><i>Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 5 yn datgan: Er ein bod yn cydnabod bod y Cydbwyllgor Craffu'n gymharol newydd o hyd, mae'n rhaid i Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd sicrhau ei bod yn cofleidio'n llwyr y rôl mae craffu'n ei chwarae wrth sicrhau atebolrwydd a her effeithiol.</i></p> <p><i>Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 5: Bellach cynhaliwyd pedwar cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu. Mae rhaglen waith llawn ar waith gyda themau a blaenoriaethau ffocysedig.</i></p> <p><u><i>Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 5</i></u></p> <p><i>Gweler y sylwadau uchod. Yn ogystal;</i></p> <p><i>1. Bydd adran 'Digwyddiadau sydd ar Ddod' gwefan y Fargen Ddinesig yn cynnwys manylion am holl weithgarwch y Fargen Ddinesig gan gynnwys cyfarfodydd y Cydbwyllgor Craffu, a fydd yn ogystal ag unrhyw drefniadau presennol a roddwyd ar waith gan yr awdurdod blaen (Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr).</i></p> <p><i>2. Caiff y trefniadau uchod eu hystyried i ymwneud â chyhoeddi Agendau, Cofnodion, adroddiad ayyb.</i></p> <p><i>Caiff rhagor o gamau gweithredu eu hystyried yn y dyfodol, gan gynnwys priodoldeb y lleoliad lle y cynhelir cyfarfodydd ac awgrymiadau parthed gweddarlledu byw.</i></p>	
20	<p>Rydym yn ymgorffori trefniadau llywodraethu da yn ein partneriaethau ac mewn trefniadau cydweithio eraill.</p>	<p><i>Mae trefniadau llywodraethu'r Cyd-bwyllgor wedi'u rhestru yn y JWA a chawsant eu cymeradwyo gan bob un o'r deg Awdurdod partner. Yn ddibynnol ar natur y partneriaethau a threfniadau cydweithio eraill, mae gofyn am strwythurau llywodraethu gwahanol, ond yn bennaf mae eu Cylch Gorchwyl wedi'u cytuno gan y Cabinet.</i></p> <p><i>Cafodd trefniadau gwaith (gan gynnwys llywodraethu da) gyda phartneriaethau a chydweithio arall eu cryfhau yn ystod 2018/19 wrth i'r Fargen Ddinesig ddechrau aeddfedu.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Camau 22 (cymorth Cyngor Busnes Rhanbarthol) a 23 (cymorth Partneriaeth</p>

	<p><i>Yn benodol, cafodd gwaith partneriaeth (a dealltwriaeth y naill a'r llall o amcanion ei gilydd) gyda'r Bartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol (REGP), y Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol a Thasglu'r Cymoedd eu gwella yn ystod 2018/19. Fel sy'n briodol, mae adroddiadau'n cynnwys asesiad yn erbyn gofynion Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ac mae'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd (IIF) hefyd yn gofyn i bob cynnig ddweud eu bod wedi ystyried y gofynion a sut y byddant yn cyfrannu at amcanion y Ddeddf.</i></p> <p><i>Mae trefniadau'n bododoli gyda Llywodraeth Cymru a'r DU yn ogystal â chyda SQW (ymgyngorwyr penodedig Trysorlys EM sy'n arwain y gwaith ar yr Adolygiad Porth).</i></p> <p><i>Mae llywodraethu da yn gofyn i sianeli cyfathrebu clir gael eu sefydlu gyda phartneriaethau a threfniadau cydweithio eraill a chydabyddir bod angen rhagor o waith i adeiladu ar y gwaith a wnaed hyd yn hyn ac i ymateb i unrhyw adborth a dderbynnir:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Sianel gyfathrebu allweddol a ddefnyddir gan Brifddinas-Ranbarthol Caerdydd yw ei wefan bwrpasol. Cafodd hyn ei ail-lansio'n ddiweddar er mwyn gwella hygyrchedd a llywio er mwyn sicrhau y gellir dod o hyd i'r wybodaeth sydd ei hangen yn gyflym. Bydd y swydd Marchnata a Chyfathrebiadau newydd (pan fydd ar waith) yn cynnal archwiliad o'r wefan newydd er mwyn asesu effaith y newidiadau a wnaed hyd yn hyn ac argymhell unrhyw feysydd eraill i'w gwella.</i> <i>2. Mae gwaith yn parhau i ddatblygu ymhellach y perthnasoedd gwaith a'r dealltwriaeth gyda'r Bwrdd Partneriaeth Sgiliau a'r Cyngor Busnes Rhanbarthol (RBC).</i> <p><i>Mae traws-ddysgu rhwng REGP, RBC a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol trwy drefniadau cyfethol bellach ar waith ac yn gweithredu.</i></p> <p><i><u>Adroddiad SAC 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu'</u></i></p> <p><i>Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 3 yn datgan: "Er mwyn ystyried ymhellach sut mae'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol, y Cyngor Busnes Rhanbarthol, y Bartneriaeth Twf Economaidd Rhanbarthol, y Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu yn cydweithio ac yn rhannu gwybodaeth."</i></p>	<p>Sgiliau Rhanbarthol) Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>
--	---	--

Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 3: ar hyn o bryd cynhelir 'cyfarfodydd partneriaeth anffurfiol. Nawr caiff y rhain eu ffurfioli i mewn i amserlen er mwyn hwyluso llif a rhannu gwybodaeth yn well. Bydd datblygu'r porth 'SharePoint yn helpu gyda hyn ymhellach.

Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 3

Mae camau gweithredu 22 a 23 o'r Rhaglen Waith ABP 2019/20 yn pennu targedau ar gyfer y Cyngor Busnes Rhanbarthol a'r Bartneriaeth Sgiliau Rhanbarthol, a chaiff cynnydd yn eu herbyn ei fonitro fel rhan o'r broses monitro perfformiad chwarterol.

Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 6 yn datgan: "Er nad yw Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn 'gorff cyhoeddus' o fewn ystyr adran 6 Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, dylai Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd roi ystyriaeth drylwyr o ran sut mae'n helpu ei chyrff cyhoeddus sy'n rhan ohoni gyflawni'r dyletswyddau datblygu cynaliadwy a llesiant o'r Ddeddf honno."

Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 6: Bellach mae fframwaith ar wahân ar waith (o fis Hydref ymlaen) sy'n cyd-fynd â phob adroddiad i'r cabinet ar asesu goblygiadau ar gyfer Cenedlaethau'r Dyfodol. Yn ogystal â hyn, caiff system o fonitro arferol ei rhoi ar waith er mwyn asesu effaith pob project pwysig ar Genedlaethau'r Dyfodol fel rhan o'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd newydd.

Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 6

Fel yr amlinellir uchod.

Atodiad 1(iii): Sgôr Sicrwydd AGS –Cymedrol

SICRWYDD CYMEDROL		
Datganiad Sicrwydd	Ymateb a Gydgrynhowyd	Cam Gweithredu a Awgrymir
<p>1 Mae gennym ac rydym yn cyfathrebu codau ymddygiad yn effeithiol er mwyn diffinio safonau ymddygiad ar gyfer aelodau a staff, ac mae gennym bolisiau ar gyfer ymdrin â chwythu chwiban a gwrthdaro buddiannau.</p>	<p><i>Cyfeiriad penodol o fewn y JWA i Godau Ymddygiad. Trefnwyd sesiynau arsefydlu ar gyfer y Cydbwyllgor (Arweinwyr) ar y JWA o ystyried ei arwyddocâd. Pe bai digwyddiadau yn codi rhwng swyddogion (neu aelodau) ar draws y 10 Awdurdod Lleol parthed ymddygiad, mae pob swyddog (neu aelod) yn ddarostyngedig i godau ymddygiad ei awdurdod cyflogi. Byddai'r Corff Atebol bob amser yn ceisio helpu i ddod o hyd i benderfyniad, a byddai'n fodlon cyfryngu pe bai hynny'n ddefnyddiol. Cafodd y Cam Gweithredu sy'n codi o AGS 2017/18 ar y mater hwn ei gwblhau gan y Corff Atebol yn 2018/19 (Chwarter 1).</i></p> <p><i>Am y rhesymau a amlinellir uchod, mae'n bwysig bod statws cyflogaeth pob swyddog sy'n cefnogi'r Fargen Ddinesig yn glir, gan gynnwys nodi'r awdurdod cyflogi yn glir pan gaiff trosglwyddiadau/secondiadau eu cytuno. Mae'r angen i ddogfennu'r trefniadau yn ffurfiol ac yn amserol yn hollbwysig. Cafodd y Cam Gweithredu sy'n codi o AGS 2017/18 ar y mater hwn ei gwblhau gan y Corff Atebol yn 2018/19 (Chwarter 1).</i></p> <p><i>Mae Codau Ymddygiad aelodau a staff, Chwythu'r Chwiban a pholisiau gwrthdaro buddion yn eu lle (gweler Datganiad Sicrwydd 3).</i></p> <p><u><i>Adroddiad SAC 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu'</i></u></p> <p><i>Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 4 yn datgan: "Egluro trefniadau am ddatganiadau a gwrthdaro buddiannau ar gyfer aelodau a swyddogion."</i></p> <p><i>Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 4: Cafodd y PFI hwn ei weithredu ond caiff ei adolygu'n barhaus. Disgrifiodd yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Cabinet Rhanbarthol ar Adroddiad y Cabinet ar Fuddsoddi ac Ymyrryd (IIF) (Mehefin 2019) yr ymagwedd at y mater hwn.</i></p> <p><u><i>Camau i'w cymryd hyd yn hyn parthed PFI 4</i></u></p> <p><i>1. Gwybodaeth sy'n gynwysiedig yn Adroddiad Cabinet IIF (10 Mehefin 2019)</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>Trefniadau adolygu parthed Datganiadau Buddiant ar gyfer Swyddogion a chyrrff ymgynghorol Eraill y Fargen Ddinesig a'u rhoi rhagor o drefniadau ar waith os yr ystyrir eu bod yn briodol</p> <p>(Cam Gweithredu 2 – Cynllun Gweithredu AGS)</p>

"Mae datblygu a gweithredu'r IIF yn cynnig cyfle amserol i adolygu ac adfywio prosesau ac arferion parthed Datganiadau o Fuddiant. Parthed y Cabinet Rhanbarthol, mae aelodau unigol yn ddarostyngedig i'w Cod Ymddygiad priodol eu hawdurdod ar gyfer aelodau a gwneir datganiadau o fuddiannau trwy'r polisiâu a'r gweithdrefnau dydd ar waith gyda Chyngorau unigol. Dylid ceisio cyngor ar Ddatganiadau o Fuddiant gan

Swyddog Monitro'r Cyngor unigol. Ar ddechrau pob Cyfarfod o'r Cabinet Rhanbarthol, gwneir darpariaeth ar gyfer datgan unrhyw fuddiant a ddelir mewn perthynas â materion sydd ar yr agenda ar gyfer y cyfarfod hwnnw ac i beidio â chymryd rhan (gadael y cyfarfod) pan fydd buddiannau'n 'rhagfarnus' Mae'r gweithdrefnau hyn hefyd yn perthnasol i'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol fel is-grŵp o'r Cabinet Rhanbarthol.

Ar gyfer pob partneriaeth y tu fewn i strwythur llywodraethu'r Fargen Ddinesig, yn enwedig y Bartneriaeth Twf Economaidd, mae Datganiadau o Fuddiant yn un o'r eitemau cyntaf ar bob agenda gyda pharagraff sy'n dynodi'r cyfrifoldeb a roddir ar yr unigolyn i wneud y datgeliadau sydd eu hangen a beth mae hyn yn ei olygu – yn debyg i'r broses uchod ar gyfer y Cabinet Rhanbarthol.

Bydd Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig yn ymgymryd ag adolygiad o'r prosesau presennol ar y cyd â chyngor gan Swyddog Monitro'r Corff Atebol a bydd yn argymhell gwelliannau ac atgyfnerthiadau pan ystyrir eu bod yn angenrheidiol. Y tu hwnt i gynnig bod datgeliadau'n gyfredol ac y cânt eu cyhoeddi'n unol â chanllawiau'r Cyngor unigol ei hun, bydd hyn hefyd yn cynnwys aiddosbarthu i aelodau a phartneriaethau fel ei gilydd, arweiniad gan Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru a'r Egwyddorion Nolan uwch."

2. Gohebiaeth ffurfiol at Aelodau a Grwpiau Ymgynghorol

Ar 5 Mehefin 2019, e-bostiodd Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig pob Aelod Cabinet i'w hatgoffa o'u dyletswydd i gydymffurfio â chod ymddygiad eu hawdurdod priodol. Yn ei gyfarfod ar 15 Gorffennaf 2019, cytunodd yr REGP y câi cofrestr ddigidol agored o fuddiannau aelodau ei chyhoeddi ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd. Mae'r Cylch Gorchwyl ar gyfer y Panel Buddsoddi sydd newydd ei greu yn cynnwys adran, sy'n ymwneud â Datganiadau Buddiant.

3. Gwefan y Fargen Ddinesig

Cafodd gwefan y Fargen Ddinesig ei diweddarau a bellach mae'n cynnwys dolenni at datganiadau buddiant aelodau sy'n ymwneud â'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu.

		<p>Caiff rhagor o gamau gweithredu eu hystyried yn y dyfodol, gan gynnwys yr angen i roi'r trefniadau priodol ar waith parthed buddiannau swyddogion a chyrrff ymgynghorol y Fargen Ddinesig. Hefyd, nodir y rhoddir ystyriaeth i ddiweddarau'r JWA er mwyn dileu'r gwrthddywediad a amlygwyd ac i adlewyrchu newidiadau diweddar.</p>	
2	<p>Rydym yn sicrhau:</p> <p>Cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau,</p> <p>Cydymffurfiaeth â pholisia a gweithdrefnau mewnol</p> <p>Bod gwariant yn gyfreithlon</p>	<p><i>Cafodd 'protocol llywodraethu' ei gymeradwyo gan y Cyd-bwyllgor ac mae ar waith er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â chyfreithiau a rheoliadau perthnasol, tra bod gwaith diwydrwydd dyladwy yn anelu at sicrhau bod gwariant yn gyfreithlon. Mae Swyddog Monitro a Swyddog A151 (neu ddirprwyon a enwebir) yn bresennol ymhob cyfarfod y Cyd-bwyllgor ac maent yn fodlon bod rheolaethau presennol yn lleihau'r risg o fynd i wariant anghyfreithlon.</i></p> <p><i>Yn bennaf, mae'r Cyd-bwyllgor yn dilyn y polisiau a'r gweithdrefnau e.e. Rheolau Gweithdrefnau Ariannol, Archebion Sefydlon Contract ayyb. o'r Corff Atebol sydd yn eu tro yn cydymffurfio â'r holl gyfreithiau a rheoliadau perthnasol. Mae cyfarfodydd monitro cyllideb yn cael eu cynnal drwy gydol y flwyddyn a chânt eu hadrodd yn ffurfiol i'r Cyd-bwyllgor ar adegau priodol.</i></p> <p><i>Mae goblygiadau cyfreithiol ac ariannol a ysgrifennir gan staff sy'n gymwysedig yn briodol yn gynwysedig ym mhob adroddiad i'w penderfynu i'r Cyd-bwyllgor. Ar adegau ni ddarparwyd digon o amser i'r adroddiadau drafft i'r sylwadau ysgrifenedig a gynhwysir yn yr adroddiad fod mor gynhwysfawr ag sy'n ddelfrydol. Mae pryder ynglŷn ag amserlenni a chydymffurfio â phrotocol llywodraeth y cytunwyd arno ac mae'n bwysig y nodir ac y blaenoriaethir y cyfrifoldeb a'r dyddiad cau am weithredu (a chydymffurfio â'r) Cynllun Blaen. Fodd bynnag, mae cyngor cyfreithiol ac ariannol ar gael ym mhob cyfarfod o'r Cyd-bwyllgor a gellir ei geisio neu ei roi yn ôl y gofyn.</i></p> <p><i>Cytunwyd ar ddyddiadau briffiadau a chyfarfodydd y Cabinet ar gyfer 2019/20 ac maent ar waith, fodd bynnag mae angen atgoffa awduron adroddiadau o'r 'protocol llywodraethu' cymeradwy mewn perthynas â'r fframwaith gwneud penderfyniadau. Yn ogystal â hyn, mae angen rhagor o waith ar ddatblygu 'Cynllun Blaen' y Cabinet Rhanbarthol a chyfathrebu hyn i swyddogion a rhanddeiliaid perthnasol er mwyn sicrhau y caiff adroddiadau drafft eu datblygu a'u cylchredeg ar gyfer cyngor a sylwadau mewn modd amserol, gan adael digon o amser i ystyriaeth a mewnbwn gan swyddogion.</i></p> <p><i>Hefyd, yn 2018/19 cwblhawyd ail Archwiliad Mewnol y Fargen Ddinesig ei gwblhau, a dyma oedd ei amcanion:</i></p> <p><i>a) Darparu sicrwydd bod adrodd digonol o drefniadau perfformiad y project ar waith fel rhan o'r strwythur llywodraethu;</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Cam Gweithredu 9 Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>

		<p>b) <i>Gwirio darpariaethau rheoli ariannol er mwyn arfarnu a chymeradwyo arian a ryddheir i brojectau;</i> c) <i>Adolygu rheolau a phrosesau mewnol o gwmpas casglu incwm a phroses rheoli dyled.</i></p> <p><i>Cyhoeddwyd barn archwilio o 'Effeithiol' ac ni nodwyd unrhyw argymhellion.</i></p> <p><i>Bydd cymeradwyo a gweithredu'r Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd (IIF) a gwaith ategol yn rhoi sicrwydd ychwanegol yn erbyn y Datganiad hwn ac felly hyder bod gwariant yn cydymffurfio â chyfreithiau, polisiau mewnol a gweithdrefnau perthnasol a bod gwariant yn gyfreithlon.</i></p> <p><i>Gweler Datganiad 8 i gael rhagor o fanylion. Caiff y dogfennau canlynol eu cyhoeddi pan gânt eu cymeradwyo: (1) Fframwaith a Phecyn Cymorth Buddsoddi ac Ymyrryd drafft, (2) Holiadur Hidlo drafft, (3) Cytundeb Cyllid Cyffredinol drafft a (4) Chynllun Diwydiannol ac Economaidd Prifddinas-Ranbarth Caerdydd.</i></p>	
13	<p>Rydym yn darparu hyfforddiant arsefydlu perthnasol ac mae gennym fecanweithiau ar waith i adnabod anghenion datblygu aelodau ac uwch swyddogion mewn perthynas â'u rolau strategaeth, a gefnogir gan hyfforddiant priodol.</p>	<p><i>Darperir arsefydlu aelodau yn dilyn pob proses Etholiad Llywodraeth Leol ac mae gan bob arweinydd Awdurdod Lleol y budd o'i hyfforddiant Awdurdod Lleol ei hun. Ymgwymerwyd ag adolygiad blynyddol o ofynion Arsefydlu a Datblygu Aelodau yn dilyn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol ac mae rhaglen dreigl ar gyfer arsefydlu Aelodau newydd a hyfforddiant ar gyfer staff newydd Swyddfa'r Fargen Ddinesig.</i></p> <p><i>Ymgwymerwyd â hyfforddiant ar gyfer staff Swyddfa'r Fargen Ddinesig (ac yn ehangach) a dyrannwyd darpariaeth ar gyfer hyfforddiant yn y gyllideb. Darparwyd hyfforddiant i staff Swyddfa'r Fargen Ddinesig ar faterion sy'n cynnwys materion cyllideb e.e. siart cyfrifon, pwrcasu, archebu a thalu anfonebau. Fel rhan o'r cyfarfodydd monitro yn ystod y flwyddyn, mae staff profiadol y Corff Atebol yn cyfarfod â Swyddfa'r Fargen Ddinesig er mwyn cynnig cyngor ac arweiniad ar faterion rheoli ariannol yn ogystal ag ymdrin ag unrhyw faterion sy'n digwydd dro ar ôl tro. Ni all staff gael mynediad at systemau ariannol neu sicrhau trwydded nes y cwblheir yr holl hyfforddiant angenrheidiol.</i></p> <p><i>Nodwyd yr angen i roi ar waith drefniadau ar gyfer Adolygiadau Datblygu Perfformiad Personol (PPDR) ar gyfer holl staff Swyddfa'r Fargen Ddinesig (gan gynnwys ar gyfer y Cyfarwyddwr). Bydd hyn yn cyfrannu at ddatblygu Cynllun Hyfforddi Swyddfa'r Fargen Ddinesig a bydd ar waith pan fydd strwythur newydd Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi'i weithredu.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Cam Gweithredu 39 Rhaglen Waith ABP 2019/20</p>
14	<p>Mae gennym fecanweithiau i adolygu</p>	<p><i>Bu 'Cofrestr Risg' ar waith ers tua diwedd 2018/19 a bellach mae angen gwaith i ddatblygu'r Strategaeth Rheoli Risg ehangach, gan gynnwys asesiad o'r amgylchedd risg, chwant, a phrosesau monitro a chynyddu. Mae Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig yn y broses o weithredu ailstrwythuro Swyddfa'r Fargen Ddinesig a</i></p>	<p>Datblygu Strategaeth Rheoli Risg ehangach er mwyn adeiladu ar</p>

	<p>effeithiolrwydd ein fframwaith ar gyfer adnabod a rheoli risgiau a pherfformiadau ac ar gyfer dangos atebolrwydd clir</p>	<p><i>gymeradwywyd gan y Cabinet. Pan fydd ar waith, bydd hyn yn darparu capasiti ychwanegol a chaniatáu cam nesaf y Strategaeth Rheoli Risg i'w datblygu yn ystod 2019/2020.</i></p> <p><i>Mae adolygiad cynhwysfawr o'r Gofrestr Risg yn parhau, a fydd yn ymgorffori datblygiadau allweddol a gynllunnir ar gyfer 2019/20. Er mwyn paratoi at yr uchod, mae'r Cyfarwyddwr yn ennyn diwydiant risg/perfformiad er mwyn sicrhau y caiff risgiau eu rheoli'n effeithiol a'u hadrodd yn unol â hynny. Caiff hyn ei gyflawni trwy adolygiadau rheoli perfformiad/ risg rheolaidd gan gymryd i ystyriaeth y Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd a risgiau strategol ehangach y mae'n bosibl y bydd rhaglen gyflawni y Fargen Ddinesig o bosibl yn agored iddynt.</i></p> <p><i>Mae Adroddiadau Perfformiad Chwarterol yn darparu diweddariadau rheolaidd i'r Cabinet Rhanbarthol ar gynnydd yn erbyn camau gweithredu dros ben.</i></p>	<p>waith Risg a gwblhawyd hyd yn hyn</p> <p>(Cam Gweithredu 3 – Cynllun Gweithredu AGS)</p>
--	---	--	---

Atodiad 1(iv): Sgôr Sicrwydd AGC – Cymedrol/Cyfyngedig

CYMEDROL/CYFYNGEDIG SICRWYDD		
Datganiad Sicrwydd	Ymateb a Gydgrynhowyd	Cam Gweithredu a Awgrymir
<p>4 Rydym wedi sefydlu sianeli cyfathrebu clir gyda phob rhan o'r gymuned a chyda rhanddeiliaid eraill, gan sicrhau atebolrwydd ac annog ymgynghori agored.</p>	<p><i>Cafodd sianeli cyfathrebu clir eu sefydlu gyda'r deg Cyngor trwy sefydlu'r Grŵp Swyddogion A151 a'r Is-grŵp Technegol. Trafodir materion allweddol a chyfathrebu'r penderfyniadau a wneir yn briodol. Rheolir penderfyniadau sydd angen eu cynyddu yn briodol. Mae trefniadau ar waith i ddarparu cyngor a chymorth ariannol i'r Bwrdd Rhaglennu, Prif Weithredwyr a'r Cyd-bwyllgor (Briffiadau a Chyfarfodydd). Mae trefniadau ar waith i ymgynghori â Llywodraeth Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn ôl y gofyn. Mae trefniadau ar waith i gefnogi gweithredu projectau cymeradwy e.e. Ffowndri CSC Cyf.</i></p> <p><i>Cynhaliwyd cyfarfod cychwynol gyda'r holl Swyddogion Monitro er mwyn trafod y JWA gwreiddiol a rheolwyd y cysylltiad dilynol trwy e-bost.</i></p> <p><i>Mae Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wedi sefydlu pa mor bell y gall gyfathrebu trwy amrywiaeth o fesurau a anelir at sefydlu 'sianeli cyfathrebu clir' ac 'annog ymgynghori agored'. Mae'r rhain yn cynnwys:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Rheoli sylw rheolaidd y wasg drwy drefniant gyda chwmni cyfathrebu allanol;</i> • <i>Ail-lansio gwefan gan fesur, monitro ac adrodd am ystadegau allweddol;</i> • <i>Presenoldeb yn Wythnos Cymru yn Llundain, gyda sylw cysylltiedig gan y wasg a'r cyfryngau;</i> • <i>Presenoldeb yn nigwyddiad MIPIM gyda'r Cyngor Busnes Rhanbarthol ac ystod o gwmnïau sy'n gweithredu yn y rhanbarth.</i> <p><i>Bydd lansio'r Gronfa Her yn sianel cyfathrebu arall gyda phob rhan o'r gymuned a rhanddeiliaid eraill.</i></p> <p><i>Fodd bynnag, mae angen ystyriaeth o ran effeithiolrwydd cyfathrebiadau o fewn y 10 Awdurdod partner hyd yn hyn a mewndroi pa mor dda mae Awdurdodau Lleol yn cyfathrebu'r 'Fargen Ddinesig' i'w cymunedau lleol a rhanddeiliaid eraill (gan gynnwys tân, iechyd, trydydd sector ayyb.), gan sicrhau atebolrwydd ac annog ymgynghori agored. Mae angen Cynllun Cyfathrebu Strategol i fynd i'r afael â'r bylchau presennol a chryfhau trefniadau. Bydd hyn yn helpu wrth ddarparu'r lefel sicrwydd ofynnol yn erbyn y Datganiad hwn.</i></p>	<p>Yn destun adolygu parhaus</p> <p>I'w fonitro yn erbyn Cam Gweithredu 30 Rhaglen Waith ABP 2019/20 (cyfathrebu wynebu allan)</p>

Datblygwyd y wefan a'i hail-lansio'n ddiweddar er mwyn gwella hygyrchedd a llywio a helpu gyda lleoli gwybodaeth yn gyflym. Bydd y swydd Marchnata a Chyfathrebiadau newydd (pan fydd ar waith) yn cynnal archwiliad o'r wefan newydd er mwyn asesu effaith y newidiadau a wnaed hyd yn hyn.

Bellach sefydlwyd grwpiau/cyrff ymgynghorol a chânt eu hymgyngori ar faterion perthnasol. Mae angen rhagor o waith i ddatblygu'r perthnasoedd gwaith a'r ddealltwriaeth gyda'r Bwrdd Partneriaeth Sgiliau a'r Cyngor Busnes Rhanbarthol. Gellir dod o hyd i ragor o waith ar ddatblygu'r berthynas gwaith gyda'r cyrff hyn o dan Ddatganiad 20 yn y ddogfen hon.

Adroddiad SAC 'Adolygiad o Drefniadau Llywodraethu'

Mae'r Cynnig ar gyfer Gwelliant (PFI) 1 yn datgan: Mae angen i Fargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd wella ei thryloywder.

Er enghraifft:

- *Sicrhau bod agenda, papurau, adroddiadau a chofnodion perthynol yn cael eu cyhoeddi'n brydlon ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ar gyfer cyfarfodydd y Cabinet Rhanbarthol, Yr Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu, yn amodol ar dal gwybodaeth gyfrinachol neu wedi'i heithrio yn ôl yn briodol.*
- *Cyfeirio at gyfarfodydd i ddod o'r Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a'r Cydbwyllgor Craffu ar wefan Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd yn unol â'r ffaith mae cyfarfodydd cyhoeddus ydynt;*
- *Mae angen i'r Cabinet Rhanbarthol sicrhau bod her a thrafodaeth agored mewn parth cyhoeddus; ac*
- *Ystyried sut y gall wella mynediad cyhoeddus i'w gyfarfodydd cyhoeddus.*

Ymateb Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd i PFI 1:

- *Mae cynllunydd gwaith ar gyfer y dyfodol bellach ar waith gyda dyddiadau ac amserau cyfarfod wedi'u pennu a'u gosod.*
- *Pennwyd camau gweithredu er mwyn sicrhau y caiff pob Adroddiad ac Agenda yr Awdurdod Trafnidiaeth Rhanbarthol a Chraffu Bargen Ddinesig Prifddinas-Ranbarth Caerdydd ei gyhoeddi ac ar gael ar wefan Prifddinas-Ranbarthol Caerdydd*

	<ul style="list-style-type: none"> • Mae'r Cabinet Rhanbarthol yn cynnal briffiau pob deufis er mwyn hwyluso, dysgu a datblygu ar bynciau a materion allweddol. • Mae Swyddfa'r Fargen Ddinesig wedi symud i Dredomen a bellach cynhelir pob cyfarfod y Cabinet yn Nhŷ Penallta. Mae hyn yn hygyrch trwy drafnidiaeth cyhoeddus ac yn darparu lleoliad sefydlog a hysbys, er mwyn gwella hygyrchedd. Caiff cynnwys a phenderfyniadau'r cyfarfodydd eu trydar yn fyw bellach. Caiff trefniadau ffrydio'n fyw eu rhoi ar waith yn 2019/20. • Caiff y wefan ei diweddarau ac ymgwymerwyd ag adolygiad o brosesau cyhoeddi gyda gweithdrefn ar waith ar gyfer casglu, rhannu a rhyddhau adroddiadau. Bydd ail gam o'r broses hon yn dechrau gyda phenodiad Arweinydd Cyfathrebu a fydd yn adolygu ymhellach gweithrediadau'r we. <p><u>Camau a gymerwyd hyd yn hyn / i'w cymryd parthed PFI 1</u></p> <p>Caiff cynnydd yn erbyn y camau gweithredu hyn ei fonitro a rhoddir ystyriaeth i unrhyw gamau gweithredu pellach sydd eu hangen o bosibl.</p>	
--	--	--

Atodiad 1(v): Cynllun gweithredu AGS 2018/19

Mae'r tabl isod yn amlinellu'r camau gweithredu a gipiwyd fel rhan o Gynllun Gweithredu 2018/19, a nodir swyddog cyfrifol a chyfnod adolygu parthed pob cam gweithredu. Caiff adroddiadau perfformiad chwarterol i'r Cabinet Rhanbarthol eu defnyddio fel y mecanwaith ar gyfer diweddariadau ac adolygu.

Tabl 1. Cynllun Gweithredu AGS 2018/19

Rhif y Cam Gweithredu	Datganiad Sicrwydd	Cam Gweithredu a Awgrymir	Swyddog(ion) Cyfrifol	Cyfnod Adolygu	Mecanwaith ar gyfer Adolygu
1	15 - Rydym yn sicrhau y caiff trefniadau gwrth-dwyll a gwrth-lygredd eu datblygu a'u cynnal.	Bydd Swyddfa'r Fargen Ddinesig yn trefnu i gwblhau e-dysgu Cyngor Caerdydd ar 'drefniadau effeithiol ar gyfer gwrth-dwyll a gwrth-lygredd' pan gânt eu cyflwyno'n raddol yn ystod y flwyddyn.	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w cwblhau gan Chwarter 4)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
2	1 - Mae gennym ac rydym yn cyfathrebu codau ymddygiad yn effeithiol er mwyn diffinio safonau ymddygiad ar gyfer aelodau a staff, ac mae gennym bolisiau ar gyfer ymdrin â chwythu chwiban a gwrthdaro buddiannau.	Adolygu trefniadau parthed Datganiadau Buddiant ar gyfer Swyddogion a Chyrff ymgynghorol eraill y Fargen Ddinesig a rhoi ar waith drefniadau pellach os y'u hystyrir yn briodol.	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w cwblhau gan Chwarter 3)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
3	14 - Mae gennym fecanweithiau i adolygu effeithiolrwydd ein fframwaith ar gyfer adnabod a rheoli risgiau a pherfformiadau.	Datblygu Strategaeth Rheoli Risg ehangach er mwyn adeiladu ar waith Risg a gwblhawyd hyd yn hyn.	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w cwblhau gan Chwarter 4)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .

Atodiad 1(vi): Camau gweithredu AGC wedi'u monitro trwy Raglen Waith ABP

Mae Tabl 2 yn amlinellu'r camau gweithredu sy'n weddill ar ran o'r broses asesu AGS 2018/19. Fodd bynnag, nodir y cafodd y rhain eu cipio eisoes fel rhan o Raglen Waith Cynllun Busnes Blynyddol (ABP) 2019/20. Felly, er mwyn osgoi dyblygu, caiff cynnydd yn erbyn y camau gweithredu hyn ei gipio a'i adrodd fel rhan o'r trefniadau monitro ehangach a roddwyd ar waith ar gyfer Rhaglen Waith ABP 2019/20.

Tabl 2. Camau gweithredu sy'n gynwysedig yn Rhaglen Waith ABP 2019/20

Cyfeiriad at Ddatganiad Sicrwydd Rhif	Cam Gweithredu a Awgrymir (o'r Rhaglen Waith ABP 2019/20)	Swyddog Cyfrifol	Cyfnod Adolygu	Mecanwaith ar gyfer Adolygu
7 - Mae gennym fecanweithiau ar waith i adolygu effeithiolrwydd y fframwaith gwneud penderfyniadau, gan gynnwys trefniadau dirprwyo, gwneud penderfyniadau mewn partneriaethau, gwybodaeth a ddarparwyd i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau a chadernid ansawdd data.	Cam Gweithredu 4 Sefydlu Fframwaith Buddsoddi ac Ymyrryd a Phecyn Cymorth a datblygu a lansio'r Tair GronfaCam Gweithredu 10 – Datblygu cynllun dirprwyo	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig Corff Atebol	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 2/3) Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 3)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
8 - Rydym yn mesur perfformiad gwasanaethau a projectau perthynol ac yn sicrhau y cânt eu darparu yn unol â chanlyniadau a ddiffiniwyd a'u bod yn cynrychioli defnydd gorau ar adnoddau a gwerth am arian.	Cam Gweithredu 12 – Ton 1 Gyflawn adolygiad proses a lleoliad y Fframwaith Arfarnu	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 4)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
9 - Rydym wedi diffinio a dogfennu rolau a chyfrifoldebau aelodau a'r rheolwyr, gyda phrotocolau clir ar gyfer cyfathrebu clir parthed y trefniadau awdurdod a phartneriaeth.	Cam Gweithredu 30 – Datblygu a darparu Cynllun Cyfathrebu'r Fargen Ddinesig (yn wynebu'r tu mewn)	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 2)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
20 - Rydym yn ymgorffori trefniadau llywodraethu da yn ein partneriaethau ac mewn trefniadau cydweithio eraill.	Cam Gweithredu 22 – Cyngor Busnes Rhanbarthol Cymorth i'r Cyngor: • Adolygu cynnydd yn 18/19	Cabinet Rhanbarthol		Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a

	<ul style="list-style-type: none"> • Meithrin strwythurau alinio er mwyn cael mwy o synergedd gyda REGP • Cynllun Busnes 2019/20 • Cyfansoddi a dod yn gorff aelodaeth • Cynllun gweithgarwch gydag Innovate UK • Cynllun Marchnata • Gwerthusiad ôl - MIPIM <p>Cam Gweithredu 23 – Partneriaeth Sgiliau Rhanbarthol Cymorth i'r Bartneriaeth:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dylanwadu ar a ffurfio Sgiliau ar gyfer y Dyfodol • Galluogi gweinyddu effeithiol y bartneriaeth trwy gymorth ar gyfer Cyngor Dinas Casnewydd • Monitro cynnydd cynlluniau gweithredol megis Sgiliau ar gyfer y Dyfodol • Mewnbwn i gynigion ar gyfer TERCW ac Arloesedd ac Ymchwil Cymru • Datblygu Cymalau Cymdeithasol/ Rhaglen Recriwtio a Hyfforddi a Dargedir 	Cadeirydd yr RSP, Arweinydd Casnewydd a LIC		<p>adroddir amdanynt yn chwarterol .</p> <p>Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .</p>
<p>2 – Rydym yn sicrhau: Cydymffurfiaeth gyda chyfreithiau a rheoliadau perthnasol, Cydymffurfiaeth gyda pholisïau a gweithdrefnau mewnol, bod gwariant yn gyfreithlon.</p>	Cam 9 – Datblygu Rhaglen Waith a Chynlluniwr0}	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 2)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .
<p>13 – Rydym yn darparu hyfforddiant arsefydlu perthnasol ac mae gennym fecanweithiau ar waith i adnabod anghenion datblygu aelodau ac uwch swyddogion mewn perthynas â'u rolau</p>	Cam Gweithredu 39 – Cynllun hyfforddi, datblygu a buddsoddi ar gyfer Swyddfa'r Fargen Ddinesig, yr aelodau a'r partneriaid	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 2)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .

strategaeth, a gefnogir gan hyfforddiant priodol.9				
4 - Rydym wedi sefydlu sianeli cyfathrebu clir gyda phob rhan o'r gymuned a chyda rhanddeiliaid eraill, gan sicrhau atebolrwydd ac annog ymgynghori agored.	Cam Gweithredu 30 – Datblygu a darparu Cynllun Cyfathrebu'r Fargen Ddinesig (yn wynebu'r tu allan)	Cyfarwyddwr y Fargen Ddinesig	Chwarterol (i'w gwblhau erbyn Chwarter 2)	Cynnydd yn erbyn camau gweithredu a gaiff eu monitro ac a adroddir amdanynt yn chwarterol .

Atodiad 1(vii): Geirfa o Dermau Cyfrifeg Llywodraeth Leol Perthnasol

Rhagdybir gwybodaeth am derminoleg gyfrifeg sylfaenol. Fodd bynnag, mae termau arbenigol penodol sy'n ymwneud â chyllid llywodraeth leol a disgrifir y rhain isod:

Sail Gronnol

Yr egwyddor gronnol yw bod incwm yn cael ei gofnodi pan gaiff ei ennill yn hytrach na phan gaiff ei dderbyn, a bod treuliau'n cael eu cofnodi pan fo nwyddau neu wasanaethau'n dod i law yn hytrach na phan delir amdanynt.

Asedau yn cael eu hadeiladu

Ased nas cwblhawyd eto.

Benthyca

Benthyciadau a gymerir gan y Cyngor i dalu am wariant cyfalaf neu am reoli'n ddarbodus faterion ariannol y Cyngor.

Cronfa Addasu Cyfalaf

Mae'r Cyfrif yn cronni (ar yr ochr ddebyd) cost hanesyddol asedau anghyfredol wrth iddynt gael eu heffeithio gan ddibrisio a diffygion neu eu diystyru wrth eu gwaredu. Mae'n cronni (ar yr ochr gredyd) yr adnoddau a neilltuwyd i ariannu gwariant cyfalaf. Mae'r un broses yn berthnasol i wariant cyfalaf sydd ond yn gyfalaf drwy ddiffiniad statudol (gwariant refeniw a ariennir gan gyfalaf dan y statud). Y gweddill ar y cyfrif sy'n cynrychioli gwahaniaethau amseru rhwng swm cost hanesyddol asedau anghyfredol a ddefnyddiwyd, a'r swm a ariannwyd yn unol â gofynion statudol.

Gwariant Cyfalaf

Mae gwariant cyfalaf yn talu am welliannau i asedau hen a newydd a ddefnyddiwyd wrth ddarparu gwasanaethau'r Cyngor yn ogystal ag eitemau eraill y penderfynir arnynt drwy Reoleiddio. Mae adnoddau cyfalaf yn brin, yn gostus ac mae hefyd oblygiadau refeniw hirdymor dros nifer o flynyddoedd a hyd yn oed genedlaethau lle ariennir gwariant cyfalaf drwy fenthyca. Felly gofyniad y Cod Darbodus yw sicrhau bod yr hyn a godir fel Gwariant Cyfalaf yn Ddarbodus, yn Gynaliadwy ac yn Fforddiadwy.

Rhoddir diffiniad statudol gwariant cyfalaf yn Neddff Llywodraeth Leol 2003, Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf) 2003 a rhai diwygiedig 2004. Mae statud yn dibynnu ar fesur cyfrifyddu cost IAS 16 i benderfynu ar ba un a yw gwariant yn gymwys i gael ei gyfalafu neu ba un a ddylai gael ei drin fel gwariant refeniw. Yn allweddol i'r hyn sy'n gymwys i gael ei ystyried yn wariant cyfalaf mae'r geiriau hyn yn IAS 16 – 'Costau sy'n uniongyrchol ar gyfer dod ag ased penodol i gyflwr gweithiol at y diben y'i bwriadwyd'.

Swm i'w gario

Gwerth y Fantolen a gofnodwyd naill ai fel ased neu rwymedigaeth.

Arian Parod a Chyfatebolion Arian Parod

Symiau o arian sydd ar gael i'w defnyddio ar unwaith a blaendaliadau â sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb ar rybudd hyd at 24 awr.

Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifeg (CIPFA)

CIPFA yw'r prif gorff cyfrifyddu proffesiynol sy'n penderfynu ar safonau cyfrifyddu a safonau adrodd i Lywodraeth Leol eu dilyn.

Credydwyr

Symiau sy'n ddyledus gan y Cyngor am waith a wnaed, nwyddau a gafwyd neu wasanaethau a roddwyd, nas talwyd amdanynt ar ddyddiad y fantolen.

Gwerth Cyfredol

Mae hwn yn adlewyrchu'r amgylchedd economaidd sydd ohono ar gyfer y gwasanaeth neu swyddogaeth mae'r ased yn ei gefnogi ar y dyddiad adrodd.

Dyledwyr

Symiau o arian sy'n ddyledus i'r Cyngor nas talwyd ar ddyddiad y Fantolen.

Cronfeydd a Glustnodir

Symiau a neilltuir i dalu am wariant penodol, hysbys neu a ragwelir yn y dyfodol.

Archwilio Allanol

Archwiliad annibynnol ar weithgareddau a chyfrifon Awdurdodau Lleol i sicrhau y paratowyd cyfrifon yn unol â gofynion deddfwriaethol ac arferion priodol a sicrhau bod y Cyngor wedi gwneud trefniadau cywir i sicrhau gwerth am arian yn ei ddefnydd o adnoddau.

Gwerth teg

Gwerth Teg yw'r pris a gaed i werthu ased neu dalu i drosglwyddo rhwymedigaeth mewn trafodyn trefnus rhwng cyfranogwyr yn y farchnad ar y dyddiad mesur.

Offerynnau Ariannol

Mae offeryn ariannol yn unrhyw gontract sy'n arwain at ased ariannol un endid a rhwymedigaeth ariannol neu offeryn ecwiti un arall. Mae'r term 'offeryn ariannol' yn cwmpasu asedau ariannol a rhwymedigaethau ariannol ac mae'n cynnwys yr asedau a'r rhwymedigaethau ariannol symlaf fel derbyniadwy masnach a symiau taladwy masnach a'r rhai cymhlethaf fel deilliannau a deilliannau ymsefydledig.

Diffyg

Gostyngiad yng ngwerth ased sy'n is na'i werth a ddygwyd ymlaen yn y Fantolen. Ymhlith yr enghreifftiau o ffactorau a allai achosi gostyngiad mewn gwerth mae gostyngiadau cyffredinol mewn prisiau, gostyngiad sylweddol ym mhris marchnad sefydlog ased a thystiolaeth o segurddod neu ddifrod ffisegol i'r ased.

Buddsoddiadau

Diben asedau ariannol i gael incwm a/neu wneud elw cyfalaf yn y dyfodol, ond y prif bryder yw diogelwch y swm cychwynnol a fuddsoddwyd.

Rhwymedigaethau

Symiau sy'n ddyledus i unigolion neu sefydliadau y bydd yn rhaid eu talu yn y dyfodol. Mae rhwymedigaethau cyfredol fel arfer yn daladwy ymhen blwyddyn o ddyddiad y Fantolen.

Addasiadau Cyn y Cyfnod

Mae'r rhain yn addasiadau perthnasol sy'n berthnasol i gyfnod blaenorol yn codi o

newidiadau'n unol â pholisïau cyfrifyddu neu am gywiro gwallau sylfaenol.

Eiddo, Peiriannau ac Offer

Asedau diriaethol (h.y. asedau sydd â sylwedd corfforol) a gedwir i'w defnyddio i gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau a gwasanaethau, i'w rhentu i eraill, neu at ddibenion gweinyddol, y disgwylir iddynt gael eu defnyddio am fwy nag un flynedd.

Darpariaethau

Symiau a neilltuwyd o ran rhwymedigaethau neu golledion sy'n debygol neu'n sicr o gael eu codi, ond nad yw'r union swm na'r dyddiad setlo'n sicr.

Partïon Cysylltiedig

Partïon cysylltiedig yw'r Llywodraeth Ganolog, Awdurdodau Lleol eraill, cyrff praeseptau ac ardollau, is-gwmnïau a chwmnïau cysylltiedig, Aelodau Etholedig, yr holl uwch swyddogion o'r Cyfarwyddwr ac uwch. O ran unigolion a nodwyd fel partïon cysylltiedig, mae'r canlynol hefyd wedi'u rhagdybio i fod yn bartïon cysylltiedig:

- aelodau o'r teulu agos, neu'r o'r un cartref; a
- phartneriaethau, cwmnïau, ymddiriedolaethau neu endidau eraill lle mae'r unigolyn, neu aelod o'i deulu agos yn yr un cartref, â buddiant rheoli.

Cronfeydd

Symiau a neilltuir i'w defnyddio yn y dyfodol. Gall cronfeydd fod at ddiben penodol lle cyfeirir atynt fel 'cronfeydd a neilltuir' neu gallant fod yn gronfeydd cyffredinol (neu'n falansau) y mae'n rhaid i bob Awdurdod eu cynnal fel mater o drefn.

Rheoli Trysorlys

Y broses i'r Cyngor reoli ei lif arian parod a'i weithgareddau benthyca a benthyg.